

DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 30 września 2015 r.

Poz. 1505

USTAWA

z dnia 5 sierpnia 2015 r.

o zmianie ustaw regulujących warunki dostępu do wykonywania niektórych zawodów¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 101, z późn. zm.²⁾) w art. 87¹ § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. W postępowaniu przed Sądem Najwyższym obowiązuje zastępstwo stron przez adwokatów lub radców prawnych, a w sprawach własności przemysłowej także przez rzeczników patentowych. Zastępstwo to dotyczy także czynności procesowych związanych z postępowaniem przed Sądem Najwyższym, podejmowanych przed sądem niższej instancji.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2009 r. Nr 178, poz. 1380, z późn. zm.³⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4 ust. 2a i 2b otrzymują brzmienie:

„2a. Osoby wykonujące czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej, w tym czynności, o których mowa w ust. 1, polegające na zapobieganiu powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru, niezatrudnione w jednostkach ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 15 pkt 1a–5 i 8, powinny posiadać tytuł zawodowy inżynier pożarnictwa lub ukończone w Szkole Głównej Służby Pożarniczej studia wyższe w zakresie inżynierii bezpieczeństwa w specjalności inżynieria bezpieczeństwa pożarowego.

2b. Osoby niezatrudnione w jednostkach ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 15 pkt 1a–5 i 8, wykonujące czynności wyłącznie w zakresie wynikającym z ust. 1, powinny posiadać co najmniej wykształcenie średnie i uprawnienia inspektora ochrony przeciwpożarowej lub kwalifikacje do wykonywania zawodu technik pożarnictwa.”;

2) po art. 4 dodaje się art. 4a w brzmieniu:

„Art. 4a.1. Uprawnienia inspektora ochrony przeciwpożarowej nabywa na okres 5 lat osoba, która ukończyła:

1) szkolenie inspektorów ochrony przeciwpożarowej albo

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się: ustawę z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, ustawę z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej, ustawę z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej, ustawę z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, ustawę z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach, ustawę z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia, ustawę z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji, ustawę z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej, ustawę z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych, ustawę z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe, ustawę z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, ustawę z dnia 11 kwietnia 2001 r. o rzecznikach patentowych, ustawę z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, ustawę z dnia 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego, ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, ustawę z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym, ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze oraz ustawę z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 293, 379, 435, 567, 616, 945, 1091, 1161, 1296, 1585, 1626, 1741 i 1924 oraz z 2015 r. poz. 2, 4, 218, 539, 978, 1062, 1137, 1199, 1311, 1418 i 1419.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 57, poz. 353, z 2012 r. poz. 908, z 2013 r. poz. 1635 oraz z 2015 r. poz. 867.

- 2) szkolenie aktualizujące inspektorów ochrony przeciwpożarowej
– zwane dalej „szkoleniami”.

2. Ukończenie szkoleń stwierdzają odpowiednio zaświadczenie o ukończeniu szkolenia inspektorów ochrony przeciwpożarowej albo zaświadczenie o ukończeniu szkolenia aktualizującego inspektorów ochrony przeciwpożarowej.

3. Okres 5 lat, na który nabywa się uprawnienia inspektora ochrony przeciwpożarowej, liczy się od dnia wystawienia zaświadczenia o ukończeniu szkolenia.

4. Szkolenie aktualizujące inspektorów ochrony przeciwpożarowej należy ukończyć w okresie ważności nabycie uprawnień inspektora ochrony przeciwpożarowej.

5. Szkolenia prowadzą szkoły Państwowej Straży Pożarnej, ośrodki szkolenia Państwowej Straży Pożarnej oraz instytuty badawcze Państwowej Straży Pożarnej.

6. Szkolenia na potrzeby ochrony przeciwpożarowej podmiotów organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych prowadzi Wojskowa Ochrona Przeciwpożarowa.

7. Programy szkoleń opracowuje i zatwierdza Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej.

8. Za szkolenia pobiera się opłatę.

9. Opłata za szkolenie wynosi do 50% kwoty przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku kalendarzowym poprzedzającym szkolenie, ogłoszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 748, z późn. zm.⁴⁾).

10. Informację o wysokości opłaty za szkolenie podmioty, o których mowa w ust. 5, zamieszczają na swojej stronie internetowej.

11. Opłata za szkolenie stanowi:

- 1) w przypadku ośrodków szkolenia Państwowej Straży Pożarnej – przychód funduszu wojewódzkiego, o którym mowa w art. 19g pkt 2 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2013 r. poz. 1340, z późn. zm.⁵⁾);
- 2) w przypadku Szkoły Głównej Służby Pożarniczej – przychód, o którym mowa w art. 98 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.⁶⁾);
- 3) w przypadku szkół Państwowej Straży Pożarnej prowadzonych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych – przychód, o którym mowa w art. 11a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.⁷⁾);
- 4) w przypadku pozostałych szkół Państwowej Straży Pożarnej – przychód funduszu szkoły Państwowej Straży Pożarnej, o którym mowa w art. 19g pkt 3 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej;
- 5) w przypadku instytutów badawczych Państwowej Straży Pożarnej – przychód, o którym mowa w art. 18 ust. 7 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1095).

12. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) zakresy szkolenia inspektorów ochrony przeciwpożarowej i szkolenia aktualizującego inspektorów ochrony przeciwpożarowej,
- 2) elementy programów szkolenia inspektorów ochrony przeciwpożarowej i szkolenia aktualizującego inspektorów ochrony przeciwpożarowej,
- 3) wzór:
  - a) zaświadczenie o ukończeniu szkolenia inspektorów ochrony przeciwpożarowej,
  - b) zaświadczenie o ukończeniu szkolenia aktualizującego inspektorów ochrony przeciwpożarowej,

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 1240, 1302 i 1311.

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 1351, z 2014 r. poz. 502, 616 i 1822 oraz z 2015 r. poz. 881, 1045, 1066, 1098, 1217, 1268, 1434 i 1505.

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 742 i 1544, z 2013 r. poz. 675, 829, 1005, 1588 i 1650, z 2014 r. poz. 7, 768, 821, 1004, 1146 i 1198 oraz z 2015 r. poz. 357, 860, 1187, 1240 i 1268.

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 938 i 1646, z 2014 r. poz. 379, 911, 1146, 1626 i 1877 oraz z 2015 r. poz. 238, 532, 1045, 1117, 1130, 1189, 1190, 1269 i 1358.

- 4) sposób i tryb wnoszenia opłaty za szkolenie
– kierując się rodzajem zadań przewidzianych dla osób wykonujących czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 4 ust. 1, potrzebą zachowania standardów merytorycznych i dydaktycznych szkoleń oraz zapewnienia jednolitości programów szkoleń w zakresie ochrony przeciwpożarowej oraz wydawanych zaświadczeń, a także sprawności organizacji rekrutacji na szkolenia.”;
- 3) w art. 6:
- ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Autorzy dokumentacji projektowej są obowiązani zapewnić jej zgodność z wymaganiami ochrony przeciwpożarowej.”,
  - uchyla się ust. 2a,
  - dodaje się ust. 6 i 7 w brzmieniu:

„6. Inwestor jest obowiązany zawiadomić komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej właściwego dla miejsca lokalizacji inwestycji o zakończeniu budowy obiektu budowlanego istotnego ze względu na konieczność zapewnienia ochrony życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem i o zamiarze przystąpienia do jego użytkowania, w celu zajęcia przez tego komendanta stanowiska, o którym mowa w art. 56 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2013 r. poz. 1409, z późn. zm.⁸⁾).
7. Komendant powiatowy (miejski) Państwowej Straży Pożarnej przy zajmowaniu stanowiska niezwłocznie zawiadamia właściwego komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej i właściwy organ administracji architektoniczno-budowlanej oraz organ nadzoru budowlanego o zastrzeżeniach do rozwiązań zawartych w projekcie budowlanym uzgodnionym pod względem zgodności z wymaganiami ochrony przeciwpożarowej przez rzeczników do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych, zwanego dalej „rzeczników”.”;
- 4) po art. 6 dodaje się art. 6a–6g w brzmieniu:
- „Art. 6a. 1. Wymagania ochrony przeciwpożarowej dotyczące obiektów budowlanych lub terenów mogą być w przypadkach określonych w przepisach dotyczących ochrony przeciwpożarowej spełnione w sposób inny niż określony w tych przepisach, jeżeli proponowane rozwiązania zamienne w stosunku do wymagań ochrony przeciwpożarowej ograniczają możliwość powstania pożaru, a w razie jego wystąpienia:
- zapewniają zachowanie nośności konstrukcji przez określony czas;
  - zapewniają ograniczenie rozprzestrzeniania się ognia i dymu wewnątrz obiektu budowlanego;
  - zapewniają ograniczenie rozprzestrzeniania się pożaru na sąsiednie obiekty budowlane lub tereny przyległe;
  - zapewniają możliwość ewakuacji ludzi lub ich uratowania w inny sposób;
  - uwzględniają bezpieczeństwo ekip ratowniczych.
2. Komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej właściwy dla miejsca lokalizacji inwestycji na uzasadniony ekspertyzą techniczną wniosek inwestora lub właściciela obiektu budowlanego lub terenu, którego dotyczą rozwiązań zamienne w stosunku do wymagań ochrony przeciwpożarowej, może, w drodze postanowienia, na które służy zażalenie:
- wyrazić zgodę na zastosowanie rozwiązań zamiennych;
  - wyrazić zgodę na zastosowanie rozwiązań zamiennych pod warunkiem spełnienia dodatkowych wymagań określonych w postanowieniu;
  - nie wyrazić zgody na zastosowanie rozwiązań zamiennych.
- Art. 6b. Projekt budowlany obiektu budowlanego istotnego ze względu na konieczność zapewnienia ochrony życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem oraz projekt urządzenia przeciwpożarowego wymagają uzgodnienia z rzecznikami pod względem zgodności z wymaganiami ochrony przeciwpożarowej, zwanego dalej „uzgodnieniem”.
- Art. 6c. W przypadku gdy projekt budowlany obiektu budowlanego zawiera rozwiązania inne niż wynikające z przepisów dotyczących ochrony przeciwpożarowej, rzecznik może uzgodnić projekt budowlany, jeżeli dokonano do niego:
- zgodę na odstępstwo od przepisów techniczno-budowlanych, o którym mowa w art. 9 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane;

⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 40, 768, 822, 1133 i 1200 oraz z 2015 r. poz. 151, 200, 443, 528, 774, 1165 i 1265.

- 2) zgodę na zastosowanie rozwiązań zamiennych albo zgodę na zastosowanie rozwiązań zamiennych wyrażoną pod warunkiem spełnienia dodatkowych wymagań.

Art. 6d. 1. Rzecznika może uzgodnić projekt budowlany obiektu budowlanego bez uwag lub z uwagami. Uzgodnienie projektu budowlanego obiektu budowlanego potwierdza się przez opatrzenie go pieczęcią i podpisem.

2. Rzecznika przesyła zawiadomienie o uzgodnieniu projektu budowlanego obiektu budowlanego komendantowi wojewódzkiemu Państwowej Straży Pożarnej właściwemu dla miejsca lokalizacji inwestycji w terminie 14 dni od dnia uzgodnienia projektu budowlanego.

3. Zawiadomienie o uzgodnieniu zawiera oznaczenie autora dokumentacji projektowej, nazwę i lokalizację obiektu oraz dane dotyczące warunków ochrony przeciwpożarowej obiektu budowlanego.

4. W przypadku projektu budowlanego obiektu budowlanego, któremu na podstawie przepisów o ochronie informacji niejawnych nadano klauzulę „tajne” albo „ściśle tajne”, nie sporządza się zawiadomienia o jego uzgodnieniu.

Art. 6e. 1. Komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej właściwy dla miejsca lokalizacji obiektu do dnia uzyskania pozwolenia na jego użytkowanie unieważnia uzgodnienie projektu budowlanego obiektu budowlanego, który zawiera rozwiązania niezgodne z wymaganiami ochrony przeciwpożarowej mające istotny wpływ na stan bezpieczeństwa pożarowego obiektu budowlanego.

2. Uzgodnienie projektu budowlanego obiektu budowlanego unieważnia się w drodze postanowienia, na które przysługuje zażalenie.

3. Komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej informuje niezwłocznie właściwy organ administracji architektoniczno-budowlanej oraz organ nadzoru budowlanego o unieważnieniu uzgodnienia.

4. W przypadku unieważnienia uzgodnienia komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej właściwy dla miejsca lokalizacji obiektu budowlanego może na wniosek inwestora:

- 1) w przypadkach szczególnie uzasadnionych dopuścić możliwość spełnienia wymagań ochrony przeciwpożarowej w sposób inny niż określony w przepisach dotyczących ochrony przeciwpożarowej, jeśli we wniosku wykazano spełnienie warunków, o których mowa w art. 6a ust. 1; przepis art. 6a ust. 2 stosuje się odpowiednio;
- 2) w drodze postanowienia uzgodnić poprawiony lub opracowany na nowo projekt budowlany obiektu budowlanego.

5. Inwestor do wniosku o uzgodnienie projektu budowlanego obiektu budowlanego dołącza co najmniej 5 egzemplarzy tego projektu.

Art. 6f.1. Projekt budowlany obiektu budowlanego uzgodniony przez komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej opatruje się pieczęcią organu i przekazuje inwestorowi wraz z postanowieniem.

2. Jeden egzemplarz projektu budowlanego obiektu budowlanego pozostaje w aktach sprawy organu.

Art. 6g. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określa, w drodze rozporządzenia:

- 1) rodzaje obiektów budowlanych istotnych ze względu na konieczność zapewnienia ochrony życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem, których projekty budowlane wymagają uzgodnienia,
- 2) podstawowe dane dotyczące warunków ochrony przeciwpożarowej obiektu budowlanego, które powinny stanowić podstawę uzgodnienia,
- 3) szczegółowy sposób dokonywania uzgodnień projektu budowlanego,
- 4) wzór pieczęci potwierdzającej uzgodnienie projektu budowlanego obiektu budowlanego,
- 5) sposób i zakres zawiadomienia o uzgodnieniu projektu budowlanego

– biorąc pod uwagę przeznaczenie i parametry techniczne obiektów budowlanych, w tym dotyczące warunków ochrony przeciwpożarowej, efektywność procesu uzgadniania projektów budowlanych obiektów budowlanych i zawiadamiania o tym uzgodnieniu oraz że pieczęć musi identyfikować rzecznika dokonującego uzgodnienia.”;

- 5) po rozdziale 2 dodaje się rozdział 2a w brzmieniu:

„Rozdział 2a

Rzecznicy do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych

Art. 11b. 1. Rzecznicą może być osoba, która posiada:

- 1) kwalifikacje wymagane do wykonywania zawodu inżynier pożarnictwa lub posiada tytuł zawodowy inżynier lub magister inżynier oraz
- 2) przygotowanie zawodowe potwierdzone egzaminem złożonym z wynikiem pozytywnym.

2. Egzamin potwierdzający przygotowanie zawodowe obejmuje znajomość przepisów prawa i zasad wiedzy technicznej dotyczących ochrony przeciwpożarowej oraz umiejętność stosowania zawartych w nich wymagań i doboru zabezpieczeń przeciwpożarowych stosownie do tych wymagań.

Art. 11c. 1. Egzamin przeprowadza komisja egzaminacyjna co najmniej raz w roku.

2. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej powołuje i odwołuje członków komisji egzaminacyjnej, a także wyznacza jej przewodniczącego, zastępcę i sekretarza. Komisja egzaminacyjna składa się z co najmniej 7 członków powołanych spośród rzeczników.

3. Egzamin składa się z części:

- 1) pisemnej obejmującej znajomość przepisów prawa i wiedzy technicznej dotyczących ochrony przeciwpożarowej oraz doboru zabezpieczeń przeciwpożarowych;
- 2) ustnej polegającej na rozwiązyaniu problemów z zakresu działania rzeczników na przykładzie opisanych przypadków.

4. Wynik egzaminu określa się jako „pozytywny” albo „negatywny”.

5. Warunkiem dopuszczenia do części ustnej egzaminu jest uzyskanie wyniku pozytywnego z części pisemnej egzaminu. Wynik negatywny z części pisemnej egzaminu jest wynikiem negatywnym z egzaminu.

6. Osoba ubiegająca się o przyznanie prawa do wykonywania zawodu rzecznika może być zwolniona z części pisemnej egzaminu, jeżeli posiada co najmniej 10-letnią praktykę:

- 1) w wykonywaniu czynności kontrolno-rozpoznawczych w rozumieniu art. 23 ust. 3 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej lub w sprawowaniu nadzoru nad wykonywaniem tych czynności albo
- 2) w prowadzeniu prac naukowych lub badawczo-rozwojowych z zakresu ochrony przeciwpożarowej w instytucjach badawczych lub uczelniach, albo
- 3) w wykonywaniu zawodu inżyniera pożarnictwa lub inżyniera w zakresie inżynierii bezpieczeństwa w specjalności inżynierii bezpieczeństwa pożarowego uzyskanego po ukończeniu studiów wyższych w Szkole Głównej Służby Pożarniczej lub projektanta w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane oraz ukończyła w Szkole Głównej Służby Pożarniczej studia podyplomowe dla osób ubiegających się o wykonywanie zawodu rzecznika.

7. Przepis ustawy 6 nie stosuje się do osób, które już raz uzyskały wynik negatywny z egzaminu.

8. O wyniku egzaminu rozstrzyga komisja egzaminacyjna zwykłą większością głosów. W przypadku równej liczby głosów rozstrzyga głos przewodniczącego komisji egzaminacyjnej, a w przypadku jego nieobecności – głos jego zastępcy.

Art. 11d. 1. Osoba ubiegająca się o przyznanie prawa do wykonywania zawodu rzecznika za przeprowadzenie egzaminu wnosi opłatę w wysokości 15% kwoty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku kalendarzowym poprzedzającym egzamin, ogłoszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Opłata stanowi przychód funduszu centralnego, o którym mowa w art. 19g pkt 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej.

2. W przypadku gdy osoba ubiegająca się o przyznanie prawa do wykonywania zawodu rzecznika przystępuje tylko do części ustnej egzaminu, wysokość opłaty za przeprowadzenie egzaminu wynosi 10% kwoty, o której mowa w ust. 1.

3. Wniesiona opłata za przeprowadzenie egzaminu podlega zwrotowi, w przypadku gdy osoba ubiegająca się o przyznanie prawa do wykonywania zawodu rzecznika:

- 1) nie została dopuszczona do egzaminu;

- 2) wycofa wniosek o przyznanie prawa do wykonywania zawodu rzecznawcy nie później niż w terminie 14 dni przed wyznaczoną datą przeprowadzenia części pisemnej egzaminu;
- 3) nie przystąpiła do egzaminu w wyznaczonym terminie z przyczyn losowych i złożyła udokumentowany wniosek o zwrot opłaty w terminie 7 dni od wyznaczonej daty egzaminu.

Art. 11e. Informację o terminie i miejscu egzaminu oraz o wysokości opłaty wskazanej kwotowo za przeprowadzenie egzaminu udostępnia się w Biuletynie Informacji Publicznej Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej co najmniej na 60 dni przez terminem jego przeprowadzenia.

Art. 11f. 1. Osoba ubiegająca się o przyznanie prawa do wykonywania zawodu rzecznawcy składa do Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej wniosek o przyznanie prawa do wykonywania zawodu rzecznawcy co najmniej na 30 dni przed wyznaczonym terminem egzaminu.

2. Do wniosku dołącza się:

- 1) dokument potwierdzający spełnienie wymagań, o których mowa w art. 11b ust. 1 pkt 1;
- 2) kwestionariusz osobowy;
- 3) potwierdzenie wniesienia opłaty za przeprowadzenie egzaminu;
- 4) dokumenty potwierdzające spełnienie wymagań, o których mowa w art. 11c ust. 6.

3. Kwestionariusz osobowy zawiera:

- 1) imię lub imiona i nazwisko;
- 2) nazwisko rodowe;
- 3) imię ojca;
- 4) datę i miejsce urodzenia;
- 5) numer PESEL, a w przypadku jego braku – rodzaj i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość;
- 6) informację o wykształceniu;
- 7) tytuł zawodowy, stopień lub tytuł naukowy;
- 8) informację o zawodzie wyuczonym lub wykonywanym;
- 9) informację o przebiegu pracy zawodowej;
- 10) adres zamieszkania;
- 11) adres do korespondencji, opcjonalnie adres poczty elektronicznej lub numer telefonu;
- 12) inne informacje, jeżeli w ocenie osoby ubiegającej się o przyznanie prawa do wykonywania zawodu rzecznawcy mają one znaczenie dla oceny kwalifikacji.

4. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej sprawdza wniosek, a w razie konieczności wzywa osobę ubiegającą się o przyznanie prawa do wykonywania zawodu rzecznawcy do uzupełnienia wniosku w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania. Wniosek niezłożony lub nieuzupełniony w terminie pozostawia się bez rozpoznania.

5. Nie później niż na 7 dni przed terminem egzaminu w Biuletynie Informacji Publicznej Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej udostępnia się listę osób dopuszczonych do egzaminu, zawierającą imię lub imiona i nazwisko oraz imię ojca każdej z tych osób.

Art. 11g. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej przyznaje, w drodze powołania, prawo do wykonywania zawodu rzecznawcy osobie, która spełnia wymagania określone w art. 11b ust. 1.

Art. 11h. 1. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej prowadzi i aktualizuje wykaz rzecznawców, który zawiera:

- 1) imię lub imiona i nazwisko;
- 2) nazwisko rodowe;
- 3) imię ojca;
- 4) datę i miejsce urodzenia;
- 5) numer PESEL, a w przypadku jego braku – rodzaj i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość;
- 6) numer uprawnień;
- 7) datę wydania aktu powołania;
- 8) tytuł zawodowy, stopień lub tytuł naukowy;

- 9) informacje o udzieleniu upomnienia na piśmie;
- 10) informację o zawieszeniu prawa do wykonywania zawodu rzecznawcy;
- 11) informacje o przyczynach zawieszenia prawa do wykonywania zawodu rzecznawcy;
- 12) informację o cofnięciu prawa do wykonywania zawodu rzecznawcy i przyczynach tego cofnięcia;
- 13) adres zamieszkania;
- 14) wskazanie województwa właściwego dla miejsca zamieszkania lub państwo zamieszkania;
- 15) adres do korespondencji, opcjonalnie adres poczty elektronicznej lub numer telefonu;
- 16) datę przeprowadzenia egzaminu i datę sprawdzianu.

2. Informacje o udzieleniu upomnienia na piśmie usuwa się z wykazu rzecznawców po upływie dwóch lat od dnia jego udzielenia.

3. W Biuletynie Informacji Publicznej Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej udostępnia się informacje, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 2, 6, 7, 10 i 14, a w przypadku wyrażenia zgody przez rzecznawcę – również adres do korespondencji, adres poczty elektronicznej lub numer telefonu.

Art. 11i. 1. Rzecznawca jest uprawniony do:

- 1) uzgadniania projektów budowlanych obiektów budowlanych i projektów urządzeń przeciwpożarowych, o których mowa w art. 6b;
- 2) uzgadniania projektów innych niż określone w art. 6b;
- 3) sporządzania ekspertyz technicznych i innych opracowań technicznych z zakresu ochrony przeciwpożarowej;
- 4) wykonywania czynności, o których mowa w art. 4 ust. 2a.

2. Rzecznawca jest obowiązany do:

- 1) prowadzenia i przechowywania przez okres 5 lat ewidencji uzgodnionych projektów budowlanych obiektów budowlanych oraz kopii zawiadomień o uzgodnieniu tych projektów, wraz z dowodami ich wysłania;
- 2) udostępniania dokumentów, o których mowa w pkt 1, na żądanie komendantowi wojewódzkiemu Państwowej Straży Pożarnej właściwemu dla miejsca lokalizacji obiektu budowlanego lub właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania rzecznawcy, Komendantowi Głównemu Państwowej Straży Pożarnej lub osobom przez nich upoważnionym;
- 3) zawiadamiania o zmianie swojego miejsca zamieszkania Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej i komendantów wojewódzkich Państwowej Straży Pożarnej właściwych ze względu na nowe i poprzednie miejsce zamieszkania w terminie 30 dni od dnia zmiany miejsca zamieszkania;
- 4) samodzielnego podnoszenia kwalifikacji zawodowych w zakresie znajomości przepisów i stanu wiedzy technicznej dotyczących ochrony przeciwpożarowej.

3. Rzecznawca nie może uzgadniać opracowanych przez siebie projektów obiektów budowlanych i projektów urządzeń przeciwpożarowych.

4. Ewidencja uzgodnionych projektów zawiera:

- 1) imię lub imiona, nazwisko albo nazwę autora dokumentacji projektowej;
- 2) rodzaj i nazwę projektu;
- 3) nazwę i adres inwestycji lub obiektu budowlanego;
- 4) datę uzgodnienia;
- 5) datę wysłania zawiadomienia o uzgodnieniu projektu budowlanego;
- 6) uwagi.

5. W ewidencji uzgodnionych projektów nie zamieszcza się informacji o projekcie, któremu na podstawie przepisów o ochronie informacji niejawnych nadano klauzulę „tajne” albo „ściśle tajne”.

Art. 11j. 1. Samodzielne podnoszenie kwalifikacji zawodowych obejmuje w szczególności:

- 1) przygotowanie i wygłoszenie referatu na kongresie, zjeździe, konferencji lub sympozjum naukowym lub technicznym,
- 2) opublikowanie jako autor lub współautor książki, artykułu lub tłumaczenia,
- 3) udział w kongresach, zjazdach, konferencjach lub sympozjach naukowych lub technicznych,
- 4) udział w warsztatach szkoleniowych i innych formach szkoleń,

5) udział w internetowych programach edukacyjnych

– w zakresie wiedzy i umiejętności dotyczących ochrony przeciwpożarowej.

2. Samodzielne podnoszenie kwalifikacji zawodowych rzecznawca potwierdza uzyskaniem pozytywnego wyniku ze sprawdzianu.

3. Rzecznawca przystępuje do sprawdzianu najpóźniej w piątym roku po roku, w którym został powołany do wykonywania zawodu rzecznawcy albo w którym uzyskał pozytywny wynik z ostatniego sprawdzianu.

4. W stosunku do rzecznawcy pełniącego funkcję członka komisji egzaminacyjnej okres, o którym mowa w ust. 3, liczy się od kolejnego roku po roku zaprzestania pełnienia przez niego tej funkcji.

5. Sprawdzian przeprowadza komisja egzaminacyjna w formie pisemnej nie rzadziej niż 2 razy w roku, w odstępie co najmniej 3 miesiące. Informację o terminie i miejscu sprawdzianu udostępnia się w Biuletynie Informacji Publicznej Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej co najmniej na 45 dni przed terminem jego przeprowadzenia.

6. Rzecznawca zawiadamia Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej o zamiarze przystąpienia do sprawdzianu co najmniej na 14 dni przed terminem sprawdzianu.

7. Rzecznawca może realizować obowiązek samodzielnego podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez uczestnictwo w szkoleniach dla rzecznawców do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych, zwanych dalej „szkoleniami dla rzecznawców”.

8. Rzecznawca, który w okresie od powołania do wykonywania zawodu rzecznawcy albo uzyskania pozytywnego wyniku z ostatniego sprawdzianu uzyskał 20 punktów ze szkoleń dla rzecznawców, uzyskuje pozytywny wynik ze sprawdzianu, jeżeli zawiadomi Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej o ich uzyskaniu co najmniej na 14 dni przed terminem sprawdzianu. W zawiadomieniu rzecznawca informuje o szkoleniach, w których brał udział, podając ich nazwy, terminy, w których się odbyły, oraz liczby przypisanych im punktów.

9. Szkolenia dla rzecznawców prowadzą szkoły Państwowej Straży Pożarnej, ośrodki szkolenia Państwowej Straży Pożarnej oraz instytuty badawcze Państwowej Straży Pożarnej.

10. Jednostkę do organizacji szkolenia dla rzecznawców, spośród wymienionych w ust. 9, wyznacza Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej, określając jego zakres oraz uzgadniając z jednostką program szkolenia i wymagania kwalifikacyjne wykładowców.

11. Szkoleniom dla rzecznawców Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej przypisuje punkty, których liczba zależy od zakresu tematycznego i wymiaru czasowego szkolenia jednak nie więcej niż 5 punktów za jedno szkolenie.

12. Uczestnictwo i ukończenie szkolenia dla rzecznawców stwierdza zaświadczenie o jego ukończeniu zawierające informację o liczbie punktów.

13. Listę wydanych zaświadczeń jednostka organizująca szkolenie dla rzecznawców przesyła niezwłocznie po jego zakończeniu do Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej.

14. Za szkolenia dla rzecznawców pobiera się opłatę.

15. Opłata za szkolenie dla rzecznawców jest zależna od liczby jednostek godzinowych zajęć i wynosi do 2% kwoty przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku kalendarzowym poprzedzającym szkolenie, ogłoszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych za każdą jednostkę 45 minutową zajęć, przy czym opłata ta nie może przekroczyć łącznie 30% tej kwoty.

16. Informację o wysokości opłaty za szkolenie dla rzecznawców podmioty, o których mowa w ust. 9, zamieszczają na swojej stronie internetowej.

17. Opłata za szkolenie dla rzecznawców do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych stanowi:

- 1) w przypadku ośrodków szkolenia Państwowej Straży Pożarnej – przychód funduszu wojewódzkiego, o którym mowa w art. 19g pkt 2 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej;
- 2) w przypadku Szkoły Głównej Służby Pożarniczej – przychód, o którym mowa w art. 98 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym;
- 3) w przypadku szkół Państwowej Straży Pożarnej prowadzonych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych – przychód, o którym mowa w art. 11a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;

- 4) w przypadku pozostałych szkół Państwowej Straży Pożarnej – przychód funduszu szkoły Państwowej Straży Pożarnej, o którym mowa w art. 19g pkt 3 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej;
- 5) w przypadku instytutów badawczych Państwowej Straży Pożarnej – przychód, o którym mowa w art. 18 ust. 7 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych.

18. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej zapewnia taką liczbę szkoleń dla rzeczników, która umożliwia rzecznikom realizację obowiązku samodzielnego podnoszenia kwalifikacji zawodowych w sposób, o którym mowa w ust. 7.

19. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzór zawiadomienia, którym rzecznika informuje Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej o szkoleniach dla rzeczników, w których brał udział,
  - 2) wzór zaświadczenie o ukończeniu szkolenia dla rzeczników,
  - 3) sposób i tryb wnoszenia opłaty za szkolenie dla rzeczników
- kierując się zapewnieniem właściwego sposobu dokumentowania odbycia szkolenia przez rzecznikę, a także sprawności organizacji rekrutacji na szkolenia.

Art. 11k. Rzecznik, który nie przystąpił do sprawdzianu w wymaganym terminie albo uzyskał negatywny wynik ze sprawdzianu, Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej zawiesza prawo do wykonywania zawodu rzecznika, w drodze postanowienia. Na postanowienie o zawieszeniu prawa do wykonywania zawodu rzecznika nie przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Art. 11l. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) organizację pracy komisji egzaminacyjnej,
- 2) sposób przeprowadzania egzaminu na rzecznika oraz sprawdzianu dla rzeczników oraz sposób ustalania wyniku z egzaminu lub sprawdzianu,
- 3) sposób i tryb wnoszenia oraz zwrotu opłaty za przeprowadzenie egzaminu na rzecznikę,
- 4) wzór kwestionariusza osobowego,
- 5) wzór aktu powołania do wykonywania zawodu rzecznika

– mając na względzie zapewnienie przejrzystego procesu oceny przygotowania zawodowego kandydata na rzecznika oraz uwzględniając konieczność zapewnienia sprawnego przebiegu egzaminu i sprawdzianu.

Art. 11m. 1. Rzecznika podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku z:

- 1) uzgadnianiem projektów budowlanych oraz projektów urządzeń przeciwpożarowych;
  - 2) wykonywaniem ekspertyz technicznych lub innych opracowań technicznych z zakresu ochrony przeciwpożarowej.
2. Obowiązek ubezpieczenia nie dotyczy rzeczników niewykonujących czynności, o których mowa w ust. 1.

3. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, biorąc pod uwagę specyfikę wykonywanego zawodu oraz charakter czynności, których dotyczy ubezpieczenie.

Art. 11n. 1. Nadzór nad działalnością rzeczników sprawuje Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej przy pomocy komendantów wojewódzkich Państwowej Straży Pożarnej.

2. Nadzór nad działalnością rzeczników jest sprawowany w zakresie:

- 1) uzgadniania przez nich projektów budowlanych oraz projektów urządzeń przeciwpożarowych;
- 2) wykonywania przez nich ekspertyz technicznych lub opinii, o których mowa w przepisach dotyczących ochrony przeciwpożarowej;
- 3) wywiązywania się przez nich z obowiązków, o których mowa w art. 6d ust. 2 oraz art. 11i ust. 2 pkt 1 i 3.

3. Nadzór komendantów wojewódzkich Państwowej Straży Pożarnej nad działalnością rzeczników jest sprawowany w stosunku do obiektów budowlanych zlokalizowanych na terenie województwa – w zakresie, o którym mowa w ust. 2 pkt 1 i 2, oraz do rzeczników zamieszkałych na terenie województwa – w zakresie wywiązywania się przez nich z obowiązków, o których mowa w art. 6d ust. 2 oraz art. 11i ust. 2 pkt 1 i 3.

4. Nadzór nad działalnością rzeczników, którzy zajmują stanowisko komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej, są zatrudnieni w Komendzie Głównej Państwowej Straży Pożarnej lub zamieszkują poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, sprawuje Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej.

5. W ramach sprawowania nadzoru Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej i komendanci wojewódzcy Państwowej Straży Pożarnej mogą żądać od:

- 1) rzeczników wyjaśnień i dokumentów w zakresie objętym nadzorem;
- 2) autora projektu budowlanego, którego uzgodnienie jest przedmiotem postępowania, od organów administracji architektoniczno-budowlanej lub organów nadzoru budowlanego, udostępnienia potwierdzonej kopii tego projektu.

6. Podmioty, o których mowa w ust. 5 pkt 1 i 2, są obowiązane odpowiednio do złożenia wyjaśnień oraz udostępnienia dokumentów lub potwierdzonej kopii projektu budowlanego w terminie 14 dni od dnia doręczenia żądania.

7. W ramach sprawowania nadzoru Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej lub komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej mogą przeprowadzać postępowanie wyjaśniające.

8. Postępowania wyjaśniającego nie wszczyna się po upływie 6 miesięcy od dnia uzyskania informacji o możliwości wystąpienia nieprawidłowości w działalności rzeczników, a postępowania administracyjnego po upływie 5 lat od:

- 1) dnia zakończenia robót budowlanych albo zawiadomienia o zakończeniu budowy lub wydania decyzji o pozwoleniu na użytkowanie obiektu budowlanego, w przypadkach dotyczących uzgodnienia przez rzeczników projektu budowlanego obiektu budowlanego;
- 2) rozpoczęcia użytkowania urządzenia przeciwpożarowego realizowanego w przypadkach innych niż określone w pkt 1.

9. Z postępowania wyjaśniającego prowadzonego przez komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej sporządza się protokół, który zawiera:

- 1) oznaczenie miejsca i daty rozpoczęcia i zakończenia postępowania wyjaśniającego;
- 2) imiona i nazwiska osoby sporządzającej protokół oraz rzeczników, wobec których wszczęto postępowanie wyjaśniające;
- 3) podstawę wszczęcia postępowania wyjaśniającego;
- 4) zarzuty postawione rzeczników, wobec których wszczęto postępowanie wyjaśniające;
- 5) opis przebiegu postępowania wyjaśniającego, w tym informację o wyjaśnieniach oraz dokumentach złożonych przez rzeczników, wobec których wszczęto postępowanie wyjaśniające;
- 6) ocenę zasadności zarzutów oraz innych okoliczności sprawy wraz ze wskazaniem, które zarzuty zostały udokumentowane, a które odrzucone, oraz ze wskazaniem, jakie przepisy prawa zostały naruszone przez rzeczników, wobec których wszczęto postępowanie wyjaśniające;
- 7) inne informacje istotne dla sprawy będącej przedmiotem postępowania;
- 8) wniosek w sprawie dalszego postępowania;
- 9) datę sporządzenia oraz podpis osoby sporządzającej protokół.

Art. 11o. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w działalności rzeczników w ramach postępowania wyjaśniającego komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej właściwy dla miejsca lokalizacji obiektu budowlanego lub terenu, którego dotyczą wykonywane przez rzeczników czynności, lub dla jego miejsca zamieszkania może:

- 1) udzielić rzecznikowi upomnienia na piśmie, o czym niezwłocznie informuje Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej;
- 2) zawiadomić Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej o stwierdzeniu nieprawidłowości w działalności rzeczników i przekazać mu zebrany materiał dowodowy wraz z protokołem, gdy z okoliczności sprawy wynika potrzeba skierowania rzeczników na powtórny egzamin lub cofnięcia mu prawa do wykonywania zawodu.

Art. 11p. 1. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej, po otrzymaniu zawiadomienia o stwierdzeniu nieprawidłowości w działalności rzeczników, prowadzi postępowanie wyjaśniające.

2. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej może prowadzić postępowanie wyjaśniające również w przypadku uzyskania w inny sposób informacji o nieprawidłowościach w działalności rzecznawcy lub w przypadku wykonywania zawodu przez rzecznawcę, któremu zawieszono prawo do wykonywania tego zawodu.

Art. 11r. 1. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w działalności rzecznawcy Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej może:

- 1) udzielić rzecznawcy upomnienia na piśmie;
- 2) skierować rzecznawcę na egzamin, o którym mowa w art. 11b ust. 2, w celu powtórnej oceny przygotowania zawodowego do wykonywania zawodu rzecznawcy;
- 3) cofnąć rzecznawcy prawo do wykonywania zawodu.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267, z późn. zm.⁹⁾).

3. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej kieruje rzecznawcę na egzamin w drodze decyzji administracyjnej. Rzecznawcy skierowanemu na egzamin zawiesza się prawo do wykonywania zawodu rzecznawcy.

4. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej cofa prawo do wykonywania zawodu rzecznawcy w drodze decyzji administracyjnej. Decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu.

Art. 11s. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej cofa prawo do wykonywania zawodu rzecznawcy:

- 1) w przypadku gdy rzecznawca wykonuje zawód rzecznawcy, mimo zawieszenia prawa do wykonywania tego zawodu;
- 2) po upływie 2 lat od dnia zawieszenia mu prawa do wykonywania zawodu rzecznawcy, jeżeli w tym czasie nie ustały przyczyny tego zawieszenia;
- 3) na wniosek rzecznawcy.

Art. 11t. Osoba, której w wyniku stwierdzenia nieprawidłowości w jej działalności lub wykonywania zawodu rzecznawcy mimo zawieszenia prawa do jego wykonywania cofnięto prawo do wykonywania zawodu rzecznawcy, nie może przystąpić do egzaminu przed upływem 3 lat od dnia cofnięcia jej prawa do wykonywania zawodu rzecznawcy.”;

6) w art. 16a:

- a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Strażakiem jednostki ochrony przeciwpożarowej może być pracownik, który ma kwalifikacje wymagane do wykonywania zawodu strażak, technik pożarnictwa lub inżynier pożarnictwa.”,

- b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Osobę przyjmowaną do pracy w jednostce ochrony przeciwpożarowej zatrudnia się na pierwsze stanowisko, jeżeli spełnia ona wymagania w zakresie wykształcenia przed uzyskaniem określonych kwalifikacji.”,

- c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Kwalifikacje wymagane do wykonywania zawodu strażak obejmują posiadanie co najmniej średniego wykształcenia oraz ukończenia szkolenia w zawodzie strażak lub szkolenia równorzędnego ze szkoleniem w zawodzie strażak.”,

- d) po ust. 4 dodaje się ust. 4a–4f w brzmieniu:

„4a. Kwalifikacje wymagane do wykonywania zawodu technik pożarnictwa obejmują posiadanie tytułu technik pożarnictwa.

4b. Kwalifikacje wymagane do wykonywania zawodu inżynier pożarnictwa obejmują posiadanie:

- 1) tytułu zawodowego inżynier pożarnictwa albo
- 2) tytułu zawodowego inżynier w zakresie inżynierii bezpieczeństwa w specjalności inżynieria bezpieczeństwa pożarowego uzyskanego w Szkole Głównej Służby Pożarniczej oraz kwalifikacji wymaganych do wykonywania zawodu strażak oraz ukończenie w Szkole Głównej Służby Pożarniczej przeszkoletnia zawodowego przygotowującego do zajmowania stanowisk związanych z kierowaniem działaniami ratowniczymi albo

⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 183 i 1195 oraz z 2015 r. poz. 211, 702 i 1274.

- 3) tytułu zawodowego inżynier oraz tytułu zawodowego magister inżynier w zakresie inżynierii bezpieczeństwa w specjalności inżynieria bezpieczeństwa pożarowego uzyskanego w Szkole Głównej Służby Pożarniczej oraz kwalifikacji do wykonywania zawodu technik pożarnictwa oraz ukończenie w Szkole Głównej Służby Pożarniczej przeszkoletnia zawodowego przygotowującego do zajmowania stanowisk związanych z kierowaniem działaniami ratowniczymi.
- 4c. Przeszkolenie zawodowe, o którym mowa w ust. 4b pkt 2 i 3, jest prowadzone w formie studiów podyplomowych.
- 4d. Na przeszkoletnie zawodowe, o którym mowa w ust. 4b pkt 2 i 3, kierują pracodawcy.
- 4e. Szkolenie w zawodzie strażak prowadzą szkoły Państwowej Straży Pożarnej, a na potrzeby ochrony przeciwpożarowej jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych prowadzi Wojskowa Ochrona Przeciwpożarowa.
- 4f. Kwalifikacje wymagane do wykonywania zawodu strażak potwierdza świadectwo ukończenia szkolenia w zawodzie strażak albo szkolenia równorzędnego ze szkoleniem w zawodzie strażak lub decyzja o uznaniu kwalifikacji do wykonywania zawodu regulowanego strażak.”,
- e) ust. 6 otrzymuje brzmienie:
- „6. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:
- 1) szczegółowe wymagania kwalifikacyjne, jakie powinni spełniać pracownicy na poszczególnych stanowiskach pracy w jednostkach ochrony przeciwpożarowej,
- 2) rodzaje szkoleń równorzędnych ze szkoleniem w zawodzie strażak,
- 3) zakres oraz formy realizacji szkolenia w zawodzie strażak,
- 4) zakres programowy szkolenia w zawodzie strażak oraz tryb ustalania programu tego szkolenia,
- 5) tryb wydawania oraz wzór świadectwa o ukończeniu szkolenia w zawodzie strażak
- kierując się rodzajem zadań wykonywanych przez jednostki ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 15 pkt 1a–5 i 8, koniecznością współdziałania w ramach krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, potrzebą zachowania standardów merytorycznych i dydaktycznych szkoleń oraz zapewnienia jednolitości programów szkoleń w zakresie ochrony przeciwpożarowej oraz wydawanych świadectw.”;
- 7) w art. 22 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
- „1a. Uprawnionymi do kierowania działaniem ratowniczym są:
- 1) na poziomie strategicznym – strażacy Państwowej Straży Pożarnej posiadający kwalifikacje do zajmowania stanowisk oficerskich związanych z kierowaniem działaniami ratowniczymi;
- 2) na poziomie taktycznym – osoby wymienione w pkt 1, strażacy Państwowej Straży Pożarnej posiadający kwalifikacje do zajmowania stanowisk aspiranckich oraz strażacy jednostek ochrony przeciwpożarowej posiadający kwalifikacje zawodowe co najmniej technik pożarnictwa;
- 3) na poziomie interwencyjnym – osoby wymienione w pkt 1 i 2, strażacy Państwowej Straży Pożarnej posiadający kwalifikacje do zajmowania stanowisk podoficerskich, strażacy jednostek ochrony przeciwpożarowej posiadający kwalifikacje do wykonywania zawodu strażak oraz członkowie ochotniczej straży pożarnej, którzy ukończyli szkolenie przygotowujące do dowodzenia lub posiadają kwalifikacje do wykonywania zawodu strażak.”.
- Art. 3.** W ustawie z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2013 r. poz. 1340, z późn. zm.¹⁰⁾) wprowadza się następujące zmiany:
- 1) w art. 10 w ust. 1:
- a) pkt 5a otrzymuje brzmienie:
- „5a) uzgadnianie opracowanych i przekazanych przez komendantów szkół Państwowej Straży Pożarnej programów nauczania dla zawodów inżynier pożarnictwa i technik pożarnictwa oraz programów kształcenia na studiach podyplomowych w zakresie przeszkoletnia zawodowego;”;
- b) po pkt 5c dodaje się pkt 5d w brzmieniu:
- „5d) opracowywanie i zatwarzdzanie programu szkolenia inspektorów ochrony przeciwpożarowej oraz programu szkolenia aktualizującego inspektorów ochrony przeciwpożarowej;”;

¹⁰⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 1351, z 2014 r. poz. 502, 616 i 1822 oraz z 2015 r. poz. 881, 1045, 1066, 1098, 1217, 1268 i 1434.

- 2) w art. 12 w ust. 5 po pkt 10 dodaje się pkt 10a w brzmieniu:
„10a) nadzór nad działalnością rzeczników do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych.”;
- 3) w art. 19g wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„Środki finansowe uzyskane przez Państwową Straż Pożarną z wpływów uzyskanych na zasadach określonych w art. 19b–19d zgodnie z zawartymi umowami lub porozumieniami oraz na zasadach, o których mowa w art. 4a ust. 11 pkt 1 i 4 i art. 11d ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej, przez.”;
- 4) w art. 19h w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 i 6 w brzmieniu:
„5) pokrywanie wydatków związanych z przeprowadzeniem egzaminu dla osób ubiegających się o przyznanie prawa do wykonywania zawodu rzeczników do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych, o którym mowa w art. 11b ust. 2 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej;
6) pokrywanie wydatków związanych z organizacją i przeprowadzeniem szkoleń, o których mowa w art. 4a ust. 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej.”;
- 5) art. 36 otrzymuje brzmienie:
„Art. 36. 1. Mianowanie lub powołanie strażaka na określone stanowisko służbowe w Państwowej Straży Pożarnej jest uzależnione od posiadanego wykształcenia, kwalifikacji oraz stażu służby albo pracy.
2. Stanowiska służbowe dzieli się na oficerskie, aspiranckie, podoficerskie i szeregowe.
3. Na stanowisko oficerskie mianuje się lub powołuje się strażaka, który:
1) posiada tytuł zawodowy inżynier pożarnictwa albo
2) posiada tytuł zawodowy inżynier oraz kwalifikacje wymagane do wykonywania zawodu strażak i ukończył przeszkolenie zawodowe przygotowujące do zajmowania stanowisk oficerskich w Państwowej Straży Pożarnej oraz przeszkolenie zawodowe przygotowujące do zajmowania stanowisk związanych z kierowaniem działaniami ratowniczymi, albo
3) posiada tytuł zawodowy inżynier w zakresie inżynierii bezpieczeństwa w specjalności inżynieria bezpieczeństwa pożarowego uzyskany w Szkole Głównej Służby Pożarniczej oraz kwalifikacje wymagane do wykonywania zawodu strażak i ukończył przeszkolenie zawodowe przygotowujące do zajmowania stanowisk związanych z kierowaniem działaniami ratowniczymi, albo
4) posiada wykształcenie wyższe oraz kwalifikacje wymagane do zajmowania stanowisk aspiranckich i ukończył przeszkolenie zawodowe przygotowujące do zajmowania stanowisk oficerskich w Państwowej Straży Pożarnej oraz przeszkolenie zawodowe przygotowujące do zajmowania stanowisk związanych z kierowaniem działaniami ratowniczymi, albo
5) posiada wykształcenie wyższe oraz kwalifikacje wymagane do zajmowania stanowisk aspiranckich i ukończył przeszkolenie zawodowe przygotowujące do zajmowania stanowisk oficerskich w Państwowej Straży Pożarnej, albo
6) posiada wykształcenie wyższe oraz kwalifikacje wymagane do wykonywania zawodu strażak oraz ukończył przeszkolenie zawodowe przygotowujące do zajmowania stanowisk oficerskich w Państwowej Straży Pożarnej.
4. Na stanowisko oficerskie związane z kierowaniem działaniami ratowniczymi mianuje się lub powołuje się strażaka, który spełnia wymagania, o których mowa w ust. 3 pkt 1–4.
5. Na stanowisko aspiranckie mianuje się lub powołuje się strażaka, który uzyskał tytuł technik pożarnictwa po ukończeniu nauki w szkołach Państwowej Straży Pożarnej albo uzyskał uznanie kwalifikacji do wykonywania zawodu regulowanego technik pożarnictwa.
6. Na stanowiska podoficerskie i szeregowych mianuje się strażaka, który posiada kwalifikacje wymagane do wykonywania zawodu strażak.
7. Osobę przyjmowaną do służby mianuje się na pierwsze stanowisko w grupie stanowisk szeregowych, jeżeli spełnia ona wymagania w zakresie wykształcenia przed uzyskaniem określonych kwalifikacji oraz stażu służby.
8. W szczególnie uzasadnionych przypadkach minister właściwy do spraw wewnętrznych może wyrazić zgodę na odstępstwo od wymagań, o których mowa w ust. 3, 5 i 6, na czas określony niezbędny do uzupełnienia kwalifikacji, nie dłuższy jednak niż 4 lata.
9. Przeszkolenie zawodowe przygotowujące do zajmowania stanowisk oficerskich w Państwowej Straży Pożarnej może odbywać strażak, który posiada kwalifikacje wymagane do wykonywania zawodu strażak lub kwalifikacje wymagane do zajmowania stanowisk aspiranckich w Państwowej Straży Pożarnej.

10. Przeszkolenie zawodowe przygotowujące do zajmowania stanowisk związanych z kierowaniem działaniami ratowniczymi może odbywać strażak, który posiada:

- 1) tytuł zawodowy inżynier oraz ukończył przeszkołenje zawodowe przygotowujące do zajmowania stanowisk oficerskich w Państwowej Straży Pożarnej lub
- 2) tytuł zawodowy inżynier w zakresie inżynierii bezpieczeństwa w specjalności inżynieria bezpieczeństwa pożarowego uzyskany w Szkole Głównej Służby Pożarniczej oraz kwalifikacje wymagane do wykonywania zawodu strażak, lub
- 3) kwalifikacje do zajmowania stanowisk aspiranckich w Państwowej Straży Pożarnej oraz ukończone przeszkołenje zawodowe przygotowujące do zajmowania stanowisk oficerskich w Państwowej Straży Pożarnej.

11. Przeszkolenie zawodowe przygotowujące do zajmowania stanowisk oficerskich w Państwowej Straży Pożarnej oraz przeszkołenje zawodowe przygotowujące do zajmowania stanowisk związanych z kierowaniem działaniami ratowniczymi prowadzi Szkoła Główna Służby Pożarniczej w formie studiów podyplomowych.

12. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej w uzgodnieniu z Rektorem-Komendantem Szkoły Głównej Służby Pożarniczej ustala limity przyjęć na przeszkołenia zawodowe, o których mowa w ust. 11.

13. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, stanowiska służbowe w jednostkach organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej, maksymalne stopnie przypisane do poszczególnych stanowisk oraz dodatkowe wymagania kwalifikacyjne, jakim powinni odpowiadać strażacy na określonych stanowiskach służbowych, w tym:

- 1) rodzaj stanowisk służbowych oficerskich, aspiranckich, podoficerskich i szeregowych,
- 2) staż służby lub pracy wymagane do zajmowania poszczególnych stanowisk służbowych,
- 3) wykształcenie wymagane do zajmowania niektórych stanowisk służbowych

– biorąc pod uwagę charakter zadań wykonywanych przez strażaków na poszczególnych stanowiskach służbowych, kwalifikacje wymagane na tych stanowiskach oraz potrzebę zapewnienia niezbędnego poziomu doświadczenia zawodowego.

14. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, tryb kierowania na przeszkołenia zawodowe, o których mowa w ust. 11, uwzględniając potrzeby i organizację służby w Państwowej Straży Pożarnej.”;

6) w art. 51:

- a) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Absolwentowi szkoły Państwowej Straży Pożarnej, który uzyskał kwalifikacje do wykonywania zawodu strażak, komendant szkoły Państwowej Straży Pożarnej może nadać stopień starszego strażaka.”,

- b) uchyla się ust. 3a;

7) art. 52 i art. 53 otrzymują brzmienie:

„Art. 52. 1. Pierwszy stopień podoficerski może być nadany strażakowi w służbie stałej, który spełnia wymagania niezbędne do zajmowania stanowisk podoficerskich w Państwowej Straży Pożarnej.

2. Pierwszy stopień aspirancki nadaje się strażakowi, który uzyskał tytuł technik pożarnictwa w ramach służby kandydackiej albo w ramach skierowania do szkoły Państwowej Straży Pożarnej.

3. Pierwszy stopień aspirancki może być nadany strażakowi, który spełnia wymagania niezbędne do zajmowania stanowisk aspiranckich w Państwowej Straży Pożarnej.

Art. 53. 1. Pierwszy stopień oficerski nadaje się strażakowi, który:

- 1) ukończył Szkołę Główną Służby Pożarniczej w ramach służby kandydackiej albo
- 2) uzyskał tytuł zawodowy technik pożarnictwa w szkole aspirantów Państwowej Straży Pożarnej lub w Centralnej Szkole Państwowej Straży Pożarnej i tytuł zawodowy inżynier pożarnictwa w ramach skierowania do Szkoły Głównej Służby Pożarniczej.

2. Pierwszy stopień oficerski może być nadany strażakowi, który spełnia wymagania określone w art. 36 ust. 3.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2012 r. poz. 406, z 2014 r. poz. 423 oraz z 2015 r. poz. 337) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) po art. 16 dodaje się art. 16a w brzmieniu:

„Art. 16a. Do czasu powołania dyrektora wyłonionego w trybie przepisów art. 15 lub art. 16 albo do czasu powierzenia zarządzania instytucją kultury osobie fizycznej lub prawnej w trybie przepisów art. 15a organizator może powierzyć pełnienie obowiązków dyrektora wyznaczonej osobie na okres nie dłuższy niż do końca sezonu artystycznego następującego po sezonie, w trakcie którego dyrektor został odwołany albo akt jego powołania wygasł – w przypadku instytucji artystycznej oraz na okres nie dłuższy niż rok – w przypadku instytucji kultury innej niż instytucja artystyczna.”;

- 2) art. 26a otrzymuje brzmienie:

„Art. 26a. 1. W sprawach nieuregulowanych w ustawie do pracowników instytucji kultury stosuje się przepisy Kodeksu pracy.

2. Osoba zatrudniona w instytucji kultury do wykonywania pracy polegającej na tworzeniu, opracowywaniu lub artystycznym wykonywaniu utworów w dziedzinie teatru, muzyki, tańca, filmu lub innych sztuk audiowizualnych jest pracownikiem artystycznym.”;

- 3) art. 29 otrzymuje brzmienie:

„Art. 29. 1. Instytucja kultury tworzy:

- 1) fundusz instytucji kultury;
- 2) fundusz rezerwowy.

2. Fundusz instytucji kultury odzwierciedla wartość mienia wydzielonego dla instytucji kultury w momencie jej utworzenia i ulega zwiększeniu o wartość niepodlegających amortyzacji aktywów trwałych sfinansowanych z dotacji lub otrzymanych nieodpłatnie oraz zmniejszeniu o wartość niepokrytej straty netto, o której mowa w ust. 3.

3. Fundusz rezerwowy tworzy się z zysku netto za poprzedni rok obrotowy i przeznacza się na pokrycie strat instytucji kultury.

4. W przypadku gdy strata netto jest wyższa niż fundusz rezerwowy, pozostałą jej część pokrywa się z funduszem instytucji kultury.

5. Roczne sprawozdanie finansowe instytucji kultury zatwierdza organizator. W przypadku samorządowej instytucji kultury roczne sprawozdanie finansowe zatwierdza organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego.”;

- 4) po art. 29 dodaje się art. 29a w brzmieniu:

„Art. 29a. Nie ujawnia się:

- 1) wysokości wynagrodzenia podmiotu świadczącego usługi lub realizującego dostawy z zakresu działalności artystycznej lub twórczej,
- 2) danych osobowych podmiotu świadczącego usługi lub realizującego dostawy z zakresu działalności kulturalnej, związanych z posiadanymi prawami wyjątkowymi

– jeżeli do tych usług lub dostaw nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 907, z późn. zm.¹¹⁾), a podmiot ten zastrzegł, że powyższe informacje nie mogą być udostępniane.”;

- 5) w art. 31a ust. 1–3 otrzymują brzmienie:

„1. Pracownik artystyczny może otrzymywać dodatkowe wynagrodzenie, w szczególności za udział w określonej roli w przedstawieniu lub koncercie, za reżyserię, scenografię, choreografię lub kierownictwo muzyczne przedstawienia lub współtworzenie utworu audiowizualnego w rozumieniu przepisu art. 69 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 90, poz. 631, z późn. zm.¹²⁾).

2. Pracownikowi artystycznemu, który używa w pracy, za zgodą pracodawcy, własnego instrumentu lub własnych akcesoriów do instrumentu, ubioru scenicznego, rekwizytu lub narzędzi, przysługuje ekwiwalent pieniężny za ich używanie.

¹¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 984, 1047 i 1473, z 2014 r. poz. 423, 768, 811, 915, 1146 i 1232 oraz z 2015 r. poz. 349, 478 i 605.

¹²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 94, poz. 658 i Nr 121, poz. 843, z 2007 r. Nr 99, poz. 662 i Nr 181, poz. 1293, z 2009 r. Nr 157, poz. 1241, z 2010 r. Nr 152, poz. 1016 oraz z 2015 r. poz. 932 i 994.

3. Do pracowników zatrudnionych na stanowisku dyrektora lub zastępcy dyrektora instytucji kultury, wykonujących zadania określone w ust. 1, nie stosuje się przepisów art. 5 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi (Dz. U. z 2013 r. poz. 254, z późn. zm.¹³⁾).”;

6) art. 31d otrzymuje brzmienie:

„Art. 31d. 1. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, warunki ustalania:

- 1) prawa do dodatku za wieloletnią pracę i jego wypłacania,
- 2) wysokości dodatku funkcyjnego i jego wypłacania,
- 3) wysokości dodatku specjalnego i jego wypłacania,
- 4) prawa do ekwiwalentu pieniężnego i jego wysokości,
- 5) prawa do nagrody jubileuszowej i jej wypłacania,
- 6) prawa do jednorazowej odprawy pieniężnej przysługującej w związku z przejściem na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy oraz jej wypłacania

– mając na uwadze charakter pracy wykonywanej przez pracowników instytucji kultury, warunki w jakich jest ona wykonywana, zakres, złożoność zadań oraz odpowiedzialność tych pracowników, możliwość pozostawania przez pracowników równocześnie w więcej niż jednym stosunku pracy, określenie wysokości dodatku w odniesieniu do wysokości wynagrodzenia zasadniczego, określenie terminu wypłacania dodatku, nagrody oraz odprawy, koszty ponoszone przez pracownika związane z zakupem lub utrzymaniem w należytym stanie rzeczy, o których mowa w art. 31a ust. 2.

2. W przypadku gdy w instytucji kultury nie jest zawarty układ zbiorowy pracy, warunki wynagradzania za pracę oraz stanowiska pracy w tej instytucji określa jej dyrektor w regulaminie wynagradzania.

3. Zasady wynagradzania za pracę pracowników zatrudnionych w instytucjach kultury i przyznawania im innych świadczeń związanych z pracą określone w ustawie obowiązują do czasu objęcia ich układem zbiorowym pracy lub regulaminem wynagradzania.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach (Dz. U. z 2012 r. poz. 987) wprowadza się następujące zmiany:

1) po rozdziale 4 dodaje się rozdział 4a w brzmieniu:

„Rozdział 4a

Ochrona prawna rzeczy ruchomych o wartości historycznej, artystycznej lub naukowej wypożyczonych z zagranicy na wystawę czasową organizowaną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

Art. 31a. 1. Rzecz ruchoma o wartości historycznej, artystycznej lub naukowej wypożyczana z zagranicy na wystawę czasową organizowaną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zwana dalej „rzeczą ruchomą”, może zostać objęta ochroną prawną, jeżeli:

- 1) jej przywóz na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej leży w interesie publicznym;
- 2) nie znajduje się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) jej przywóz na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest zgodny z prawem;
- 4) nie została wywieziona z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej niezgodnie z prawem;
- 5) zorganizowanie wystawy czasowej bez objęcia tej rzeczy ochroną prawną nie byłoby możliwe lub skutkowałoby nieproporcjonalnie wysokimi kosztami jej wystawienia w stosunku do kosztów zorganizowania wystawy;
- 6) wystawa czasowa będzie organizowana przez:
  - a) instytucję kultury w rozumieniu ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej lub
  - b) muzeum niebędące instytucją kultury, wpisane do wykazu, o którym mowa w art. 5b ust. 1 – zwane dalej „organizatorem wystawy”.

2. Ochrona prawna rzeczy ruchomej obejmuje okres nie dłuższy niż 12 miesięcy od dnia jej wwiezienia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

¹³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 1645, z 2014 r. poz. 1877 oraz z 2015 r. poz. 1322.

3. Ochrona prawa rzeczy ruchomej ustaje:

- 1) gdy upłynął okres, w jakim rzecz ruchoma była objęta ochroną prawną, określony w ewidencji, o której mowa w art. 31e ust. 1;
- 2) z dniem wywiezienia rzeczy ruchomej z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) jeżeli rzecz ruchoma nie spełnia warunków, o których mowa w ust. 1 pkt 3 lub 4.

4. Ochrona prawa rzeczy ruchomej ustaje z mocą od dnia jej wwiegienia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, gdy rzecz ruchoma objęta ochroną prawną nie spełnia warunków, o których mowa w ust. 1 pkt 3 lub 4.

5. Rzecz ruchoma objęta ochroną prawną nie podlega:

- 1) zajęciu w celu zabezpieczenia w postępowaniu cywilnym i administracyjnym;
- 2) egzekucji w sądowym i administracyjnym postępowaniu egzekucyjnym;
- 3) zajęciu w celu zabezpieczenia kar majątkowych, środków karnych o charakterze majątkowym oraz roszczeń o naprawienie szkody w postępowaniu karnym.

Art. 31b. 1. Organizator wystawy składa ministrowi właściwemu do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego wniosek o objęcie ochroną prawną rzeczy ruchomej, zwany dalej „wnioskiem”, co najmniej na 6 miesięcy przed planowanym wwiegieniem tej rzeczy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. W przypadku stwierdzenia uchybień formalnych wniosku minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego wzywa organizatora wystawy do uzupełnienia wniosku w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż 7 dni i nie dłuższym niż 30 dni od dnia otrzymania wezwania, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia.

3. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego udostępnia na stronie podmiotowej w Biuletynie Informacji Publicznej treść wniosku oraz określa termin, w którym osoby fizyczne, osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej mogą zgłaszać zastrzeżenia co do spełnienia przez wskazaną we wniosku rzeczą ruchomą warunków, o których mowa w art. 31a ust. 1 pkt 2, 3 lub 4, nie krótszy jednak niż 30 dni od dnia udostępnienia treści wniosku.

4. Do zastrzeżenia dołącza się dokumenty uprawdopodobniające niespełnienie przez rzeczę ruchomą warunków, o których mowa w art. 31a ust. 1 pkt 2, 3 lub 4.

5. W przypadku zgłoszenia zastrzeżenia minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego wzywa organizatora wystawy do uzupełnienia wniosku w wyznaczonym terminie, nie krótszym jednak niż 7 dni i nie dłuższym niż 30 dni od dnia otrzymania wezwania, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia. Treść uzupełnionego wniosku udostępnia się na stronie podmiotowej w Biuletynie Informacji Publicznej.

6. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, po upływie terminów, o których mowa w ust. 2, 3 lub 5, zasięga opinii państweowej instytucji kultury wyspecjalizowanej w zakresie muzealnictwa i ochrony zbiorów w sprawie spełniania warunków, o których mowa w art. 31a ust. 1.

7. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego udostępnia na stronie podmiotowej w Biuletynie Informacji Publicznej informację o objęciu rzeczy ruchomej ochroną prawną albo informację o nieobjęciu rzeczy ruchomej ochroną prawną.

8. W sprawach o objęcie rzeczy ruchomej ochroną prawną nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267, z późn. zm.¹⁴⁾).

9. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia, wzór wniosku oraz dokumenty dołączane do wniosku, uwzględniając umożliwienie skutecznej identyfikacji rzeczy ruchomej, w tym konieczność podania imienia i nazwiska autora tej rzeczy, a także konieczność podania nazwy, siedziby i adresu organizatora wystawy oraz imienia, nazwiska i adresu lub nazwy, siedziby i adresu właściciela lub posiadacza rzeczy ruchomej, oraz umożliwienie dokonania oceny spełnienia warunków określonych w art. 31a ust. 1.

Art. 31c. 1. Organizator wystawy zawiadamia niezwłocznie ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego o wwiegieniu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i wywiezieniu z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rzeczy ruchomej objętej ochroną prawną.

2. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia, wzór zawiadomienia o wwiegieniu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rzeczy ruchomej objętej ochroną prawną oraz wzór zawiadomienia o wywiezieniu z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rzeczy ruchomej objętej ochroną

¹⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 183 i 1195 oraz z 2015 r. poz. 211, 702 i 1274.

prawną, uwzględniając umożliwienie skutecznej identyfikacji tej rzeczy, w tym konieczność podania imienia i nazwiska autora tej rzeczy, a także konieczność podania nazwy, siedziby i adresu organizatora wystawy oraz imienia, nazwiska i adresu lub nazwy, siedziby i adresu właściciela lub posiadacza rzeczy ruchomej.

Art. 31d. W przypadku uzyskania informacji o niespełnieniu warunków, o których mowa w art. 31a ust. 1 pkt 3 lub 4, minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, po zasięgnięciu opinii państowej instytucji kultury wyspecjalizowanej w zakresie muzealnictwa i ochrony zbiorów w sprawie niespełnienia tych warunków, niezwłocznie informuje organizatora wystawy o ustaniu ochrony prawnej rzeczy ruchomej.

Art. 31e. 1. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego prowadzi i aktualizuje ewidencję rzeczy ruchomych objętych ochroną prawną prowadzoną w formie kart ewidencyjnych.

2. Ewidencja zawiera:

- 1) określenie rzeczy ruchomej objętej ochroną prawną, w tym imię i nazwisko autora tej rzeczy;
- 2) wskazanie planowanego terminu jej wwiezienia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i wywiezienia z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) imię, nazwisko i adres lub nazwę, siedzibę i adres właściciela lub posiadacza wypożyczającego rzecz ruchomą objętą ochroną prawną;
- 4) dane dotyczące wystawy czasowej, na której będzie eksponowana rzecz ruchoma objęta ochroną prawną, w tym nazwę, siedzibę i adres organizatora wystawy;
- 5) wskazanie okresu, w jakim rzecz ruchoma jest objęta ochroną prawną;
- 6) informację o ustaniu ochrony prawnej rzeczy ruchomej z przyczyn określonych w art. 31a ust. 3 pkt 3.

3. W Biuletynie Informacji Publicznej udostępnia się informacje określone w ust. 2 pkt 1 i 3–6.

4. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia, wzór karty ewidencyjnej, uwzględniając zakres danych objętych ewidencją, w tym potrzebę umożliwienia skutecznej identyfikacji rzeczy ruchomej objętej ochroną prawną.”;

2) art. 32 otrzymuje brzmienie:

„Art. 32. 1. Pracownicy zatrudnieni w muzeach na stanowiskach, na których realizuje się zadania związane z:

- 1) gromadzeniem i naukowym opracowywaniem zbiorów,
- 2) urządzaniem wystaw i udostępnianiem zbiorów do celów edukacyjnych i naukowych,
- 3) organizowaniem badań i ekspedycji naukowych, w tym archeologicznych,
- 4) prowadzeniem działalności edukacyjnej, artystycznej, upowszechniającej kulturę lub wydawniczej – tworzą zawodową grupę muzealników.

2. Pracowników, którzy tworzą zawodową grupę muzealników, zatrudnia się na stanowiskach kustosza dyplomowanego, kustosza, adiunkta i asystenta.

3. Pracownik należący do zawodowej grupy muzealników, któremu powierzono zadanie z zakresu urządzania wystawy, polegające na autorskim opracowaniu i zorganizowaniu wystawy oraz merytorycznym nadzorze nad wystawą pełni funkcję kuratora wystawy.”;

3) po art. 32 dodaje się art. 32a–32c w brzmieniu:

„Art. 32a. 1. Na stanowisku kustosza dyplomowanego może być zatrudniona osoba, która posiada:

- 1) stopień naukowy doktora w dziedzinie związanej z zakresem gromadzonych w muzeum zbiorów lub stopień doktora sztuki w tej dziedzinie;
- 2) dorobek zawodowy w zakresie działalności muzealniczej;
- 3) co najmniej 3-letni staż pracy w muzeach lub w znajdujących się poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej podmiotach, które prowadzą działalność muzealną.

2. Na stanowisku kustosza może być zatrudniona osoba, która posiada:

- 1) dyplom ukończenia studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich związanych z zakresem gromadzonych w muzeum zbiorów;
- 2) dyplom ukończenia studiów podyplomowych związanych z zakresem gromadzonych w muzeum zbiorów lub dorobek zawodowy w zakresie działalności muzealniczej;
- 3) co najmniej 2-letni staż pracy w muzeach lub w podmiotach, o których mowa w ust. 1 pkt 3.

3. Na stanowisku adiunkta może być zatrudniona osoba, która posiada dyplom ukończenia studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich związanych z zakresem gromadzonych w muzeum zbiorów.

4. Na stanowisku asystenta może być zatrudniona osoba, która posiada dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia związanych z zakresem gromadzonych w muzeum zbiorów.

Art. 32b. 1. W muzeach mogą być zatrudnieni specjalisiści w zawodach dotyczących działalności muzealniczej realizujący zadania związane z:

- 1) przechowywaniem i katalogowaniem gromadzonych zbiorów;
- 2) zabezpieczaniem i konserwacją zbiorów, w tym zabytków nieruchomych oraz nieruchomych obiektów kultury materialnej i przyrody;
- 3) zapewnieniem właściwych warunków zwiedzania muzeum i korzystania ze zbiorów.

2. Specjalistów zatrudnia się na stanowiskach:

- 1) starszego konserwatora;
- 2) konserwatora;
- 3) adiunkta konserwatorskiego;
- 4) starszego asystenta konserwatorskiego;
- 5) asystenta konserwatorskiego;
- 6) starszego dokumentalisty;
- 7) dokumentalisty;
- 8) młodszego dokumentalisty;
- 9) starszego renowatora;
- 10) renowatora;
- 11) renowatora przyuczzonego;
- 12) młodszego renowatora;
- 13) przewodnika muzeального.

Art. 32c. 1. Na stanowisku starszego konserwatora może być zatrudniona osoba, która posiada dyplom ukończenia studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich odpowiadających danej specjalności oraz co najmniej 6-letni staż pracy.

2. Na stanowisku konserwatora może być zatrudniona osoba, która posiada dyplom ukończenia studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich związanych z zakresem gromadzonych w muzeum zbiorów oraz co najmniej 5-letni staż pracy.

3. Na stanowisku adiunkta konserwatorskiego może być zatrudniona osoba, która posiada:

- 1) dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia związanych z zakresem gromadzonych w muzeum zbiorów oraz posiada co najmniej 5-letni staż pracy albo
- 2) dyplom ukończenia studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich związanych z zakresem gromadzonych w muzeum zbiorów oraz co najmniej 3-letni staż pracy.

4. Na stanowisku starszego asystenta konserwatorskiego może być zatrudniona osoba, która posiada:

- 1) dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia związanych z zakresem gromadzonych w muzeum zbiorów oraz co najmniej 3-letni staż pracy albo
- 2) dyplom ukończenia studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich związanych z zakresem gromadzonych w muzeum zbiorów oraz co najmniej roczny staż pracy.

5. Na stanowisku asystenta konserwatorskiego może być zatrudniona osoba, która posiada:

- 1) dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia związanych z zakresem gromadzonych w muzeum zbiorów lub
- 2) dyplom ukończenia studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich związanych z zakresem gromadzonych w muzeum zbiorów.

6. Na stanowisku starszego dokumentalisty może być zatrudniona osoba, która posiada dyplom ukończenia studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich związanych z zakresem gromadzonych w muzeum zbiorów oraz co najmniej 2-letni staż pracy.

7. Na stanowisku dokumentalisty może być zatrudniona osoba, która posiada dyplom ukończenia studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich związanych z zakresem gromadzonych w muzeum zbiorów oraz co najmniej roczny staż pracy.

8. Na stanowisku starszego renowatora może być zatrudniona osoba, która posiada wykształcenie średnie oraz co najmniej 3-letni staż pracy.

9. Na stanowisku renowatora może być zatrudniona osoba, która posiada wykształcenie średnie oraz co najmniej roczny staż pracy.

10. Na stanowisku renowatora przyzначенego może być zatrudniona osoba, która posiada wykształcenie średnie lub zasadnicze zawodowe oraz co najmniej 2-letni staż pracy.”;

- 4) po art. 33 dodaje się art. 33a–33d w brzmieniu:

„Art. 33a. 1. Posiadanie kwalifikacji wymaganych na poszczególnych stanowiskach w muzeach stwierdza pracodawca na podstawie świadectw pracy, dyplomów poświadczających zdobycie wykształcenie, świadectw lub zaświadczenie o ukończeniu kursów, szkoleń specjalistycznych, praktyk zawodowych, a w przypadku stanowiska kustosza dyplomowanego i kustosza – także zaświadczenie o posiadaniu dorobku zawodowego.

2. Do stażu pracy zalicza się okresy zatrudnienia na stanowiskach, na których realizuje się zadania związane z działalnością muzealniczą, naukową, upowszechnianiem kultury lub ochroną zabytków i opieką nad zabytkami w:

- 1) muzeach, instytucjach kultury innych niż muzea, archiwach, uczelniach, instytutach naukowych, instytutach badawczych, urzędach administracji publicznej, państwowych lub samorządowych jednostkach organizacyjnych;
- 2) podmiotach znajdujących się poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które prowadzą działalność taką jak podmioty, o których mowa w pkt 1.

Art. 33b. 1. Posiadanie dorobku zawodowego wymaganego na stanowisku kustosza dyplomowanego i kustosza stwierdza minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, na wniosek zainteresowanego, po zasięgnięciu opinii komisji kwalifikacyjnej.

2. Do dorobku zawodowego zalicza się:

- 1) autorstwo lub współautorstwo publikacji naukowych, popularnonaukowych i informacyjnych;
- 2) autorstwo lub współautorstwo projektów wystawienniczych lub kierowanie tymi projektami, lub inne formy udziału w tych projektach;
- 3) prowadzenie badań naukowych i prac dokumentacyjnych;
- 4) uczestnictwo w krajowych lub międzynarodowych programach badawczych;
- 5) udział w krajowych lub międzynarodowych konferencjach naukowych lub udział w pracach komitetów organizacyjnych takich konferencji;
- 6) otrzymane nagrody i wyróżnienia;
- 7) kierowanie projektami organizowanymi we współpracy z innymi instytucjami krajowymi lub zagranicznymi, które realizują zadania związane z działalnością kulturalną;
- 8) udział w pracach komitetów redakcyjnych i rad naukowych czasopism;
- 9) członkostwo w krajowych lub międzynarodowych organizacjach lub towarzystwach naukowych, muzealnych, konserwatorskich i innych o charakterze twórczym;
- 10) osiągnięcia w zakresie dydaktyki, edukacji i upowszechniania wiedzy;
- 11) osiągnięcia w dziedzinie konserwacji zbiorów;
- 12) udział w stażach w instytucjach krajowych lub zagranicznych lub kierowanie takimi stażami.

Art. 33c. 1. Do wniosku o stwierdzenie posiadania dorobku zawodowego wymaganego na stanowisku kustosza dyplomowanego albo kustosza dołącza się dokumenty potwierdzające ten dorobek.

2. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego wydaje zainteresowanemu zaświadczenie o posiadaniu albo braku posiadania dorobku zawodowego wymaganego na stanowisku kustosza dyplomowanego albo kustosza.

Art. 33d. 1. Komisja kwalifikacyjna jest organem opiniodawczo-doradczym ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w sprawach opiniowania wniosków o stwierdzenie posiadania dorobku zawodowego.

2. Członków komisji kwalifikacyjnej powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, po zasięgnięciu opinii Rady do Spraw Muzeów, spośród osób wyróżniających się wiedzą merytoryczną, osiągnięciami zawodowymi oraz dorobkiem w zakresie działalności muzealniczej.

3. Komisja kwalifikacyjna składa się z 5 członków.

4. Członkowie komisji kwalifikacyjnej wybierają ze swojego składu przewodniczącego komisji, który kieruje jej pracami.

5. Komisja kwalifikacyjna działa na podstawie uchwalonego przez siebie regulaminu, zatwierdzonego przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.”.

Art. 6. W ustawie z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. z 2014 r. poz. 1099) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 pkt 7 otrzymuje brzmienie:

,7) specjalistyczne uzbrojone formacje ochronne – wewnętrzne służby ochrony oraz przedsiębiorców, którzy uzyskali koncesje na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób i mienia, posiadających broń na podstawie pozwolenia na broń na okaziciela, o którym mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz. U. z 2012 r. poz. 576, z późn. zm.¹⁵⁾), zwanej dalej „ustawą o broni i amunicji”;

2) art. 16 otrzymuje brzmienie:

, „Art. 16. 1. Organem koncesyjnym, właściwym do udzielenia, odmowy udzielenia, zmiany, ograniczenia zakresu działalności gospodarczej lub formy usług oraz cofania koncesji na działalność gospodarczą w zakresie usług ochrony osób i mienia jest minister właściwy do spraw wewnętrznych.

2. Przed udzieleniem koncesji organ koncesyjny zasięga opinii komendanta wojewódzkiego Policji, właściwego ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania przedsiębiorcy, a przed wydaniem decyzji, o których mowa w ust. 1, innych niż udzielenie koncesji, organ koncesyjny może zasięgnąć opinii tego komendanta.”;

3) w art. 17:

a) w ust. 3 uchyla się pkt 8,

b) uchyla się ust. 4,

c) uchyla się ust. 7,

d) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

, „8. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, wzór wniosku składanego do organu koncesyjnego przez przedsiębiorcę ubiegającego się o udzielenie lub zmianę koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób i mienia z uwzględnieniem danych zawartych w ust. 3 oraz informacji o dokumentach wymaganych przy złożeniu wniosku o udzielenie koncesji, mając na względzie ułatwienie przedsiębiorcom czynności związanych ze złożeniem wniosku oraz zapewnienie sprawności postępowania.”;

4) w art. 26 w ust. 1 w pkt 5 lit. b otrzymuje brzmienie:

, „b) w art. 36 ust. 1 pkt 5 po dopuszczeniu do posiadania broni w trybie przepisów ustawy o broni i amunicji.”;

5) w art. 33 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

, „4. Do przeprowadzania badań lekarskich osób ubiegających się o wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub posiadających taki wpis oraz wydawania orzeczeń lekarskich, o których mowa w art. 26 ust. 3 pkt 7, uprawniony jest lekarz upoważniony, o którym mowa w art. 15b ust. 1 ustawy o broni i amunicji, który posiada uprawnienie do wykonywania badań, o których mowa w art. 229 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy. Do kontroli wykonywania i dokumentowania badań lekarskich oraz wydawanych orzeczeń lekarskich stosuje się przepisy art. 15i oraz art. 15j ustawy o broni i amunicji.”;

¹⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 829, z 2014 r. poz. 295 oraz z 2015 r. poz. 1505.

6) w art. 33a:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Do przeprowadzania badań psychologicznych osób ubiegających się o wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej lub posiadających taki wpis oraz wydawania orzeczeń psychologicznych, o których mowa w art. 26 ust. 3 pkt 7, jest uprawniony psycholog upoważniony, o którym mowa w art. 15c ust. 1 ustawy o broni i amunicji. Do kontroli wykonywania i dokumentowania badań psychologicznych oraz wydawanych orzeczeń psychologicznych stosuje się przepisy art. 15i oraz art. 15j ustawy o broni i amunicji.”,

b) w ust. 4:

– po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) jednostki o wyższym poziomie referencyjnym, o których mowa w art. 34 ust. 3 pkt 1;”;

– część wspólna otrzymuje brzmienie:

„– uwzględniając potrzebę zapewnienia, aby wyniki badań odzwierciedlały stan zdrowia osób poddających się badaniu, potencjał wykonawczy jednostki referencyjnej, w szczególności liczbę i kwalifikacje personelu medycznego, wyposażenie w sprzęt i aparaturę medyczną oraz możliwości diagnostyczno-terapeutyczne w określonej dziedzinie medycyny, oraz aby stawki opłat, o których mowa w pkt 2, odpowiadały kosztom przeprowadzonych badań.”;

7) w art. 34 w ust. 3 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) wojewódzkie ośrodki medycyny pracy, a w przypadku gdy odwołanie dotyczy orzeczenia lekarskiego wydanego w wojewódzkim ośrodku medycyny pracy – jednostka o wyższym poziomie referencyjnym;”;

8) w art. 38b:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Kwalifikowany pracownik ochrony fizycznej ma obowiązek co 5 lat przejść kurs doskonalący umiejętności, o których mowa w art. 26 ust. 3 pkt 8, oraz przedstawić właściwemu komendantowi wojewódzkiemu Policji, zaświadczenie o odbyciu tego kursu.”,

b) dodaje się ust. 3 i 4 w brzmieniu:

„3. Kurs doskonalący, o którym mowa w ust. 1, prowadzą podmioty wskazane w art. 26 ust. 7 pkt 4, 6 i 7.

4. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania oraz ministrem właściwym do spraw szkolnictwa wyższego określi, w drodze rozporządzenia, szczegółową tematykę, formę oraz czas trwania kursu, o którym mowa w ust. 1, w wymiarze nieprzekraczającym 50 godzin, mając na względzie zapewnienie właściwego poziomu wyszkolenia pracowników ochrony fizycznej.”.

Art. 7. W ustawie z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz. U. z 2012 r. poz. 576, z 2013 r. poz. 829 oraz z 2014 r. poz. 295) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 15:

a) ust. 3–4a otrzymują brzmienie:

„3. Osoba, która występuje z wnioskiem o wydanie pozwolenia na broń, lub osoba, która zgłasza do rejestru broń pneumatyczną, przedstawiają właściwemu organowi Policji orzeczenia lekarskie i psychologiczne, stwierdzające, że nie należą do osób wymienionych w ust. 1 pkt 2–4, i potwierdzające, że mogą dysponować bronią, wydane przez lekarza upoważnionego i psychologa upoważnionego, nie wcześniej niż 3 miesiące przed dniem złożenia wniosku.

4. Osoba posiadająca pozwolenie na broń wyданą w celu określonym w art. 10 ust. 2 pkt 1 i 2 obowiązana jest raz na 5 lat przedstawić właściwemu organowi Policji orzeczenia lekarskie i psychologiczne, o których mowa w ust. 3, wystawione nie wcześniej niż 3 miesiące przed upływem tego terminu. W przypadku wydania orzeczenia stwierdzającego, że należy ona do osób wymienionych w ust. 1 pkt 2–4 i że nie może dysponować bronią, lekarz upoważniony lub psycholog upoważniony są obowiązani zawiadomić o tym właściwy organ Policji.

4a. Przepisów ust. 3 i 4 nie stosuje się do pracowników podmiotów wskazanych w art. 29 ust. 1 pkt 1 i 2 wpisanych na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej, o której mowa w art. 26 ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. z 2014 r. poz. 1099 oraz z 2015 r. poz. 1505), ubiegających się lub posiadających dopuszczenie do posiadania broni, którzy przedstawiają orzeczenia lekarskie wydane w trybie przepisów ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia.”,

- b) uchyla się ust. 7;
- 2) po art. 15 dodaje się art. 15a–15l w brzmieniu:

„Art. 15a. 1. Osoby, o których mowa w art. 15 ust. 3, 4 i 5, zwane dalej „osobami ubiegającymi się”, są obowiązane do poddania się badaniom lekarskim i psychologicznym.

2. Badanie lekarskie osoby ubiegającej się obejmuje ogólną ocenę stanu zdrowia, ze szczególnym uwzględnieniem układu nerwowego, stanu psychicznego, stanu narządu wzroku, słuchu i równowagi oraz sprawności układu ruchu. Lekarz przeprowadzający to badanie kieruje osobę ubiegającą się na badania psychiatryczne i okulistyczne, a jeżeli uzna to za niezbędne – na inne badania specjalistyczne lub pomocnicze.

3. Badanie psychologiczne osoby ubiegającej się obejmuje w szczególności określenie poziomu rozwoju intelektualnego i opis cech osobowości, z uwzględnieniem funkcjonowania w trudnych sytuacjach, a także określenie poziomu dojrzałości społecznej tej osoby.

4. Zakres badania psychologicznego może zostać rozszerzony, jeżeli psycholog przeprowadzający to badanie uzna to za niezbędnego do prawidłowego określenia sprawności psychologicznej osoby ubiegającej się.

Art. 15b. 1. Badanie lekarskie przeprowadza lekarz, który posiada:

- 1) co najmniej pięcioletni staż pracy w zawodzie,
- 2) specjalizację w dziedzinie: chorób wewnętrznych, medycyny ogólnej, medycyny rodzinnej, medycyny pracy, medycyny przemysłowej, medycyny transportu, medycyny lotniczej, medycyny kolejowej, medycyny morskiej i tropikalnej lub medycyny sportowej,
- 3) dodatkowe kwalifikacje z zakresu przeprowadzania badań lekarskich osób ubiegających się,
- 4) wpis do rejestru lekarzy upoważnionych
– zwany „lekarzem upoważnionym”.

2. Komendant wojewódzki Policji prowadzi i aktualizuje rejestr lekarzy upoważnionych, który zawiera:

- 1) imię lub imiona, nazwisko lekarza upoważnionego,
- 2) datę wpisu do rejestru i numer tego wpisu,
- 3) numer prawa wykonywania zawodu,
- 4) adres miejsca wykonywania badań lekarskich, opcjonalnie adres poczty elektronicznej lub numer telefonu
– oraz wystawia zaświadczenie o wpisie do rejestru.

3. Dodatkowe kwalifikacje, o których mowa w ust. 1 pkt 3, lekarz uzyskuje po ukończeniu z wynikiem pozytywnym szkolenia z zakresu przeprowadzania badań lekarskich i wydawania orzeczeń lekarskich osobom ubiegającym się.

Art. 15c. 1. Badanie psychologiczne przeprowadza psycholog, który posiada:

- 1) dyplom magistra psychologii lub dyplom magistra filozofii chrześcijańskiej ze specjalizacją filozoficno-psychologiczną uzyskany na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim do dnia 1 października 1981 r. lub dyplom magistra filozofii chrześcijańskiej w zakresie psychologii uzyskany w Akademii Teologii Katolickiej do dnia 31 grudnia 1992 r.,
- 2) co najmniej pięcioletni staż pracy w zawodzie, przy czym co najmniej 3 lata w ostatnim pięcioleciu był zatrudniony na stanowisku psychologa,
- 3) dodatkowe kwalifikacje z zakresu przeprowadzania badań psychologicznych osób ubiegających się,
- 4) wpis do rejestru psychologów upoważnionych
– zwany „psychologiem upoważnionym”.

2. Komendant wojewódzki Policji prowadzi i aktualizuje rejestr psychologów upoważnionych zawierający:

- 1) imię lub imiona, nazwisko psychologa upoważnionego,
- 2) datę wpisu do rejestru i numer tego wpisu,
- 3) adres miejsca wykonywania badań psychologicznych, opcjonalnie adres poczty elektronicznej lub numer telefonu
– oraz wystawia zaświadczenie o wpisie do rejestru.

3. Dodatkowe kwalifikacje, o których mowa w ust. 1 pkt 3, psycholog uzyskuje po ukończeniu z wynikiem pozytywnym szkolenia z zakresu przeprowadzania badań psychologicznych i wydawania orzeczeń psychologicznych osobom ubiegającym się. Programy szkoleń zatwierdza minister właściwy do spraw wewnętrznych.

Art. 15d. 1. Lekarz upoważniony traci uprawnienia do wydawania orzeczeń lekarskich w przypadkach:

- 1) zawieszenia prawa wykonywania zawodu,
- 2) ograniczenia w wykonywaniu określonych czynności medycznych,
- 3) utraty prawa wykonywania zawodu

– określonych w ustawie z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodzie lekarza i lekarza dentysty (Dz. U. z 2015 r. poz. 464).

2. Psycholog upoważniony traci uprawnienia do wydawania orzeczeń psychologicznych w przypadku:

- 1) zakazu wykonywania zawodu orzeczonego prawomocnym wyrokiem sądu;
- 2) pozbawienia praw publicznych prawomocnym wyrokiem sądu.

3. Utrata uprawnień, o których mowa w ust. 1 i 2, stanowi podstawę do skreślenia lekarza upoważnionego albo psychologa upoważnionego z rejestru lekarzy upoważnionych albo rejestru psychologów upoważnionych.

Art. 15e. 1. Badania lekarskie i psychologiczne prowadzi się na koszt osoby ubiegającej się.

2. Maksymalna opłata za badanie lekarskie lub maksymalna opłata za badanie psychologiczne wynoszą odpowiednio 15% kwoty przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku kalendarzowym poprzedzającym przeprowadzenie badania, ogłoszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 748, z późn. zm.¹⁶⁾).

Art. 15f. 1. Lekarz upoważniony wydaje orzeczenie lekarskie na podstawie wyników badań, o których mowa w art. 15a ust. 2.

2. Oryginał orzeczenia lekarskiego otrzymuje osoba ubiegająca się. W przypadku orzeczenia stwierdzającego, że osoba ubiegająca się należy do osób wymienionych w art. 15 ust. 1 pkt 2–4 i nie może dysponować bronią, kopię tego orzeczenia dołącza się do zawiadomienia, o którym mowa w art. 15 ust. 4 zdanie drugie.

3. Lekarz upoważniony prowadzi dokumentację badań, o których mowa w art. 15a ust. 2, w formie karty badania lekarskiego.

4. Wyniki badań specjalistycznych i pomocniczych oraz kopia orzeczenia lekarskiego stanowią załączniki do karty badania lekarskiego.

Art. 15g. 1. Psycholog upoważniony wydaje orzeczenie psychologiczne na podstawie wyników badań, o których mowa w art. 15a ust. 3 lub 4.

2. Oryginał orzeczenia psychologicznego otrzymuje osoba ubiegająca się. W przypadku orzeczenia stwierdzającego, że osoba ubiegająca się należy do osób wymienionych w art. 15 ust. 1 pkt 2–4 i nie może dysponować bronią, kopię tego orzeczenia dołącza się do zawiadomienia, o którym mowa w art. 15 ust. 4 zdanie drugie.

3. Dokumentację badań psychologicznych stanowią wyniki badań przeprowadzonych przez psychologa upoważnionego w zakresie określonym w art. 15a ust. 3 lub 4; kopia orzeczenia psychologicznego stanowi załącznik do dokumentacji.

Art. 15h. 1. Od orzeczenia lekarskiego lub psychologicznego przysługuje odwołanie wnoszone na piśmie.

2. Odwołanie przysługuje osobie ubiegającej się oraz komendantowi wojewódzkiemu Policji właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania tej osoby.

3. Odwołanie wraz z jego uzasadnieniem wnosi się w terminie 30 dni od dnia doręczenia orzeczenia, za pośrednictwem lekarza lub psychologa, który wydał orzeczenie, do jednego z podmiotów odwoławczych, którymi są:

- 1) wojewódzkie ośrodki medycyny pracy, a w przypadku gdy odwołanie dotyczy orzeczenia lekarskiego wydanego w wojewódzkim ośrodku medycyny pracy – instytuty badawcze w dziedzinie medycyny pracy;
- 2) jednostki służby medycyny pracy podmiotów leczniczych utworzonych i wyznaczonych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych;
- 3) podmioty lecznicze utworzone i wyznaczone przez Ministra Obrony Narodowej.

4. Lekarz lub psycholog, za pośrednictwem którego jest wnoszone odwołanie, przekazuje je wraz z dokumentacją badań do podmiotu odwoławczego w terminie 7 dni od dnia otrzymania odwołania.

5. Badanie w trybie odwołania przeprowadza się w terminie 30 dni od dnia otrzymania odwołania.

6. Koszty badania lekarskiego lub psychologicznego ponosi odwołujący się.

7. Orzeczenie lekarskie lub psychologiczne wydane w trybie odwołania jest ostateczne.

¹⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 1240, 1302 i 1311.

Art. 15i. 1. Kontrolę wykonywania i dokumentowania badań lekarskich lub psychologicznych oraz wydawanych orzeczeń lekarskich lub psychologicznych przeprowadza wojewoda właściwy ze względu na miejsce wydania orzeczenia lekarskiego lub psychologicznego.

2. Kontrolę przeprowadzają odpowiednio lekarz upoważniony lub psycholog upoważniony, posiadający pisemne upoważnienie właściwego wojewody, zwani dalej „osobami upoważnionymi”.

3. Upoważnienie zawiera:

- 1) datę wydania upoważnienia;
- 2) numer upoważnienia;
- 3) imię i nazwisko oraz numer dokumentu potwierdzającego tożsamość osoby upoważnionej;
- 4) powołanie podstawy prawnej kontroli;
- 5) nazwę i adres podmiotu kontrolowanego;
- 6) zakres kontroli;
- 7) miejsce i termin przeprowadzenia kontroli.

4. Osoby upoważnione przy wykonywaniu czynności kontrolnych, za okazaniem upoważnienia, mają prawo:

- 1) wstępu do pomieszczeń, w których są wykonywane badania;
- 2) żądania ustnych i pisemnych wyjaśnień oraz dokumentacji odpowiednio od lekarza upoważnionego lub psychologa upoważnionego wykonującego badania albo od kierownika podmiotu wykonującego badania;
- 3) udziału w czynnościach związanych z przeprowadzaniem badań;
- 4) wglądu do dokumentacji medycznej;
- 5) zabezpieczania dowodów.

5. Odpowiednio lekarz upoważniony lub psycholog upoważniony, których czynności są przedmiotem kontroli, a jeżeli badania były wykonywane w podmiocie leczniczym – również kierownik tego podmiotu są obowiązani do:

- 1) niezwłocznego przedstawiania na żądanie osoby upoważnionej wszelkich dokumentów i materiałów niezbędnych do przeprowadzenia kontroli oraz zapewnienia terminowego udzielania wyjaśnień;
- 2) zapewnienia warunków i środków niezbędnych do sprawnego przeprowadzenia kontroli, w szczególności udogodniania, w miarę możliwości, oddzielnich pomieszczeń z odpowiednim wyposażeniem;
- 3) sporządzenia na żądanie osoby upoważnionej niezbędnych do kontroli odpisów, kserkopii lub wyciągów z dokumentów oraz zestawień i obliczeń opartych na dokumentach.

Art. 15j. 1. Z przeprowadzanych czynności kontrolnych sporządza się protokół, który zawiera:

- 1) imię i nazwisko oraz adres miejsca zamieszkania albo nazwę oraz adres siedziby;
- 2) adres miejsca wykonywania badań;
- 3) datę rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych;
- 4) imiona i nazwiska osób upoważnionych;
- 5) opis stanu faktycznego;
- 6) stwierdzone nieprawidłowości;
- 7) wnioski osób upoważnionych;
- 8) datę i miejsce sporządzenia protokołu;
- 9) informację o braku zastrzeżeń albo informację o odmowie podpisania protokołu oraz o przyczynie tej odmowy.

2. Protokół podpisują osoby upoważnione oraz odpowiednio lekarz upoważniony lub psycholog upoważniony, których czynności były przedmiotem kontroli, a jeżeli badania były wykonywane w podmiocie leczniczym – również kierownik tego podmiotu.

3. Jeżeli po sporządzeniu protokołu, a przed jego podpisaniem, odpowiednio lekarz upoważniony lub psycholog upoważniony, których czynności były przedmiotem kontroli, a jeżeli badania były wykonywane w podmiocie leczniczym – również kierownik tego podmiotu zgłosi umotywowane zastrzeżenia co do faktów stwierdzonych w trakcie kontroli i opisanych w protokole, osoby wykonujące czynności kontrolne są obowiązane zbadać dodatkowo te fakty i uzupełnić protokół.

4. Zgłoszenie zastrzeżeń, o których mowa w ust. 3, nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez osoby upoważnione.

5. Protokół kontroli sporządza się w dwóch egzemplarzach, z których jeden egzemplarz przekazuje się odpowiednio lekarzowi upoważnionemu albo psychologowi upoważnionemu, których czynności były przedmiotem kontroli, a jeżeli badania były wykonywane w podmiocie leczniczym – kierownikowi tego podmiotu.

6. Odpowiednio lekarz upoważniony lub psycholog upoważniony, których czynności były przedmiotem kontroli, a jeżeli badania były wykonywane w podmiocie leczniczym – również kierownik tego podmiotu, w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu, ma prawo do wniesienia zastrzeżeń co do sposobu przeprowadzenia czynności kontrolnych oraz ustaleń zawartych w protokole.

7. Na podstawie ustaleń kontroli wojewoda może przedstawić odpowiednio lekarzowi upoważnionemu lub psychologowi upoważnionemu, których czynności były przedmiotem kontroli, a jeżeli badania były wykonywane w podmiocie leczniczym – również kierownikowi tego podmiotu, w wystąpieniu pokontrolnym, zalecenia pokontrolne nakazujące usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości i określa termin ich wykonania.

8. W przypadku nieusunięcia stwierdzonych nieprawidłowości w terminie, o którym mowa w ust. 7, wojewoda składa wniosek do właściwego komendanta wojewódzkiego Policji prowadzącego rejestr o wykreślenie z rejestru lekarzy upoważnionych lub z rejestru psychologów upoważnionych odpowiednio lekarza upoważnionego lub psychologa upoważnionego, których czynności były przedmiotem kontroli.

Art. 15k. W sprawach dotyczących sposobu postępowania z dokumentacją związaną z badaniami psychologicznymi, o których mowa w art. 15a ust. 3 i 4, stosuje się przepisy wydane na podstawie art. 11 ust. 5 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o służbie medycyny pracy (Dz. U. z 2014 r. poz. 1184).

Art. 15l. Minister właściwy do spraw zdrowia, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) zakres i formę prowadzenia szkoleń pozwalających na uzyskanie dodatkowych kwalifikacji, o których mowa w art. 15b ust. 1 pkt 3 i art. 15c ust. 1 pkt 3;
- 2) jednostki uprawnione do prowadzenia szkoleń, o których mowa w pkt 1;
- 3) sposób oceny stanu narządu wzroku;
- 4) wzory:
  - a) orzeczenia lekarskiego, o którym mowa w art. 15f ust. 1 i art. 15h ust. 7,
  - b) karty badania lekarskiego, o której mowa w art. 15f ust. 3,
  - c) orzeczenia psychologicznego, o którym mowa w art. 15g ust. 1 i art. 15h ust. 7,
  - d) zaświadczenie o wpisie do rejestru lekarzy upoważnionych i zaświadczenie o wpisie do rejestru psychologów upoważnionych,
  - e) pieczęci używanych przez lekarza upoważnionego lub psychologa upoważnionego
– mając na względzie właściwe przygotowanie lekarzy upoważnionych i psychologów upoważnionych, sprawny obieg dokumentacji oraz jednolitość stosowanych wzorów.”;

- 3) w art. 30 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Osoby fizyczne mogą posługiwać się bronią podmiotów, o których mowa w art. 29 ust. 1, przy wykonywaniu zadań wymienionych w tym przepisie, po uzyskaniu dopuszczenia do posiadania broni z zachowaniem zasad określonych w art. 15 ust. 1–5 i art. 16 ust. 1 i 2 oraz zatrudnieniu przez te podmioty.”.

Art. 8. W ustawie z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej (Dz. U. z 2013 r. poz. 1410 oraz z 2015 r. poz. 1266) w art. 236:

- 1) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Pełnomocnikiem strony w postępowaniu przed Urzędem Patentowym w sprawach związanych z dokonywaniem i rozpatrywaniem zgłoszeń oraz utrzymywaniem ochrony wynalazków, produktów leczniczych oraz produktów ochrony roślin, wzorów użytkowych, wzorów przemysłowych, oznaczeń geograficznych i topografii układów scalonych może być rzecznik patentowy lub osoba świadcząca usługi transgraniczne w rozumieniu ustawy z dnia 11 kwietnia 2001 r. o rzecznikach patentowych (Dz. U. 2011 r. Nr 155, poz. 925, z późn. zm.¹⁷⁾), zwanej dalej „ustawą o rzecznikach patentowych”.”;

¹⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 1650, z 2014 r. poz. 993 i 1004 oraz z 2015 r. poz. 694, 1224, 1311 i 1505.

2) po ust. 1 dodaje się ust. 1¹ w brzmieniu:

„1¹. Pełnomocnikiem strony w postępowaniu przed Urzędem Patentowym w sprawach związanych z dokonywaniem i rozpatrywaniem zgłoszeń oraz utrzymywaniem ochrony znaków towarowych może być rzecznik patentowy, adwokat, radca prawny lub osoba świadcząca usługi transgraniczne w rozumieniu ustawy o rzecznikach patentowych.”;

3) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Osoby niemające miejsca zamieszkania lub siedziby na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej w sprawach, o których mowa w ust. 1 i 1¹, mogą działać za pośrednictwem odpowiednio rzecznika patentowego, adwokata lub radcy prawnego. Obowiązek ten nie dotyczy osób mających miejsce zamieszkania lub siedzibę na obszarze Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej.”.

Art. 9. W ustawie z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 197, z późn. zm.¹⁸⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 1. Ustawa reguluje funkcjonowanie giełd towarowych i obrót towarami giełdowymi, w tym również zasady tworzenia, ustrój organizacyjny i działalność giełd towarowych, giełdowych izb rozrachunkowych, działalność towarowych domów maklerskich oraz nadzór nad tymi instytucjami.”;

2) w art. 2 pkt 13 otrzymuje brzmienie:

„13) instytucjach rynku towarów giełdowych – rozumie się przez to giełdy towarowe, giełdowe izby rozrachunkowe oraz towarowe domy maklerskie;”;

3) w art. 9:

a) w ust. 3 uchyla się pkt 6,

b) ust. 7–9 otrzymują brzmienie:

„7. Podmioty, o których mowa w ust. 3 pkt 5, mogą być wyłącznie stronami transakcji giełdowych zawieranych na rachunek własny, których przedmiotem są towary giełdowe, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. a.

8. Podmioty, o których mowa w ust. 3 pkt 8, mogą być wyłącznie stronami transakcji giełdowych, których przedmiotem są towary giełdowe, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. a.

9. Towarowy dom maklerski, dom maklerski, a także podmioty mające zezwolenie, o którym mowa w art. 50b ust. 1 pkt 2, w transakcjach giełdowych są reprezentowane przez osoby, które spełniają wymagania określone w art. 41a ust. 1.”;

4) w art. 11 w ust. 2 uchyla się pkt 15;

5) w art. 14:

a) po ust. 2c dodaje się ust. 2d w brzmieniu:

„2d. Giełdowa izba rozrachunkowa może na zlecenie jej członka dokonywać zgłoszeń zawartych przez niego transakcji, których przedmiotem są określone rodzaje energii, paliwa gazowe, limity wielkości produkcji lub emisji zanieczyszczeń, prawa majątkowe, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. d i f, albo niebędące instrumentami finansowymi prawa majątkowe, których cena zależy bezpośrednio lub pośrednio od ceny lub wartości danego rodzaju energii lub paliw gazowych, lub praw majątkowych, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. d i f, przekazując te zgłoszenia do podmiotu prowadzącego właściwy rejestr lub system, w ramach których są realizowane świadczenia niepieniężne wynikające z tych transakcji, a także przesyłać informacje o takich transakcjach do innych podmiotów, jeżeli taki obowiązek spoczywa na jej członku zgodnie z przepisami prawa.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Giełdowa izba rozrachunkowa nie może prowadzić działalności innej niż określona w ust. 2 i 2b–2d.”;

6) w art. 15 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Członkami giełdowej izby rozrachunkowej mogą być wyłącznie jej akcjonariusze, spółki prowadzące giełdę towarową lub giełdową izbę rozrachunkową z siedzibą w państwach członkowskich Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub w państwach członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronach umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, towarowe domy maklerskie, domy maklerskie oraz podmioty, o których mowa w art. 9 ust. 3 pkt 4 i w art. 50 ust. 1.”;

¹⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 478, 1223 i 1260.

7) w art. 18 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Do rozliczania przez podmiot, o którym mowa w ust. 1, transakcji giełdowych lub innych transakcji w ramach wykonywania funkcji giełdowej izby rozrachunkowej stosuje się odpowiednio przepisy art. 14 ust. 2 zdanie drugie, ust. 2b–2d, art. 15 oraz art. 17, a w pozostałym zakresie – przepisy ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi.”;

8) po art. 18 dodaje się art. 18a w brzmieniu:

„Art. 18a. Na potrzeby rozliczeń transakcji, o których mowa w art. 14 ust. 2c, giełdowa izba rozrachunkowa, Krajowy Depozyt, a także spółka, której Krajowy Depozyt przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, mogą być stronami tych transakcji.”;

9) uchyla się rozdział 6;

10) w art. 38b ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Do umowy o prowadzenie rachunku pieniężnego, o którym mowa w ust. 2, stosuje się odpowiednio przepisy art. 725, art. 727, art. 728 § 3 oraz art. 729–733 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2014 r. poz. 121, z późn. zm.¹⁹⁾), z zastrzeżeniem art. 38g ust. 5 i 6.”;

11) po art. 38f dodaje się art. 38g w brzmieniu:

„Art. 38g. 1. Towarowy dom maklerski deponuje środki pieniężne powierzone mu w związku ze świadczeniem przez niego usług brokerskich, w sposób umożliwiający wyodrębnienie tych środków pieniężnych od jego własnych środków oraz ustalenie wysokości roszczeń o ich zwrot.

2. W przypadku wszczęcia postępowania egzekucyjnego przeciwko towarowemu domowi maklerskiemu środki pieniężne powierzone mu w związku ze świadczeniem przez niego usług brokerskich nie podlegają zajęciu.

3. W przypadku ogłoszenia upadłości towarowego domu maklerskiego środki pieniężne powierzone mu w związku ze świadczeniem przez niego usług brokerskich podlegają wyłączeniu z masy upadłości.

4. Przepisy ust. 2 i 3 nie naruszają przepisów gwarantujących rozliczenie i rozrachunek zawartych transakcji.

5. Towarowy dom maklerski nie może wykorzystywać na własny rachunek środków pieniężnych powierzonych mu w związku ze świadczeniem przez niego usług brokerskich.

6. Przepisu ust. 5 nie stosuje się w przypadku, gdy wykonanie zlecenia wymaga ustanowienia przez towarowy dom maklerski zabezpieczenia w środkach pieniężnych.

7. Zasady oprocentowania środków pieniężnych powierzonych towarowemu domowi maklerskiemu w związku ze świadczeniem przez niego usług brokerskich określa umowa o prowadzenie rachunku pieniężnego, o której mowa w art. 38b ust. 6.”;

12) w art. 39:

a) w ust. 1 pkt 9 otrzymuje brzmienie:

„9) oświadczenie osób, które będą kierować działalnością maklerską, o niekaralności za przestępstwa lub wykroczenia określone w art. 41a ust. 1 pkt 4;”;

b) w ust. 2:

– po pkt 3 dodaje się pkt 3a–3c w brzmieniu:

„3a) regulamin nadzoru zgodności działalności z prawem;

3b) regulamin ochrony przepływu informacji stanowiących tajemnicę zawodową oraz procedury wewnętrzne zapobiegające wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł;

3c) regulamin zarządzania konfliktami interesów;”;

– pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) listę osób, które będą zatrudnione do wykonywania czynności, o których mowa w art. 38 ust. 2 i art. 38e, zawierającą imiona i nazwiska, daty i miejsca urodzenia, miejsca zamieszkania i numery PESEL tych osób, a w przypadku braku numeru PESEL – serię i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość;”;

¹⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 827 oraz z 2015 r. poz. 4, 397, 539, 1137, 1311, 1357 i 1433.

- dodaje się pkt 7 w brzmieniu:
  - „7) regulacje wewnętrzne, o których mowa w art. 41a ust. 3.”;
- 13) w art. 40 w ust. 3 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
  - „2) wskazanie czynności, na wykonywanie których jest udzielone zezwolenie;”;
- 14) art. 41a otrzymuje brzmienie:
  - „Art. 41a. 1. Towarowy dom maklerski posiadający zezwolenie na prowadzenie działalności maklerskiej jest obowiązany zatrudniać do wykonywania czynności, o których mowa w art. 38 ust. 2 i art. 38e, osoby, które:
    - 1) dają rękojmię należytego wykonywania obowiązków, w szczególności mają odpowiednią wiedzę, kwalifikacje, umiejętności i doświadczenie,
    - 2) mają pełną zdolność do czynności prawnych,
    - 3) korzystają z pełni praw publicznych,
    - 4) nie były uznane prawomocnym orzeczeniem za winne przestępstwa skarbowego, przestępstwa przeciwko wiarygodności dokumentów, mieniu, obrotowi gospodarczemu, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi, przestępstwa lub wykroczenia określonego w art. 305, art. 307 lub art. 308 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej (Dz. U. z 2013 r. poz. 1410 oraz z 2015 r. poz. 1266 i 1505), przestępstwa określonego w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych, przestępstwa określonego w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o nadzorze nad rynkiem kapitałowym lub przestępstwa określonego w niniejszej ustawie
  - w liczbie odpowiedniej do rodzaju i rozmiaru prowadzonej działalności oraz wewnętrznej struktury organizacyjnej.
- 2. Pełnia praw publicznych osoby niemającej obywatelstwa polskiego jest oceniana według prawa państwa, którego obywatelstwo ma dana osoba.
  - 3. Towarowy dom maklerski jest obowiązany wprowadzić i stosować regulacje wewnętrzne określające sposób weryfikacji spełniania wymogów określonych w ust. 1 przez osoby wykonujące czynności określone w art. 38 ust. 2 i art. 38e. Weryfikację potwierdza odpowiedni dokument określony w tych regulacjach.
  - 4. Osoby, o których mowa w ust. 1, powinny władać językiem polskim w stopniu niezbędnym do wykonywania czynności, o których mowa w art. 38 ust. 2 i art. 38e.”;
- 15) w art. 50b:
  - a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
    - „1. Podmioty, o których mowa w art. 9 ust. 3 pkt 4, mogą zawierać na giełdzie, we własnym imieniu, transakcje, których przedmiotem są towary giełdowe będące określonymi rodzajami energii lub paliwami gazowymi, limitami wielkości produkcji i emisji zanieczyszczeń, prawami majątkowymi, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. d i f, lub niebędącymi instrumentami finansowymi prawami majątkowymi, których cena zależy bezpośrednio lub pośrednio od ceny lub wartości danego rodzaju energii lub paliw gazowych, lub praw majątkowych, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. d i f, pod warunkiem:
      - 1) zawarcia z towarowym domem maklerskim lub domem maklerskim, będącymi członkami giełdowej izby rozrachunkowej, umowy o rozliczanie transakcji albo
      - 2) uzyskania zezwolenia Komisji na prowadzenie rachunków lub rejestrów tych towarów giełdowych.”,
  - b) w ust. 5:
    - pkt 2 otrzymuje brzmienie:
      - „2) oświadczenie osób, które będą kierować działalnością maklerską w zakresie prowadzenia rachunków lub rejestrów towarów giełdowych, o nieuznaniu prawomocnym orzeczeniem za winne przestępstw lub wykroczeń określonych w art. 41a ust. 1 pkt 4;”
    - pkt 6 otrzymuje brzmienie:
      - „6) listę osób reprezentujących podmiot w transakcjach giełdowych zawierającą imiona i nazwiska, daty i miejsca urodzenia, miejsca zamieszkania i numery PESEL tych osób, a w przypadku braku numeru PESEL – serię i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość;”
  - c) ust. 9 otrzymuje brzmienie:
    - „9. W stosunku do podmiotów, o których mowa w art. 9 ust. 3 pkt 4, posiadających zezwolenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, stosuje się odpowiednio przepisy art. 40 ust. 3 pkt 1, 2 i 4, art. 41a, art. 42, art. 44 i art. 46 pkt 1.”;

16) art. 50c otrzymuje brzmienie:

„Art. 50c. 1. Ogłoszenie upadłości, otwarcie postępowania restrukturyzacyjnego, wszczęcie postępowania egzekucyjnego lub zabezpieczającego lub wydanie innego orzeczenia lub decyzji o likwidacji, zawieszeniu lub ograniczeniu prowadzenia działalności:

- 1) członka giełdowej izby rozrachunkowej prowadzonej przez Krajowy Depozyt lub spółkę, której Krajowy Depozyt przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, lub

- 2) członka innej giełdowej izby rozrachunkowej

– skutkujących zawieszeniem lub ograniczeniem dokonywania przez niego spłaty zadłużenia albo ograniczających jego zdolność swobodnego rozporządzania mieniem, nie wywołuje skutków prawnych wobec środków znajdujących się na rachunku lub w rejestrze towarów giełdowych, rachunku pieniężnym lub rachunku bankowym tego członka, służącym do realizacji jego zobowiązań wynikających z rozliczeń transakcji w Krajowym Depozycie, spółce, której Krajowy Depozyt przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, albo giełdowej izbie rozrachunkowej, w zakresie, w jakim środki te są potrzebne do realizacji tych zobowiązań, chociażby postępowanie zostało wszczęte albo inne orzeczenie lub decyzja zostały wydane przed ich zrealizowaniem.

2. W celu doprowadzenia do wykonania zobowiązań określonych w ust. 1 Krajowy Depozyt, spółka, której Krajowy Depozyt przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, lub giełdowa izba rozrachunkowa są uprawnione do dysponowania środkami członka izby, o których mowa w ust. 1.

3. Środki prawne, o których mowa w ust. 1, nie wywołują skutków prawnych wobec przedmiotu zabezpieczenia ustanowionego na zasadach określonych w regulaminach, o których mowa w art. 16 ust. 1 lub art. 18 ust. 4, przez członka giełdowej izby rozrachunkowej na rzecz Krajowego Depozytu, spółki, której Krajowy Depozyt przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, lub giełdowej izby rozrachunkowej, jak również nie mają wpływu na uprawnienia tych podmiotów wynikające z ustanowienia takiego zabezpieczenia.”;

17) w art. 52:

- a) w ust. 1 w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) tryb postępowania w celu ochrony informacji stanowiących tajemnicę zawodową w towarowych domach maklerskich, a także nadzoru nad przepływem i wykorzystaniem tych informacji; rozporządzenie powinno szczegółowo określać procedurę postępowania, tak aby zapewnić ochronę informacji w towarowych domach maklerskich przed osobami trzecimi oraz umożliwić wykonywanie przez Komisję nadzoru w tym zakresie.”,

- b) w ust. 2 uchyla się pkt 1 i 2;

18) w art. 53 w ust. 1:

- a) uchyla się pkt 2,

- b) w pkt 3 uchyla się lit. d;

19) w art. 55b uchyla się pkt 1;

20) użyte w art. 3a w ust. 4, w art. 13 we wprowadzeniu do wyliczenia, w art. 38e w ust. 2 we wprowadzeniu do wyliczenia oraz w art. 52 w ust. 1 we wprowadzeniu do wyliczenia i w ust. 2 we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „Rada Ministrów” zastępuje się wyrazami „minister właściwy do spraw gospodarki”;

21) użyte w art. 7 w ust. 1 i 4, w art. 8, w art. 14 w ust. 1 i w art. 24 w ust. 1 we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „minister właściwy do spraw instytucji finansowych” zastępuje się wyrazami „minister właściwy do spraw gospodarki”.

Art. 10. W ustawie z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe (Dz. U. z 2014 r. poz. 1512) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 12:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W jednostce organizacyjnej na stanowisku mającym istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w ramach określonej specjalności może być zatrudniona wyłącznie osoba posiadająca uprawnienia do zajmowania stanowiska o tej specjalności nadane przez Prezesa Agencji.”;

b) w ust. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) posiadają wykształcenie i staż pracy odpowiednie dla danej specjalności w zakresie stanowiska mającego istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej;”;

c) ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. Uprawnienia, o których mowa w ust. 1, nadaje się na okres 5 lat, z tym że uprawnienia dla osób, które mogą być zatrudnione na stanowisku mającym istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w obiekcie jądrowym, nadaje się na okres 3 lat.

4. Obowiązku odbycia szkolenia, o którym mowa w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 12b, nie stosuje się do osób, które przez ostatnie 12 miesięcy przed dniem złożenia wniosku o dopuszczenie do egzaminu były zatrudnione na stanowisku mającym istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej i ubiegają się ponownie o uprawnienie do zatrudnienia na stanowisku mającym istotne znaczenie dla bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej o tej samej specjalności lub specjalności, dla której jest wymagany ten sam zakres szkolenia.”;

2) w art. 12b ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) specjalności w zakresie stanowiska, o którym mowa w art. 12 ust. 1, i szczegółowe warunki nadawania uprawnień do zajmowania stanowiska o danej specjalności,
- 2) typy uprawnień inspektora ochrony radiologicznej oraz rodzaje działalności, do których nadzorowania uprawniają, i szczegółowe warunki nadawania tych uprawnień,
- 3) tryb nadawania przez Prezesa Agencji uprawnień inspektora ochrony radiologicznej oraz uprawnień dla osób, które mogą być zatrudnione na stanowisku określonym w art. 12 ust. 1,
- 4) tryb pracy komisji egzaminacyjnej i składów egzaminacyjnych komisji egzaminacyjnej, sposób i tryb przygotowania i przeprowadzania egzaminów, sposób wnoszenia opłaty za egzamin, jej wysokość oraz wysokość wynagrodzenia członków komisji egzaminacyjnej,
- 5) wymagane zakresy szkoleń i formy organizowania szkoleń, warunki, jakie muszą spełniać jednostki przeprowadzające szkolenie, a także tryb uzyskiwania wpisu do rejestru, o którym mowa w art. 7 ust. 11, oraz do rejestru, o którym mowa w art. 12a ust. 3

– w celu zapewnienia przestrzegania wymagań bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w jednostce organizacyjnej, a także zapewnienia wysokiego poziomu wiedzy i umiejętności osób, które nabędą uprawnienia, wysokiego poziomu prowadzonych szkoleń oraz przeprowadzenia egzaminu w sposób pozwalający na efektywną weryfikację wiedzy i umiejętności osób ubiegających się o nadanie uprawnień, a także mając na względzie, iż wysokość opłaty za egzamin nie może przekraczać 15% kwoty przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku kalendarzowym poprzedzającym złożenie wniosku o dopuszczenie do egzaminu, ogłoszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.”;

3) w art. 12f pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) stwierdzenia wykonywania obowiązków na stanowisku mającym istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej albo czynności objętych uprawnieniem w sposób zagrażający bezpieczeństwu jądrowemu lub ochronie radiologicznej.”.

Art. 11. W ustawie z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2015 r. poz. 678) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) jakości handlowej owoców i warzyw w zakresie uregulowanym w przepisach Unii Europejskiej.”;

2) w art. 12 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Wojewódzkiemu inspektorowi jakości handlowej artykułów rolno-spożywcznych należy zgłosić:

- 1) zmianę danych, o których mowa w ust. 3, w terminie 7 dni od dnia jej dokonania;
- 2) zaprzestanie prowadzenia działalności gospodarczej, o której mowa w ust. 1, w terminie 7 dni od dnia jej zaprzestania.”;

3) w art. 20:

a) po ust. 7 dodaje się ust. 7a i 7b w brzmieniu:

„7a. Wojewódzki inspektor przydziela mundur pracownikowi Inspekcji, o którym mowa w ust. 7.

7b. Pracownik Inspekcji zwraca mundur wojewódzkiemu inspektorowi w dniu rozwiązania stosunku pracy.”,

b) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Minister właściwy do spraw rynków rolnych określi, w drodze rozporządzenia, wzory, kolory oraz sposób przydzielania i zwracania munduru pracowników Inspekcji, o których mowa w ust. 7, mając na względzie odróżnienie pracowników Inspekcji od innych służb kontroli oraz zapewnienie właściwego umundurowania pracowników Inspekcji, w szczególności biorąc pod uwagę okres użytkowania munduru.”;

4) po art. 20 dodaje się art. 20a w brzmieniu:

„Art. 20a. 1. Pracownicy Inspekcji dokonujący kontroli otrzymują legitymacje służbowe.

2. Legitymacje służbowe wydaje:

- 1) wojewoda – wojewódzkiemu inspektorowi i jego zastępcy;
- 2) wojewódzki inspektor – pracownikom wojewódzkiego inspektoratu jakości handlowej artykułów rolno-spożywcznych;
- 3) dyrektor generalny Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywcznych – pracownikom Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywcznych.

3. W przypadku utraty legitymacji służbowej pracownik jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić o tym organ, który wydał legitymację.

4. Organ, który wydał legitymację, przeprowadza postępowanie wyjaśniające, unieważnia ultraconą legitymację służbową oraz wydaje nową.

5. Legitymacja służbową podlega wymianie w przypadku:

- 1) zmiany imienia lub nazwiska pracownika;
- 2) uszkodzenia lub zniszczenia;
- 3) zmiany stanowiska pracownika.

6. Z chwilą rozwiązania stosunku pracy legitymacja służbową podlega zwrotowi organowi, który ją wydał.

7. Minister właściwy do spraw rynków rolnych określi, w drodze rozporządzenia, wzór legitymacji służbowej pracowników Inspekcji dokonujących kontroli, mając na względzie możliwość identyfikacji pracownika Inspekcji i jego stanowiska służbowego.”;

5) w art. 23 uchyla się ust. 3;

6) w art. 27 dodaje się ust. 4 i 5 w brzmieniu:

„4. Zmiana sposobu zabezpieczeń, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2 oraz ust. 2 i 3, albo ich zdjēcie wymaga pisemnej zgody wojewódzkiego inspektora udzielonej na wniosek jednostki kontrolowanej.

5. Odmowa udzielenia zgody, o której mowa w ust. 4, następuje w drodze decyzji.”;

7) w art. 28 uchyla się ust. 2a i ust. 8;

8) art. 30b otrzymuje brzmienie:

„Art. 30b. Jeżeli w wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono nieprawidłowości, wojewódzki inspektor przekazuje pisemnie jednostce kontrolowanej zalecenia pokontrolne i wzywa ją do usunięcia nieprawidłowości w określonym terminie.”;

9) w art. 35:

a) ust. 1–2a otrzymują brzmienie:

„1. Pracownicy Inspekcji mogą pobierać próbki lub ustalać klasy jakości handlowej określonych artykułów rolno-spożywczych na zlecenie zainteresowanych przedsiębiorców.

2. Oprócz pracowników Inspekcji:

- 1) próbki artykułów rolno-spożywczych danego rodzaju mogą pobierać również osoby posiadające wiedzę praktyczną i teoretyczną z zakresu pobierania próbek artykułów rolno-spożywczych tego rodzaju, potwierdzoną egzaminem zdanym przed komisją kwalifikacyjną powołaną przez Głównego Inspektora,
- 2) klasy jakości tusz zwierząt rzeźnych mogą ustalać również osoby posiadające wiedzę praktyczną i teoretyczną z zakresu ustalania klas jakości tusz zwierząt rzeźnych, potwierdzoną egzaminem zdanym przed komisją kwalifikacyjną powołaną przez Głównego Inspektora,
- 3) klasy jakości świeżych owoców i warzyw mogą ustalać również osoby, które odbyły szkolenie w zakresie zasad ustalania klas jakości świeżych owoców i warzyw:
  - a) przeprowadzone przez wojewódzkiego inspektora lub podmiot upoważniony przez Głównego Inspektora lub
  - b) o którym mowa w art. 12 ust. 3 lit. a rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 543/2011 z dnia 7 czerwca 2011 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 (Dz. U. UE L 157 z 15.6.2011) w odniesieniu do sektora owoców i warzyw oraz sektora przetworzonych owoców i warzyw, zatwierdzone przez właściwy organ innego państwa,
- 4) pobierać próbki lub ustalać klasy jakości handlowej określonych artykułów rolno-spożywczych mogą również osoby, wobec których decyzja o uznaniu kwalifikacji, wydana na podstawie przepisów o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej, stała się ostateczna

– wpisane do rejestru rzeczników, zwane dalej „rzecznikami”.

2a. Egzamin, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, jest zdawany co 3 lata.”,

b) po ust. 2a dodaje się ust. 2b–2f w brzmieniu:

„2b. Upoważnienie do prowadzenia szkoleń w zakresie, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, może być wydane, jeżeli podmiot ubiegający się o to upoważnienie zapewnia:

- 1) odpowiednie warunki kadrowe do prowadzenia szkoleń w tym zakresie, w szczególności posiadanie przez osoby prowadzące szkolenia odpowiednich kwalifikacji: ukończenia studiów wyższych oraz posiadania wiedzy teoretycznej i co najmniej 5-letniego doświadczenia zawodowego z zakresu zagadnień objętych przedmiotem szkolenia;
- 2) przeprowadzenie szkoleń zgodnie z programem szkolenia odpowiadającym warunkom określonym w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 38.

2c. O wydaniu upoważnienia do prowadzenia szkoleń w zakresie, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, rozstrzyga Główny Inspektor, w drodze decyzji, na wniosek podmiotu ubiegającego się o to upoważnienie.

2d. Wniosek o wydanie upoważnienia do prowadzenia szkoleń, poza elementami podania określonymi w art. 63 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267, z późn. zm.²⁰⁾), zawiera:

- 1) program szkolenia;
- 2) imiona i nazwiska osób mających prowadzić szkolenia oraz wskazanie posiadanych przez nie kwalifikacji do prowadzenia takich szkoleń.

2e. Do wniosku dołączają się dokumenty potwierdzające posiadanie przez osoby mające prowadzić szkolenia kwalifikacji do ich prowadzenia.

2f. Główny Inspektor cofa, w drodze decyzji, upoważnienie do prowadzenia szkoleń w zakresie, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, jeżeli upoważniony podmiot nie spełnia wymagań, o których mowa w ust. 2b pkt 1 lub 2.”;

²⁰⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 183 i 1195 oraz z 2015 r. poz. 211, 702 i 1274.

10) po art. 35 dodaje się art. 35a i art. 35b w brzmieniu:

„Art. 35a. 1. Udział w egzaminach, o których mowa w art. 35 ust. 2 pkt 1 i 2, oraz w szkoleniu, o którym mowa w art. 35 ust. 2 pkt 3 lit. a, podlega opłacie, która wynosi w przypadku:

- 1) egzaminów – 5% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej ogłoszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 748, z późn. zm.²¹⁾), zwanego dalej „przeciętnym wynagrodzeniem”, za rok poprzedzający rok przeprowadzenia egzaminu;
- 2) szkolenia – 1% przeciętnego wynagrodzenia za rok poprzedzający rok przeprowadzenia szkolenia – za godzinę szkolenia.

2. Opłaty, o których mowa w ust. 1, stanowią dochód budżetu państwa i są wpłacane na rachunek:

- 1) Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywcznych – w przypadku egzaminów, o których mowa w art. 35 ust. 2 pkt 1 i 2;
- 2) wojewódzkiego inspektoratu jakości handlowej artykułów rolno-spożywcznych – w przypadku szkolenia, o którym mowa w art. 35 ust. 2 pkt 3 lit. a.

3. W przypadku gdy szkolenie, o którym mowa w art. 35 ust. 2 pkt 3 lit. a, przeprowadza podmiot upoważniony przez Głównego Inspektora, opłaty za udział w szkoleniu, o których mowa w ust. 1, stanowią przychód tego podmiotu.

Art. 35b. Za przeprowadzenie egzaminów, o których mowa w art. 35 ust. 2 pkt 1 i 2:

- 1) przewodniczący komisji kwalifikacyjnej otrzymuje wynagrodzenie w wysokości 1% przeciętnego wynagrodzenia za rok poprzedzający rok przeprowadzenia egzaminu,
- 2) członkowie komisji kwalifikacyjnej otrzymują wynagrodzenie w wysokości 0,5% przeciętnego wynagrodzenia za rok poprzedzający rok przeprowadzenia egzaminu
– od jednej osoby egzaminowanej.”;

11) art. 37 otrzymuje brzmienie:

„Art. 37. 1. Skreślenie z rejestru rzeczników następuje w przypadku:

- 1) upływu 3 lat od dnia zdania egzaminu, o którym mowa w art. 35 ust. 2 pkt 2, chyba że przed upływem tego okresu rzecznik ponownie zda taki egzamin;
- 2) nieprzestrzegania przepisów dotyczących wykonywanych czynności;
- 3) wykazania oczywistej nieudolności lub niedbałości przy wykonywaniu obowiązków;
- 4) nieuzasadnionej odmowy przeprowadzenia klasyfikacji artykułu rolno-spożywczego;
- 5) nierzetelnego i stronniczego wykonywania obowiązków;
- 6) skazania prawomocnym wyrokiem za przestępstwo popełnione z winy umyślnej;
- 7) rezygnacji złożonej przez rzecznika;
- 8) śmierci.

2. Skreślenie z rejestru rzeczników w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 8, następuje z mocy prawa, bez wydania decyzji.”;

12) art. 38 otrzymuje brzmienie:

„Art. 38. Minister właściwy do spraw rynków rolnych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób przeprowadzania egzaminów, o których mowa w art. 22 ust. 2 pkt 2 oraz art. 35 ust. 2 pkt 1 i 2, oraz sposób powoływanego i skład komisji kwalifikacyjnej,
- 2) szczegółowy tryb ubiegania się o udzielenie upoważnienia oraz szczegółowe wymagania do uzyskania przez podmiot upoważnienia do prowadzenia szkoleń w zakresie, o którym mowa w art. 35 ust. 2 pkt 3 lit. a,
- 3) wzory zaświadczeń o wpisie do rejestru rzeczników, pieczęci imiennej wydawanej rzecznikom i protokołów z przeprowadzonych przez rzeczników czynności
– mając na względzie zapewnienie rzetelnej i obiektywnej kontroli artykułów rolno-spożywcznych.”;

²¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 1240, 1302 i 1311.

13) w art. 39 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Przedsiębiorcy, u których organy Inspekcji przeprowadziły kontrolę, w tym kontrolę graniczną lub kontrolę przeprowadzaną na podstawie przepisów odrębnych, są obowiązani wnieść opłaty za czynności przeprowadzone w ramach kontroli, jeżeli w wyniku tej kontroli stwierdzono, że artykuły rolno-spożywcze nie odpowiadają wymaganiem w zakresie jakości handlowej wynikającym z przepisów o jakości handlowej lub wymaganiom dodatkowym zadeklarowanym przez producenta.”;

14) w art. 40a:

a) w ust. 1 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1) uniemożliwia organowi Inspekcji lub organowi Inspekcji Handlowej przeprowadzanie kontroli, o których mowa w ustawie, lub kontroli przeprowadzanych na podstawie przepisów odrębnych, podlega karze pieniężnej w wysokości do dwudziestokrotnego przeciętnego wynagrodzenia za rok poprzedzający rok nałożenia kary;

2) utrudnia organowi Inspekcji lub organowi Inspekcji Handlowej przeprowadzanie kontroli, o których mowa w ustawie, lub kontroli przeprowadzanych na podstawie przepisów odrębnych, podlega karze pieniężnej w wysokości do piętnastokrotnego przeciętnego wynagrodzenia za rok poprzedzający rok nałożenia kary;”;

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Kto nie usunął nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli, o których mowa w ustawie, lub kontroli przeprowadzanych na podstawie przepisów odrębnych, w terminie określonym w zaleceniach pokontrolnych, podlega karze pieniężnej w wysokości do trzykrotnego przeciętnego wynagrodzenia za rok poprzedzający rok nałożenia kary.”,

c) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Kto bez zgody wojewódzkiego inspektora zmienia sposób zabezpieczeń, o których mowa w art. 27 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz ust. 2 i 3, albo je zdejmuje, podlega karze pieniężnej w wysokości do trzykrotnego przeciętnego wynagrodzenia za rok poprzedzający rok nałożenia kary.”,

d) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Kary pieniężne, o których mowa w ust. 1–3a, wymierza, w drodze decyzji, Główny Inspektor albo właściwy ze względu na miejsce przeprowadzania kontroli wojewódzki inspektor albo wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej.”,

e) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Informacje zawarte w decyzjach wydanych na podstawie ust. 1 pkt 4 podaje się do publicznej wiadomości, z pominięciem informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa.”,

f) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Ustalając wysokość kary pieniężnej, Główny Inspektor, wojewódzki inspektor albo wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej uwzględnia stopień szkodliwości czynu, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych i wielkość jego obrotów oraz przychodu, a także wartość kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych.”,

g) po ust. 5 dodaje się ust. 5a–5d w brzmieniu:

„5a. Przed ustaleniem wysokości kary pieniężnej Główny Inspektor, wojewódzki inspektor albo wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej może żądać okazania dokumentów związanych z ustaleniem okoliczności, o których mowa w ust. 5, w szczególności dotyczących obrotów, przychodu i wartości kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych.

5b. W przypadku gdy przedsiębiorca nie uzyskał przychodu w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, przy wymierzaniu kary pieniężnej na podstawie ust. 1 pkt 4 lub 5 Główny Inspektor, wojewódzki inspektor albo wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej wymierza karę pieniężną w wysokości do dwudziestokrotnego przeciętnego wynagrodzenia za rok poprzedzający rok nałożenia kary, nie niższą jednak niż 1000 zł.

5c. W przypadku niskiego stopnia szkodliwości czynu, niewielkiego zakresu naruszenia lub braku stwierdzenia istotnych uchybień w dotychczasowej działalności podmiotu można odstąpić od wymierzenia kar pieniężnych, o których mowa w ust. 1–3a.

5d. O odstąpieniu od wymierzenia kar pieniężnych, o którym mowa w ust. 5c, rozstrzyga, w drodze decyzji, Główny Inspektor, wojewódzki inspektor albo wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej.”,

h) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Kary pieniężne stanowią dochód budżetu państwa i są wpłacane na rachunek bankowy odpowiednio Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywcznych, wojewódzkiego inspektoratu jakości handlowej artykułów rolno-spożywcznych albo wojewódzkiego inspektoratu Inspekcji Handlowej.”.

Art. 12. W ustawie z dnia 11 kwietnia 2001 r. o rzecznikach patentowych (Dz. U. z 2011 r. Nr 155, poz. 925, z późn. zm.²²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 w ust. 1 w pkt 3 lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) obywatele państw trzecich, jeżeli przysługuje im prawo podjęcia zatrudnienia lub samozatrudnienia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.”;

2) w art. 18:

a) ust. 2–4 otrzymują brzmienie:

„2. Urząd Patentowy prowadzi w systemie teleinformatycznym aktualną listę rzeczników patentowych, która zawiera:

- 1) imię lub imiona i nazwisko;
- 2) datę i miejsce urodzenia;
- 3) wykształcenie;
- 4) datę złożenia egzaminu kwalifikacyjnego albo datę wydania decyzji w sprawie uznania kwalifikacji do wykonywania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zawodu rzecznika patentowego;
- 5) datę wpisu na listę rzeczników patentowych i numer „Wiadomości Urzędu Patentowego”, w którym ogłoszono o wpisie;
- 6) numer wpisu na listę rzeczników patentowych;
- 7) miejsce i formę wykonywania zawodu;
- 8) adres zamieszkania;
- 9) adres do korespondencji, adres poczty elektronicznej lub numer telefonu;
- 10) adnotacje o odpisach orzeczeń dyscyplinarnych;
- 11) funkcje pełnione w organach samorządu;
- 12) informacje o zawieszeniu prawa do wykonywania zawodu rzecznika patentowego;
- 13) datę skreślenia z listy rzeczników patentowych i numer „Wiadomości Urzędu Patentowego”, w którym ogłoszono o skreśleniu;
- 14) adnotacje o wydaniu legitymacji rzecznika patentowego.

3. W Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Urzędu Patentowego udostępnia się informacje, o których mowa w ust. 2 pkt 1, 5–7, 12 i 13, a w przypadku wyrażenia zgody przez rzecznika patentowego również adres do korespondencji, adres poczty elektronicznej lub numer telefonu.

4. Wpisu na listę rzeczników patentowych i zmiany wpisu dokonuje się na wniosek zainteresowanego.”,

b) po ust. 4 dodaje się ust. 4a–4c w brzmieniu:

„4a. W przypadkach, o których mowa w ust. 2 pkt 10, 11, 13 i 14 oraz w art. 24 ust. 2 pkt 2–6, zmiany wpisu na liście rzeczników patentowych dokonuje się z urzędu.

4b. Od wniosku o wpis na listę rzeczników patentowych albo o zmianę wpisu pobiera się opłatę, która stanowi dochód budżetu państwa.

4c. Wysokość opłaty od wniosku o wpis na listę rzeczników patentowych nie może przekroczyć 3% kwoty przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku kalendarzowym poprzedzającym rok, w którym złożono wniosek o wpis, ogłoszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 748, z późn. zm.²³⁾), zwanego dalej „przeciętnym wynagrodzeniem”, oraz 1,5% kwoty przeciętnego wynagrodzenia od wniosku o zmianę wpisu.”;

²²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 1650, z 2014 r. poz. 993 i 1004 oraz z 2015 r. poz. 694, 1224 i 1311.

²³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 1240, 1302 i 1311.

- 3) w art. 19d dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w postępowaniach, w których do doręczeń pism przeznaczonych dla osoby świadczącej usługi transgraniczne stosuje się przepisy rozporządzenia nr 1393/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 listopada 2007 r. dotyczące doręczania w państwach członkowskich dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych i handlowych („doręczanie dokumentów”) oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1348/2000 (Dz. Urz. UE L 324 z 10.12.2007, str. 79, z późn. zm.”;

- 4) w art. 21:

- a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1, dotyczy:

- 1) w części dotyczącej wiedzy technicznej w zakresie wynalazków i wzorów użytkowych – osoby, która zdała europejski egzamin kwalifikacyjny i jest wpisana na listę zawodowych pełnomocników prowadzoną przez Europejski Urząd Patentowy;
- 2) w części dotyczącej wiedzy prawnej w zakresie prawa cywilnego, prawa gospodarczego, prawa administracyjnego, postępowania administracyjnego, postępowania sądowoadministracyjnego i postępowania cywilnego – osoby, która zdała egzamin adwokacki lub radcowski albo uzyskała uprawnienia adwokata lub radcy prawnego;
- 3) w części dotyczącej wiedzy prawnej – osoby, która uzyskała stopień naukowy doktora nauk prawnych w zakresie własności przemysłowej;
- 4) w części dotyczącej wiedzy prawnej lub technicznej w zakresie odpowiadającym nabytej praktyce – osoby, która przez okres co najmniej 4 lat w okresie nie dłuższym niż 6 lat przed złożeniem wniosku o zwolnienie z aplikacji wykonywała na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej, pod kierunkiem rzecznika patentowego, wymagające wiedzy i praktyki rzecznikowskiej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy w sprawach własności przemysłowej, w szczególności w kancelarii patentowej, o której mowa w art. 5, kancelarii patentowej na terytorium innego państwa członkowskiego, komórce organizacyjnej przedsiębiorcy, uczelni lub jednostki naukowej, wykonującej zadania w zakresie ochrony własności przemysłowej;
- 5) w części dotyczącej wiedzy prawnej lub technicznej w zakresie odpowiadającym wykonywanym zadaniom – osoby, która przez okres co najmniej 4 lat w okresie nie dłuższym niż 6 lat przed złożeniem wniosku o zwolnienie z aplikacji była zatrudniona w Urzędzie Patentowym na stanowisku eksperta.”,

- b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, osoba ubiegająca się o zwolnienie z aplikacji rzecznikowskiej jest obowiązana dołączyć odpowiednio: dokument potwierdzający wpis na listę zawodowych pełnomocników prowadzoną przez Europejski Urząd Patentowy, zaświadczenie o wpisie na listę adwokatów lub radców prawnych albo dokument potwierdzający uzyskanie pozytywnego wyniku egzaminu adwokackiego lub radcowskiego, dokument potwierdzający uzyskanie stopnia naukowego doktora nauk prawnych w zakresie własności przemysłowej, dokumenty potwierdzające co najmniej 4-letni okres wykonywania na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej wymagających wiedzy i praktyki rzecznikowskiej czynności bezpośrednio związanych ze świadczeniem pomocy w sprawach własności przemysłowej lub dokumenty potwierdzające co najmniej 4-letni staż pracy oraz określające zakres wykonywanych zadań na stanowisku eksperta w Urzędzie Patentowym.”;

- 5) w art. 23a w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

- „1) zatrudnienia w Urzędzie Patentowym, urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw gospodarki, sądzie administracyjnym, Europejskim Urzędzie Patentowym lub Urzędzie Harmonizacji Rynku Wewnętrznego;”;

- 6) art. 26 otrzymuje brzmienie:

„Art. 26. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzór i sposób prowadzenia listy rzeczników patentowych, kierując się koniecznością zapewnienia przejrzystości danych ujętych na liście;
- 2) wzór legitymacji rzecznika patentowego, kierując się koniecznością zapewnienia identyfikacji osoby uprawnionej do wykonywania zawodu oraz używającej tytułu zawodowego „rzecznik patentowy”;
- 3) wysokość opłat pobieranych przez Urząd Patentowy od wniosku o wpis oraz wniosku o zmianę wpisu na liście rzeczników patentowych, uwzględniając rzeczywistą wysokość kosztów związanych z dokonaniem lub ze zmianą wpisu.”;

- 7) w art. 27 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
„1a. Nabór na aplikację odbywa się raz w roku.”;
- 8) w art. 28 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Aplikacja odbywa się pod kierunkiem patrona wyznaczonego w drodze uchwały przez Krajową Radę Rzeczników Patentowych.”;
- 9) w art. 28a:
a) w ust. 2 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:
„Wysokość opłaty rocznej za aplikację nie może być wyższa niż dwukrotność przeciętnego wynagrodzenia w roku poprzedzającym rok rozpoczęcia kolejnego roku aplikacji.”;
b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
„3. Prezes Rady Ministrów, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Rzeczników Patentowych, określi, w drodze rozporządzenia, wysokość opłaty rocznej za aplikację, kierując się koniecznością zapewnienia aplikantom właściwego poziomu kształcenia.”;
- 10) w art. 28b:
a) w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
„1) zadań rzecznika patentowego;”;
b) ust. 3–5 otrzymują brzmienie:
„3. Egzamin konkursowy przeprowadza się w formie pisemnej.
4. Za przeprowadzenie egzaminu konkursowego pobierana jest od kandydatów opłata, której wysokość nie może przekroczyć 20% kwoty przeciętnego wynagrodzenia w roku poprzedzającym rok przeprowadzenia tego egzaminu.
5. Prezes Rady Ministrów, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Rzeczników Patentowych, określi, w drodze rozporządzenia, wysokość opłaty za przeprowadzenie egzaminu konkursowego, uwzględniając rzeczywiste koszty związane z przeprowadzeniem tego egzaminu.”;
- 11) w art. 29 ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:
„2. Krajowa Rada Rzeczników Patentowych, co najmniej na trzy miesiące przed terminem egzaminu konkursowego, udostępnia w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Polskiej Izby Rzeczników Patentowych informację o możliwości składania przez zainteresowane osoby wniosków o wpis na listę aplikantów oraz zakres tematyczny egzaminu, w tym wykaz tytułów aktów prawnych, według stanu prawnego obowiązującego w dniu jego udostępnienia, z których wybrane stanowią podstawę opracowania pytań z zakresu prawa, a także wykaz literatury stanowiącej podstawę opracowania pytań z zakresu elementów wiedzy technicznej.
3. Informacje, o których mowa w ust. 2, na wniosek Krajowej Rady Rzeczników Patentowych, Prezes Urzędu Patentowego zamieszcza w organie urzędowym Urzędu Patentowego „Wiadomości Urzędu Patentowego”, a także udostępnia w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Urzędu Patentowego.”;
- 12) w art. 31:
a) w ust. 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie:
„4) postępowania administracyjnego, postępowania sądowoadministracyjnego oraz postępowania cywilnego;”;
b) ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:
„2. Egzamin kwalifikacyjny składa się z trzech części pisemnych.
3. Egzamin kwalifikacyjny polega na sporządzeniu przez zdającego:
1) dokumentacji zgłoszenia wynalazku do ochrony;
2) pisma procesowego w postępowaniu administracyjnym, sądowoadministracyjnym lub cywilnym;
3) opinii na podstawie przedstawionego stanu faktycznego lub rozstrzygnięcia problemu prawnego na podstawie opisanego przypadku (kazusu).”;
c) uchyla się ust. 4;

13) w art. 33:

a) po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:

„5a. Krajowa Rada Rzeczników Patentowych, na podstawie uchwał Komisji Egzaminacyjnej stwierdzających wyniki egzaminu konkursowego i egzaminu kwalifikacyjnego, udostępnia niezwłocznie te wyniki w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Polskiej Izby Rzeczników Patentowych.”,

b) po ust. 6 dodaje się ust. 6a i 6b w brzmieniu:

„6a. Członek Krajowej Rady Rzeczników Patentowych, który brał udział w podjęciu uchwały, w odniesieniu do której wniesiono odwołanie, nie może orzeknąć co do tego odwołania.

6b. Od uchwały Krajowej Rady Rzeczników Patentowych w przedmiocie wyniku egzaminu konkursowego i egzaminu kwalifikacyjnego służy skarga do sądu administracyjnego w terminie 30 dni od dnia doręczenia uchwały.”;

14) art. 34 otrzymuje brzmienie:

„Art. 34. 1. Za przeprowadzenie egzaminu kwalifikacyjnego od osoby przystępującej do egzaminu jest pobierana opłata, której wysokość nie może przekroczyć 30% kwoty przeciętnego wynagrodzenia w roku poprzedzającym rok przeprowadzenia tego egzaminu.

2. Prezes Rady Ministrów, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Rzeczników Patentowych, określi, w drodze rozporządzenia, wysokość opłaty za przeprowadzenie egzaminu kwalifikacyjnego, uwzględniając rzeczywiste koszty związane z przeprowadzeniem tego egzaminu.”;

15) w art. 37:

a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) w przypadku wpisu na listę rzeczników patentowych;”;

b) po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) w przypadku niezłożenia wniosku o wpis na listę rzeczników patentowych w terminie, o którym mowa w art. 20 ust. 1;”;

c) po pkt 4 dodaje się pkt 4a i 4b w brzmieniu:

„4a) w razie nieprzystąpienia do egzaminu kwalifikacyjnego w terminie wyznaczonym przez Krajową Radę Rzeczników Patentowych;

4b) w razie złożenia egzaminu kwalifikacyjnego z wynikiem negatywnym;”;

16) w art. 44:

a) uchyla się ust. 2 i 3,

b) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Nie można sprawować tej samej funkcji w organach samorządu dłużej niż przez dwie następujące po sobie kadencje.”;

c) w ust. 7 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) wystąpienia okoliczności, o których mowa w art. 23a ust. 1.”;

17) w art. 51 pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) organizowanie aplikacji, w tym uchwalanie programu oraz regulaminu aplikacji i egzaminu kwalifikacyjnego, a także wyznaczanie aplikantom patrona;”.

Art. 13. W ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. 2014 r. poz. 1446 oraz z 2015 r. poz. 397 i 774) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 36 dodaje się art. 36a w brzmieniu:

„Art. 36a. 1. Osoba fizyczna lub jednostka organizacyjna występująca z wnioskiem o pozwolenie na prowadzenie prac konserwatorskich, prac restauratorskich, badań konserwatorskich, badań architektonicznych, przy zabytku wpisanym do rejestru lub badań archeologicznych jest obowiązana zapewnić kierowanie tymi pracami oraz badaniami albo ich samodzielne wykonywanie przez osoby spełniające wymagania, o których mowa w art. 37a ust. 1 i 2, art. 37b ust. 1 i 3, art. 37d ust. 1 albo art. 37e ust. 1.

2. Osoba fizyczna lub jednostka organizacyjna występująca z wnioskiem o pozwolenie na prowadzenie robót budowlanych przy zabytku nieruchomości wpisany do rejestru jest obowiązana zapewnić kierowanie tymi robotami oraz wykonywanie nadzoru inwestorskiego przez osoby spełniające wymagania, o których mowa w art. 37c.”;

2) art. 37 otrzymuje brzmienie:

„Art. 37. 1. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb wydawania pozwoleń, o których mowa w art. 36 ust. 1;
- 2) dane i informacje, które zawierają wnioski o wydanie pozwoleń, oraz dokumentację dołączaną do wniosków niezbędną do ich rozpatrzenia;
- 3) dane i informacje, które zawierają pozwolenia, oraz warunki, które mogą zostać w nich zastrzeżone;
- 4) elementy, które zawiera dokumentacja prac konserwatorskich i prac restauratorskich prowadzonych przy zabytku ruchomym wpisany do rejestru oraz dokumentacja badań archeologicznych.

2. Tryb wydawania pozwoleń, o których mowa w ust. 1 pkt 1, określa się, uwzględniając właściwość organów do ich wydawania oraz konieczność zapewnienia sprawności prowadzonego postępowania o wydanie pozwolenia, w tym sposób postępowania w przypadku, gdy wykonawca podejmowanych działań jest wyłaniany w drodze postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

3. Dane, informacje i dokumentację, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, określa się, uwzględniając potrzebę dokonania wszechstronnej oceny wpływu planowanych działań na zabytek, jednak bez konieczności ponoszenia przez wnioskodawcę dodatkowych kosztów, konieczność wskazania takich warunków prowadzenia tych działań, które zapewniają zachowanie zabytku w jak najlepszym stanie, oraz wskazania:

- 1) imienia, nazwiska i adresu osoby lub nazwy, siedziby i adresu jednostki organizacyjnej, które wystąpiły z wnioskiem lub
- 2) imienia, nazwiska i adresu osoby kierującej, samodzielnie wykonującej albo sprawującej nadzór inwestorski nad działaniami, o których mowa w art. 36 ust. 1.

4. Elementy, o których mowa w ust. 1 pkt 4, określa się tak, aby poszczególne etapy prac konserwatorskich i prac restauratorskich prowadzonych przy zabytku ruchomym wpisany do rejestru oraz badań archeologicznych były udokumentowane i uwzględniały wszystkie okoliczności prowadzonych prac, a także obejmowały:

- 1) imię, nazwisko i adres osoby lub nazwę, siedzibę i adres jednostki organizacyjnej, które sporządziły dokumentację,
- 2) imię, nazwisko i adres lub nazwę, siedzibę i adres właściciela lub posiadacza zabytku, lub
- 3) imię i nazwisko autora zabytku.”;

3) po art. 37 dodaje się art. 37a–37h w brzmieniu:

„Art. 37a. 1. Pracami konserwatorskimi, pracami restauratorskimi lub badaniami konserwatorskimi, prowadzonymi przy zabytkach wpisanych do rejestru kieruje osoba, która ukończyła studia drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie, w zakresie konserwacji i restauracji dzieł sztuki lub konserwacji zabytków oraz która po rozpoczęciu studiów drugiego stopnia lub po zaliczeniu szóstego semestru jednolitych studiów magisterskich, przez co najmniej 9 miesięcy brała udział w pracach konserwatorskich, pracach restauratorskich lub badaniach konserwatorskich, prowadzonych przy zabytkach wpisanych do rejestru, inwentarza muzeum będącego instytucją kultury lub zaliczanych do jednej z kategorii, o których mowa w art. 64 ust. 1.

2. W dziedzinach nieobjętych programem studiów wyższych, o których mowa w ust. 1, pracami konserwatorskimi, pracami restauratorskimi lub badaniami konserwatorskimi, prowadzonymi przy zabytkach wpisanych do rejestru kieruje osoba, która posiada:

- 1) świadectwo ukończenia szkoły średniej zawodowej oraz tytuł zawodowy albo wykształcenie średnie i dyplom potwierdzający posiadanie kwalifikacji zawodowych w zawodach odpowiadających danej dziedzinie lub
- 2) dyplom mistrza w zawodzie odpowiadającym danej dziedzinie

– oraz która przez co najmniej 4 lata brała udział w pracach konserwatorskich, pracach restauratorskich lub badaniach konserwatorskich, prowadzonych przy zabytkach wpisanych do rejestru, inwentarza muzeum będącego instytucją kultury lub zaliczanych do jednej z kategorii, o których mowa w art. 64 ust. 1.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się do osób, które samodzielnie wykonują prace konserwatorskie, prace restauratorskie lub badania konserwatorskie, prowadzone przy zabytkach wpisanych do rejestru.

Art. 37b. 1. Pracami konserwatorskimi oraz pracami restauratorskimi, prowadzonymi przy zabytkach będących parkami wpisanymi do rejestru albo innego rodzaju zorganizowaną zielenią wpisaną do rejestru kieruje osoba, która ukończyła studia drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie, których program obejmuje zajęcia lub grupy zajęć umożliwiające nabycie wiedzy i umiejętności w tym zakresie, oraz która po rozpoczęciu studiów drugiego stopnia lub po zaliczeniu szóstego semestru jednolitych studiów magisterskich, przez co najmniej 9 miesięcy brała udział w pracach konserwatorskich lub pracach restauratorskich prowadzonych przy tego rodzaju zabytkach wpisanych do rejestru, lub była zatrudniona przy tych pracach w muzeum będącym instytucją kultury.

2. Przepis ust. 1 stosuje się do osób, które samodzielnie wykonują prace konserwatorskie oraz prace restauratorskie, prowadzone przy zabytkach będących parkami wpisanymi do rejestru albo innego rodzaju zorganizowaną zielenią wpisaną do rejestru.

3. Prace o charakterze technicznym w zakresie, o którym mowa w ust. 1, samodzielnie wykonuje osoba, która posiada świadectwo ukończenia szkoły średniej zawodowej oraz tytuł zawodowy albo wykształcenie średnie i dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w zawodach związanych z pielęgnacją zieleni, albo przez co najmniej 9 miesięcy brała udział w tego rodzaju pracach prowadzonych przy zabytkach wpisanych do rejestru lub była zatrudniona przy tych pracach w muzeum będącym instytucją kultury.

Art. 37c. Robotami budowlanymi kieruje albo nadzór inwestorski wykonuje, przy zabytkach nieruchomości wpisanych do rejestru osoba, która posiada uprawnienia budowlane określone przepisami Prawa budowlanego oraz która przez co najmniej 18 miesięcy brała udział w robotach budowlanych prowadzonych przy zabytkach nieruchomości wpisanych do rejestru lub inwentarza muzeum będącego instytucją kultury.

Art. 37d. 1. Badaniami architektonicznymi zabytków wpisanych do rejestru kieruje osoba, która:

- 1) ukończyła studia drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie, na kierunku architektura lub architektura i urbanistyka, lub
- 2) ukończyła studia drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie, których program obejmował zajęcia lub grupy zajęć umożliwiające nabycie wiedzy i umiejętności w zakresie prowadzenia badań architektonicznych w wymiarze co najmniej 60 godzin lub którym przypisano co najmniej 6 punktów ECTS, lub
- 3) ukończyła studia podyplomowe w zakresie prowadzenia badań architektonicznych
– oraz która po ukończeniu tych studiów przez co najmniej 6 miesięcy brała udział w badaniach architektonicznych prowadzonych przy zabytkach nieruchomości wpisanych do rejestru lub inwentarza muzeum będącego instytucją kultury.

2. Przepis ust. 1 stosuje się do osób, które samodzielnie wykonują badania architektoniczne zabytków wpisanych do rejestru.

Art. 37e. 1. Badaniami archeologicznymi kieruje osoba, która ukończyła studia drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie, w zakresie archeologii i przez co najmniej 12 miesięcy brała udział w badaniach archeologicznych. Doświadczenie zawodowe może być nabycie poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Przepis ust. 1 stosuje się do osób, które samodzielnie wykonują badania archeologiczne.

Art. 37f. Przy ustalaniu udziału w pracach konserwatorskich, pracach restauratorskich, badaniach konserwatorskich, robotach budowlanych lub badaniach architektonicznych, prowadzonych przy zabytku wpisanym do rejestru uwzględnia się udział w tych pracach, badaniach lub robotach, prowadzonych przy zabytkach niewpisanych do rejestru, o ile były one prowadzone przed dniem 26 sierpnia 2011 r.

Art. 37g. 1. Udział w pracach konserwatorskich, pracach restauratorskich, badaniach konserwatorskich, robotach budowlanych lub badaniach architektonicznych, prowadzonych odpowiednio przy zabytku wpisanym do rejestru, inwentarza muzeum będącego instytucją kultury lub zaliczonym do jednej z kategorii, o których mowa w art. 64 ust. 1, oraz badaniach archeologicznych, lub zatrudnienie przy tych pracach lub badaniach w muzeum będącym instytucją kultury, potwierdzają świadectwa, w tym dotyczące odbytych praktyk zawodowych, oraz inne dokumenty zaświadczenieające udział w tych pracach, badaniach lub robotach lub zatrudnienie przy tych pracach wydane przez kierownika jednostki organizacyjnej, na rzecz której te prace, badania lub roboty były wykonywane, albo przez osobę, pod której nadzorem były wykonywane, w tym zakresy obowiązków na stanowiskach pracy w muzeum będącym instytucją kultury, lub zaświadczenia wydane przez wojewódzkich konserwatorów zabytków.

2. Udział w pracach konserwatorskich, pracach restauratorskich, badaniach konserwatorskich, robotach budowlanych lub badaniach architektonicznych prowadzonych przed dniem 26 sierpnia 2011 r. przy zabytku niewpisany do rejestru zabytków potwierdzają świadectwa, inne dokumenty lub zaświadczenia, o których mowa w ust. 1.

Art. 37h. 1. Wykształcenie i tytuły zawodowe, o których mowa w art. 37a, art. 37b, art. 37d i art. 37e, mogą być uzyskane poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli są one uznawane za równorzędne z wykształceniem i tytułami zawodowymi uzyskanymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie odrębnych przepisów.

2. Doświadczenie zawodowe, o którym mowa w art. 37a, art. 37b i art. 37d, może być nabycie poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, o ile dotyczy prac konserwatorskich, prac restauratorskich, badań konserwatorskich lub badań architektonicznych, prowadzonych przy zabytkach wpisanych do inwentarza muzeum lub zaliczanych do jednej z kategorii, o których mowa w art. 64 ust. 1.”.

Art. 14. W ustawie z dnia 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego (Dz. U. 2015 r. poz. 487) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Tłumaczem przysięgłym może być osoba fizyczna, która:

- 1) ma obywatelstwo polskie albo obywatelstwo jednego z państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, obywatelstwo Konfederacji Szwajcarskiej albo obywatelstwo innego państwa, jeżeli na podstawie i zasadach określonych w przepisach prawa Unii Europejskiej przysługuje jej prawo podjęcia zatrudnienia lub samozatrudnienia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub, na zasadach wzajemności, obywatelstwo innego państwa;
- 2) zna język polski;
- 3) ma pełną zdolność do czynności prawnych;
- 4) nie była karana za przestępstwo umyślne, przestępstwo skarbowe lub za nieumyślne przestępstwo przeciwko bezpieczeństwu obrotu gospodarczego;
- 5) ukończyła studia wyższe;
- 6) złożyła z wynikiem pozytywnym egzamin z umiejętności tłumaczenia z języka polskiego na język obcy oraz z języka obcego na język polski, zwany dalej „egzaminem na tłumacza przysięgłego”.”,

b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Minister Sprawiedliwości może, w drodze decyzji, zwolnić kandydata na tłumacza przysięgłego z wymogu posiadania wykształcenia określonego w ust. 1 pkt 5, w szczególności gdy liczba tłumaczy przysięgłych określonego języka jest niewystarczająca dla ochrony interesu społecznego i potrzeb wymiaru sprawiedliwości. Zwolnienie następuje na wniosek kandydata na tłumacza przysięgłego złożony nie później niż 30 dni przed datą egzaminu.”;

2) uchyla się art. 9;

3) art. 11 otrzymuje brzmienie:

„Art. 11. 1. Minister Sprawiedliwości może, w drodze decyzji, zawiesić tłumacza przysięgłego w wykonywaniu czynności tłumacza przysięgłego na okres 5 lat z powodu niewykonywania takich czynności przez okres dłuższy niż 3 lata, licząc od dnia ostatniej czynności.

2. Minister Sprawiedliwości zawiesza tłumacza przysięgłego, na jego wniosek, w drodze decyzji, w wykonywaniu czynności tłumacza przysięgłego na okres wskazany we wniosku, nie dłuższy jednak niż 5 lat.

3. W okresie zawieszenia Minister Sprawiedliwości może, na uzasadniony wniosek tłumacza przysięgłego, uchylić decyzję, o której mowa w ust. 1 i 2.”;

4) w art. 12 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) po upływie okresu zawieszenia, o którym mowa w art. 11 ust. 1 i 2.”;

5) art. 21 otrzymuje brzmienie:

„Art. 21. 1. Tłumacz przysięgły niewypełniający obowiązków, o których mowa w art. 8 ust. 2, art. 14, art. 15, art. 17 ust. 1 i art. 18 ust. 2 albo wypełniający te obowiązki nienależycie lub nierzetelnie podlega odpowiedzialności zawodowej.

2. Z tytułu odpowiedzialności zawodowej wobec tłumacza przysięgłego mogą być orzeczone następujące kary:

- 1) upomnienie;
- 2) nagana;

- 3) kara pieniężna nie niższa niż jedna dziesiąta kwoty przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku kalendarzowym poprzedzającym wydanie prawomocnego orzeczenia w sprawie odpowiedzialności zawodowej tłumacza przysięgłego, ogłoszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 748, z późn. zm.²⁴⁾) i nie wyższa niż to wynagrodzenie;
- 4) zawieszenie prawa wykonywania zawodu tłumacza przysięgłego na okres od 3 miesiący do roku;
- 5) pozbawienie prawa wykonywania zawodu tłumacza przysięgłego, z możliwością ubiegania się o jego ponowne nadanie nie wcześniej niż po upływie 2 lat od pozbawienia i po ponownym złożeniu egzaminu, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 6.”;
- 6) w art. 23 w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
„2) 3 lata – w przypadku kar wymienionych w art. 21 ust. 2 pkt 3–5.”.

Art. 15. W ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2014 r. poz. 94, z późn. zm.²⁵⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 79:
  - a) ust. 8 i 9 otrzymują brzmienie:

„8. Komisja prowadzi rejestr agentów firm inwestycyjnych, z którymi firmy inwestycyjne zawarły umowę, o której mowa w ust. 1.

9. Komisja skreśla agenta firmy inwestycyjnej z rejestru, o którym mowa w ust. 8:

    - 1) jeżeli narusza on przepisy ustawy lub przepisy wydane na jej podstawie, w szczególności przepisy regulujące wykonywanie czynności, o których mowa w ust. 2;
    - 2) niezwłocznie po otrzymaniu od firmy inwestycyjnej informacji o rozwiązaniu umowy, o której mowa w ust. 1;
    - 3) jeżeli przestał on spełniać warunki, których spełnienie było podstawą wpisu do rejestru;
    - 4) jeżeli firma inwestycyjna utraciła uprawnienie do prowadzenia działalności maklerskiej.”,
  - b) po ust. 9 dodaje się ust. 9a w brzmieniu:

„9a. W sprawach, o których mowa w ust. 9, przepisy art. 130 ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.”;
- 2) art. 81 otrzymuje brzmienie:

„Art. 81. 1. Wniosek o wpis do rejestru, o którym mowa w art. 79 ust. 8, składa firma inwestycyjna, na rzecz której mają być wykonywane czynności, o których mowa w art. 79 ust. 2. Wniosek zawiera:

  - 1) w przypadku osoby fizycznej:
    - a) dane osobowe obejmujące imię i nazwisko, miejsce i adres zamieszkania, numer PESEL, a w przypadku jego braku – serię i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość,
    - b) oświadczenie o wpisie do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej,
    - c) opis dotychczasowego przebiegu pracy zawodowej lub prowadzonej działalności gospodarczej,
    - d) oświadczenie o nieuznaniu prawomocnym orzeczeniem za winną popełnienia przestępstw lub wykroczeń, o których mowa w ust. 4,
    - e) zakres i sposób wykonywania czynności, jakie zostały powierzone na podstawie umowy, o której mowa w art. 79 ust. 1, oraz miejsce jej wykonywania,
    - f) wskazanie osoby lub osób z firmy inwestycyjnej odpowiedzialnych za nadzór nad agentem firmy inwestycyjnej,
    - g) opinię firmy inwestycyjnej, że dana osoba posiada odpowiedni poziom wiedzy i doświadczenia zawodowego w zakresie usług pośrednictwa finansowego, obowiązujących przepisów prawa oraz standardów działalności firm inwestycyjnych, chyba że agentem firmy inwestycyjnej ma być osoba mająca prawo wykonywania zawodu maklera papierów wartościowych lub doradcy inwestycyjnego;

²⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 1240, 1302 i 1311.

²⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 586 oraz z 2015 r. poz. 73, 978, 1045, 1223, 1260 i 1348.

- 2) w przypadku osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej:
  - a) dane obejmujące firmę lub nazwę oraz siedzibę i adres,
  - b) opis prowadzonej działalności gospodarczej,
  - c) oświadczenie o wpisie do właściwego rejestru,
  - d) dane osobowe osób kierujących działalnością podmiotu obejmujące imię i nazwisko, miejsce i adres zamieszkania, numer PESEL, a w przypadku jego braku – serię i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość,
  - e) oświadczenia osób kierujących działalnością podmiotu o nieuznaniu prawomocnym orzeczeniem za winne popełnienia przestępstwa lub wykroczenia, o których mowa w ust. 4,
  - f) zakres i sposób wykonywania czynności, jakie zostały powierzone na podstawie umowy, o której mowa w art. 79 ust. 1, oraz miejsce jej wykonywania,
  - g) wskazanie osoby lub osób z firmy inwestycyjnej odpowiedzialnych za nadzór nad agentem firmy inwestycyjnej,
  - h) opinię firmy inwestycyjnej, że doświadczenie w zakresie obrotu instrumentami finansowymi posiadane przez dany podmiot lub przez osoby kierujące jego działalnością oraz struktura organizacyjna tego podmiotu gwarantują wykonywanie czynności, o których mowa w art. 79 ust. 2, w sposób prawidłowy, z dołożeniem należytej staranności.

2. Oświadczenia, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b i d oraz pkt 2 lit. c i e, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomym odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

3. W przypadku gdy agentem firmy inwestycyjnej ma być podmiot prowadzący działalność gospodarczą nadzorowaną przez organ, z którym Komisja zawarła porozumienie, o którym mowa w art. 20 ust. 2 ustawy o nadzorze, Komisja, po otrzymaniu wniosku, o którym mowa w ust. 1, występuje do tego organu o przedstawienie opinii dotyczącej sytuacji finansowej podmiotu, który ma zostać wpisany do rejestru oraz sposobu prowadzenia działalności przez ten podmiot. Przedstawienie przez ten organ pozytywnej opinii o:

- 1) osobie fizycznej – jest uznawane za posiadanie przez nią odpowiedniego poziomu wiedzy i doświadczenia zawodowego w zakresie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. g;
- 2) osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej – jest uznawane za posiadanie przez nią lub przez osoby kierujące jej działalnością doświadczenie w zakresie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 lit. h, oraz posiadanie przez tę osobę lub jednostkę struktury organizacyjnej gwarantujących wykonywanie czynności, o których mowa w art. 79 ust. 2, w sposób prawidłowy, z dołożeniem należytej staranności.

4. Komisja odmawia wpisu do rejestru w przypadku, gdy osoba fizyczna, o której mowa w ust. 1 pkt 1, lub osoba kierująca działalnością podmiotu, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, została uznana prawomocnym orzeczeniem za winną popełnienia przestępstwa skarbowego, przestępstwa przeciwko wiarygodności dokumentów, mieniu, obrotowi gospodarczemu, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi, przestępstw lub wykroczeń określonych w art. 305, art. 307 lub art. 308 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej (Dz. U. z 2013 r. poz. 1410 oraz z 2015 r. poz. 1266 i 1505), przestępstw określonych w ustawie z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych, ustawie z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych, ustawie o ofercie publicznej lub przestępstw określonych w niniejszej ustawie.

5. Komisja odmawia również dokonania wpisu do rejestru osoby fizycznej, o której mowa w ust. 1 pkt 1, lub podmiotu, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, w przypadku gdy wykonywanie przez tę osobę lub ten podmiot czynności, o których mowa w art. 79 ust. 2, mogłoby doprowadzić do naruszenia bezpieczeństwa obrotu lub interesów klientów firmy inwestycyjnej. W przypadku podmiotu, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, Komisja odmawia dokonania wpisu do rejestru także wtedy, gdy doświadczenie w zakresie obrotu instrumentami finansowymi posiadane przez ten podmiot lub przez osoby kierujące jego działalnością oraz struktura organizacyjna tego podmiotu nie gwarantują wykonywania czynności, o których mowa w art. 79 ust. 2, w sposób prawidłowy, z dołożeniem należytej staranności.

6. Firma inwestycyjna jest obowiązana do pisemnego informowania Komisji o:

- 1) każdorazowej zmianie danych objętych wnioskiem o wpis do rejestru, w terminie 7 dni od dnia powzięcia informacji o tych zmianach;
- 2) rozpoczęciu przez agenta firmy inwestycyjnej wykonywania czynności, o których mowa w art. 79 ust. 2, w terminie 3 dni od dnia rozpoczęcia wykonywania tych czynności;
- 3) rozwiązaniu umowy, o której mowa w art. 79 ust. 1, ze wskazaniem daty i przyczyn jej rozwiązania, w terminie 7 dni od dnia rozwiązania umowy.”;

- 3) w art. 81b w ust. 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie:
„4) przedsiębiorca lub przedsiębiorca zagraniczny będący osobą fizyczną albo osoby zarządzające lub prowadzące sprawy przedsiębiorcy lub przedsiębiorcy zagranicznego nie zostali uznani prawomocnym orzeczeniem za winnych popełnienia przestępstwa lub wykroczenia, o których mowa w art. 81 ust. 4.”;
- 4) w art. 82 w ust. 1 pkt 10 otrzymuje brzmienie:
„10) oświadczenia osób wymienionych w pkt 1, z wyłączeniem wspólników oraz komplementariuszy w spółce osobowej, że nie były uznane prawomocnym orzeczeniem za winne popełnienia przestępstwa skarbowego, przestępstwa przeciwko wiarygodności dokumentów, mieniu, obrotowi gospodarczemu, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi, przestępstw lub wykroczeń określonych w art. 305, art. 307 lub art. 308 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej, przestępstw określonych w ustawie z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych, przestępstw określonych w ustawie o ofercie publicznej lub przestępstw określonych w niniejszej ustawie.”;
- 5) w art. 119:
a) w ust. 4 pkt 7 otrzymuje brzmienie:
„7) oświadczenia osób, które będą kierować działalnością objętą wnioskiem, o nieuznaniu prawomocnym orzeczeniem za winne popełnienia przestępstwa skarbowego, przestępstwa przeciwko wiarygodności dokumentów, mieniu, obrotowi gospodarczemu, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi, przestępstw lub wykroczeń określonych w art. 305, art. 307 lub art. 308 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej, przestępstw określonych w ustawie z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych, przestępstw określonych w ustawie o ofercie publicznej lub przestępstw określonych w niniejszej ustawie.”,
- b) ust. 5a otrzymuje brzmienie:
„5a. Do oświadczenia, o którym mowa w ust. 5 pkt 1, przepis art. 81 ust. 2 stosuje się odpowiednio.”,
- c) uchyla się ust. 10;
- 6) w art. 127 w ust. 1 pkt 3 i 4 otrzymują brzmienie:
„3) która nie była uznana prawomocnym orzeczeniem za winną popełnienia przestępstwa skarbowego, przestępstwa przeciwko wiarygodności dokumentów, mieniu, obrotowi gospodarczemu, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi, przestępstw lub wykroczeń określonych w art. 305, art. 307 lub art. 308 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej, przestępstw określonych w ustawie z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych, ustawie z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych, ustawie o ofercie publicznej lub przestępstw określonych w niniejszej ustawie;
- 4) która złożyła, z zastrzeżeniem art. 129 ust. 1b, 2 i 3, egzamin z wynikiem pozytywnym odpowiednio przed komisją egzaminacyjną dla maklerów albo przed komisją egzaminacyjną dla doradców.”;
- 7) w art. 128:
a) w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„Egzaminy na maklera i doradcę są sprawdzianem teoretycznego przygotowania kandydatów z następujących dziedzin.”,
- b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:
„5. Egzamin na maklera przeprowadza komisja egzaminacyjna dla maklerów, a egzamin na doradcę – komisja egzaminacyjna dla doradców. Sprawdziany umiejętności, o których mowa w art. 129 ust. 3, przeprowadza ją odpowiednio komisja egzaminacyjna dla maklerów albo komisja egzaminacyjna dla doradców.”,
- c) ust. 8 otrzymuje brzmienie:
„8. Przewodniczący komisji egzaminacyjnej kieruje jej pracami oraz wyznacza terminy egzaminów albo sprawdzianów umiejętności, o których mowa w art. 129 ust. 3.”,
- d) w ust. 11 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
„2) regulamin przeprowadzania egzaminów na maklera i doradcę oraz regulamin przeprowadzania sprawdzianu umiejętności, o którym mowa w art. 129 ust. 3, uwzględniając konieczność zapewnienia równego traktowania osób składających egzamin lub przystępujących do sprawdzianu umiejętności, poufności egzaminu lub sprawdzianu umiejętności oraz ich sprawnej organizacji, oraz”;

8) w art. 129:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wpisu na listę maklerów albo na listę doradców dokonuje Komisja na wniosek zainteresowanego. Osoby, które złożyły z wynikiem pozytywnym egzamin, zdały z wynikiem pozytywnym sprawdzian umiejętności lub których uprawnienia do wykonywania zawodu zostały przez Komisję uznane, składają wniosek w terminie 3 miesiące odpowiednio od dnia złożenia egzaminu, zdania sprawdzianu umiejętności lub uznania uprawnień do wykonywania zawodu.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a–1c w brzmieniu:

„1a. Do wniosku dołącza się oryginały lub kopie dokumentów potwierdzających spełnienie warunków, o których mowa:

- 1) w art. 127 ust. 1 pkt 3;
- 2) odpowiednio w art. 127 ust. 1 pkt 4 lub w ust. 1b–3;
- 3) w art. 127 ust. 1 pkt 2 – w przypadku osób, o których mowa w art. 127 ust. 2.

1b. Wpis na listę maklerów albo na listę doradców bez konieczności składania egzaminu mogą uzyskać osoby, które uzyskały dyplom ukończenia studiów wyższych realizowanych na podstawie umowy, o której mowa w ust. 1c.

1c. Przewodniczący Komisji, po zasięgnięciu opinii komisji egzaminacyjnej dla maklerów w odniesieniu do maklerów lub komisji egzaminacyjnej dla doradców w odniesieniu do doradców, może zatrzymać z uczelniami, których jednostki organizacyjne są uprawnione do nadawania stopnia naukowego doktora nauk ekonomicznych lub doktora nauk prawnych oraz prowadzą studia na kierunku studiów umożliwiających nabycie wiedzy z zakresu dziedzin, o których mowa w art. 128 ust. 1 lub ust. 1 i 2, umowy, o których mowa w art. 168b ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.²⁶⁾).”,

c) ust. 2–4 otrzymują brzmienie:

„2. Wpis na listę maklerów lub na listę doradców bez konieczności składania egzaminu mogą uzyskać osoby, których kwalifikacje zostały uznane na zasadach określonych w ustawie z dnia 18 marca 2008 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 63, poz. 394, z 2013 r. poz. 1650 oraz z 2014 r. poz. 1004).

3. Wpis na listę maklerów lub na listę doradców bez konieczności składania egzaminu mogą również uzyskać osoby nieposiadające uprawnień, o których mowa w ust. 2, o ile posiadają nadany przez zagraniczną instytucję tytuł, odpowiadający pod względem wymaganej do jego uzyskania wiedzy oraz podstawowych zasad jego wykonywania zawodowi odpowiednio maklera lub doradcy oraz o ile ich kwalifikacje, stwierdzone w wyniku przeprowadzonego sprawdzianu umiejętności, gwarantują, że będą one wykonywać zawód na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w sposób należyty.

4. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określa, w drodze rozporządzenia, wykaz nadawanych przez określone zagraniczne instytucje tytułów uprawniających do ubiegania się, zgodnie z ust. 3, o wpis na listę maklerów lub listę doradców bez konieczności składania egzaminu, uwzględniając konieczność zapewnienia, aby zakres wiedzy, którą należy się wykazać w celu uzyskania danego tytułu, był zbliżony do zakresu tematycznego obowiązującego na egzaminie odpowiednio dla maklerów lub dla doradców.”,

d) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określa, w drodze rozporządzenia, wzór wniosku, o którym mowa w ust. 1, uwzględniając konieczność odpowiedniego wykazania przez osoby składające wniosek spełnienia określonych w ustawie warunków dokonania wpisu na listę maklerów lub na listę doradców oraz zapewnienia Komisji możliwości weryfikacji spełnienia przez te osoby tych warunków.”;

9) w art. 131 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) na skutek uznania prawomocnym orzeczeniem za winnego popełnienia przestępstwa skarbowego, przestępstwa przeciwko wiarygodności dokumentów, mieniu, obrotowi gospodarczemu, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi, przestępstw lub wykroczeń określonych w art. 305, art. 307 lub art. 308 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej, przestępstw określonych w ustawie z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych, ustawie z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych, ustawie o ofercie publicznej lub przestępstw określonych w niniejszej ustawie;”;

²⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 742 i 1544, z 2013 r. poz. 675, 829, 1005, 1588 i 1650, z 2014 r. poz. 7, 768, 821, 1004, 1146 i 1198 oraz z 2015 r. poz. 357, 860, 1187, 1240 i 1268.

10) w art. 148 w ust. 1 w pkt 2 lit. h otrzymuje brzmienie:

„h) stowarzyszeń i organizacji zrzeszających maklerów, doradców, emitentów zdematerializowanych papierów wartościowych albo banki powiernicze.”.

Art. 16. W ustawie z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. z 2015 r. poz. 614, z późn. zm.²⁷⁾) w art. 12 w ust. 2 w pkt 4 lit. c otrzymuje brzmienie:

„c) skreślenia maklera papierów wartościowych lub doradcy inwestycyjnego z listy albo zawieszenia jego uprawnień do wykonywania zawodu.”.

Art. 17. W ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2015 r. poz. 196 i 1272) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 6 w ust. 1 po pkt 17 dodaje się pkt 17a w brzmieniu:

„17a) zakładem – jest wyodrębniony technicznie i organizacyjnie zespół środków służących bezpośrednio do wykonywania działalności określonej w art. 2 ust. 1 albo art. 86, w tym wyrobiska górnicze, obiekty budowlane, urządzenia oraz instalacje;”;

2) w art. 50:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Osoby wykonujące czynności polegające na wykonywaniu, dozorowaniu i kierowaniu pracami geologicznymi, z wyjątkiem badań geofizycznych innych niż badania sejsmiczne i geofizyki wiertniczej, są obowiązane posiadać kwalifikacje w zawodzie geolog określone ustawą.”,

b) w ust. 2:

– wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Ustala się następujące kategorie kwalifikacji w zawodzie geolog w zakresie czynności polegających na wykonywaniu, dozorowaniu i kierowaniu pracami geologicznymi.”,

– pkt 9 otrzymuje brzmienie:

„9) kategoria IX – kierowanie i wykonywanie w terenie badań sejsmicznych i geofizyki wiertniczej, także przy użyciu środków strzałowych, wraz z projektowaniem i dokumentowaniem tych badań;”,

– uchyla się pkt 10–12,

– dodaje się pkt 13 w brzmieniu:

„13) kategoria XIII – wykonywanie czynności dozoru geologicznego nad pracami geologicznymi, z wyjątkiem badań wymienionych w pkt 9, a także kierowanie w terenie robotami geologicznymi wykonywanymi poza granicami obszaru górnictwa, wykonywanymi bez użycia środków strzałowych albo gdy projektowana głębokość wyrobiska nie przekracza 100 m.”,

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Kwalifikacje określone w ust. 2 pkt 1–8 upoważniają do wykonywania i kierowania pracami geologicznymi dotyczącymi regionalnych badań budowy geologicznej kraju oraz otworów wiertniczych do rozpoznawania budowy głębokiego podłoża, niezwiązanych z dokumentowaniem złóż kopalin.”;

3) art. 51 i art. 52 otrzymują brzmienie:

„Art. 51. Stwierdzenie posiadania kwalifikacji w zawodzie geolog w zakresie wykonywania, dozorowania i kierowania pracami geologicznymi w:

1) kategoriach I–IX następuje w drodze świadectwa wydanego przez ministra właściwego do spraw środowiska;

2) kategorii XIII następuje w drodze świadectwa wydanego przez marszałka województwa:

a) dolnośląskiego – dla osób zamieszkałych lub wykonujących czynności, o których mowa w art. 50 ust. 2 pkt 13, na terenie województw: dolnośląskiego, lubuskiego, opolskiego i wielkopolskiego,

b) małopolskiego – dla osób zamieszkałych lub wykonujących czynności, o których mowa w art. 50 ust. 2 pkt 13, na terenie województw: małopolskiego, podkarpackiego, śląskiego i świętokrzyskiego,

c) mazowieckiego – dla osób zamieszkałych lub wykonujących czynności, o których mowa w art. 50 ust. 2 pkt 13, na terenie województw: lubelskiego, łódzkiego, mazowieckiego i podlaskiego,

²⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 1260, 1348 i 1357.

- d) pomorskiego – dla osób zamieszkałych lub wykonujących czynności, o których mowa w art. 50 ust. 2 pkt 13, na terenie województw: kujawsko-pomorskiego, pomorskiego, warmińsko-mazurskiego i zachodniopomorskiego.

Art. 52. 1. O stwierdzenie posiadania kwalifikacji w zawodzie geolog w kategorii I–IX może ubiegać się osoba, która posiada dyplom ukończenia studiów wyższych pierwszego lub drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich, których program umożliwia nabycie wiedzy i umiejętności w zakresie nauk geologicznych, oraz odbyła praktykę zawodową, odpowiednią do poziomu kształcenia i kierunku ukończonych studiów wyższych, zwaną dalej „praktyką”, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 69 ust. 1 pkt 1 lit. a.

2. O stwierdzenie posiadania kwalifikacji w zawodzie geolog w kategorii XIII może ubiegać się osoba, która posiada co najmniej świadectwo dojrzałości oraz świadectwo ukończenia szkoły nadające prawo używania tytułu zawodowego lub dyplom uzyskania tytułu zawodowego albo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe, w zawodach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 69 ust. 1 pkt 1 lit. a, lub dyplom ukończenia studiów wyższych pierwszego lub drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich, których program umożliwia nabycie wiedzy i umiejętności w zakresie nauk geologicznych, oraz odbyła praktykę, określone w tych przepisach.

3. Zakres ukończonych studiów wyższych, o których mowa w ust. 1 i 2, potwierdza się na podstawie:

- 1) nazw kierunków studiów lub
- 2) nazw specjalności, lub
- 3) wykazu przedmiotów lub efektów kształcenia, określonych w suplementie do dyplому, z tym że studiami umożliwiającymi nabycie wiedzy i umiejętności w zakresie nauk geologicznych są te studia, które obejmowały co najmniej dwie nauki geologiczne w zakresie wnioskowanej kategorii, pozwalające na uzyskanie przynajmniej 6 punktów ECTS lub obejmujących przynajmniej 60 godzin kształcenia.

4. Praktyką jest udział w:

- 1) wykonywaniu dozoru prac geologicznych lub wykonywaniu prac kartografii geologicznej, lub wykonywaniu w terenie badań geofizycznych, lub kierowaniu w terenie robotami geologicznymi;
- 2) sporządzaniu projektów robót geologicznych i dokumentacji geologicznych lub projektowaniu i dokumentowaniu prac kartografii geologicznej albo badań geofizycznych.

5. Praktykę można rozpoczęć w przypadku osób ubiegających się o stwierdzenie posiadania kwalifikacji w zawodzie geolog w:

- 1) kategorii I–IX – po zaliczeniu czwartego semestru studiów wyższych pierwszego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich, o których mowa w ust. 1, lub po rozpoczęciu studiów wyższych drugiego stopnia, o których mowa w ust. 1;
- 2) kategorii XIII – po uzyskaniu świadectwa ukończenia szkoły nadającego prawo używania tytułu zawodowego lub dyplomu uzyskania tytułu zawodowego albo dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, w zawodach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 69 ust. 1 pkt 1 lit. a lub po zaliczeniu czwartego semestru studiów wyższych pierwszego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich, o których mowa w ust. 2, lub po rozpoczęciu studiów wyższych drugiego stopnia, o których mowa w ust. 2.

6. Do okresu praktyki zalicza się praktykę objętą programem kształcenia na studiach wyższych, o których mowa w ust. 1 i 2, pod warunkiem że jest prowadzona na podstawie umowy dotyczącej praktyki, zawartej między uczelnią a przedsiębiorstwem geologicznym lub górniczym.

7. Praktykę odbywa się pod nadzorem osób uprawnionych do wykonywania takich samych czynności objętych kwalifikacjami, o których stwierdzenie posiadania ubiega się osoba odbywająca praktykę.

8. Praktyką jest także udział osób zatrudnionych w urzędzie obsługującym organ administracji geologicznej w sprawdzaniu, ocenie, przyjmowaniu lub zatwierdzaniu projektów robót geologicznych i dokumentacji geologicznych. W stosunku do tych osób przepisu ust. 7 nie stosuje się.”;

- 4) art. 53–60 otrzymują brzmienie:

„Art. 53. 1. Osoby wykonujące czynności:

- 1) kierownika i zastępcy kierownika ruchu zakładu górnictwa albo zakładu oraz kierownika i zastępcy kierownika działu ruchu zakładu górnictwa albo zakładu w:
  - a) podziemnych zakładach górniczych,
  - b) zakładach górniczych prowadzących podziemne bezbiornikowe magazynowanie substancji metodą podziemną,
  - c) zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie odpadów metodą podziemną,

- d) zakładach prowadzących działalność określona w art. 2 ust. 1,
  - e) odkrywkowych zakładach górniczych,
  - f) zakładach górniczych wydobywających kopaliny otworami wiertniczymi,
  - g) zakładach górniczych prowadzących podziemne bezbiornikowe magazynowanie substancji metodą otworową,
  - h) zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie odpadów metodą otworową,
  - i) zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie dwutlenku węgla,
  - j) zakładach wykonujących roboty geologiczne, o których mowa w art. 86,
- 2) w wyższym dozorze ruchu zakładu górnictwa albo zakładu w:
- a) podziemnych zakładach górniczych,
  - b) odkrywkowych zakładach górniczych,
  - c) zakładach górniczych wydobywających kopaliny otworami wiertniczymi,
  - d) zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie dwutlenku węgla,
  - e) zakładach wykonujących roboty geologiczne, o których mowa w art. 86,
- 3) w dozorze ruchu podziemnego zakładu górnictwa,
- 4) mierniczego górnictwa,
- 5) geologa górnictwa,
- 6) geofizyka górnictwa w podziemnych zakładach górniczych,
- 7) kierownictwa w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem górniczym,
- 8) specjalistyczne w ruchu zakładu górnictwa
- są obowiązane posiadać kwalifikacje określone ustawą.

2. Osoby wykonujące niewymienione w ust. 1 pkt 2 i 3 czynności w wyższym dozorze ruchu oraz w dozorze ruchu zakładu górnictwa albo zakładu są obowiązane posiadać określone przez pracodawcę przygotowanie zawodowe i doświadczenie zawodowe do wykonywania tych czynności.

3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się do osób wykonujących czynności w wyższym dozorze ruchu w specjalności:

- 1) mierniczej w:
- a) zakładach górniczych prowadzących podziemne bezbiornikowe magazynowanie substancji metodą podziemną lub
  - b) zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie odpadów metodą podziemną, lub
  - c) zakładach prowadzących działalność określona w art. 2 ust. 1
– które uzyskały stwierdzenie posiadania kwalifikacji do wykonywania czynności, o których mowa w art. 58 ust. 2 pkt 3 lit. a;
- 2) mierniczej w:
- a) zakładach górniczych prowadzących podziemne bezbiornikowe magazynowanie substancji metodą otworową lub
  - b) zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie odpadów metodą otworową
– które uzyskały stwierdzenie posiadania kwalifikacji do wykonywania czynności, o których mowa w art. 58 ust. 2 pkt 3 lit. a albo b;
- 3) geologicznej w:
- a) zakładach górniczych prowadzących podziemne bezbiornikowe magazynowanie substancji metodą podziemną lub
  - b) zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie odpadów metodą podziemną, lub
  - c) zakładach prowadzących działalność określona w art. 2 ust. 1
– które uzyskały stwierdzenie posiadania kwalifikacji do wykonywania czynności, o których mowa w art. 58 ust. 2 pkt 4 lit. a;

4) geologicznej w:

- a) zakładach górniczych prowadzących podziemne bezbiornikowe magazynowanie substancji metodą otworową lub
- b) zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie odpadów metodą otworową – które uzyskały stwierdzenie posiadania kwalifikacji do wykonywania czynności, o których mowa w art. 58 ust. 2 pkt 4 lit. a albo b.

4. Osobami wykonującymi czynności kierownictwa w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem górniczym są:

- 1) kierownik jednostki ratownictwa górnictwa i jego zastępca, kierownik okręgowej stacji ratownictwa górnictwa i jego zastępca, kierownik dyżurujących zawodowych zastępów ratowniczych oraz kierownik zawodowych pogotowii specjalistycznych – w podmiotach wykonujących czynności dla podziemnych zakładów górniczych;
- 2) kierownik jednostki ratownictwa górnictwa i jego zastępca, kierownik oddziału terenowego jednostki ratownictwa górnictwa oraz kierownik zawodowych pogotowii specjalistycznych – w podmiotach wykonujących czynności dla zakładów górniczych innych niż podziemne zakłady górnicze.

5. Osobami wykonującymi czynności specjalistyczne w ruchu zakładu górnictwa są:

- 1) w podziemnych zakładach górniczych:
  - a) górnik strzałowy,
  - b) wydawca środków strzałowych,
  - c) sygnalista szybowy,
  - d) maszynista maszyn wyciągowych,
  - e) rewident urządzeń wyciągowych,
  - f) operator maszyn do robót strzałowych oraz pojazdów do przewozu osób lub środków strzałowych pod ziemią,
  - g) maszynista: lokomotyw pod ziemią, kolejek podwieszanych pod ziemią lub kolejek spągowych pod ziemią,
  - h) rewident urządzeń systemów łączności, alarmowania i bezpieczeństwa,
  - i) elektromonter maszyn i urządzeń elektrycznych o napięciu do 1 kV pod ziemią,
  - j) elektromonter maszyn i urządzeń elektrycznych o napięciu powyżej 1 kV pod ziemią;
- 2) w odkrywkowych zakładach górniczych:
  - a) strzałowy,
  - b) wydawca środków strzałowych;
- 3) w zakładach górniczych wydobywających kopaliny otworami wiertniczymi, w zakładach wykonujących roboty geologiczne w ramach poszukiwania i rozpoznawania kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla oraz w zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie dwutlenku węgla:
  - a) strzałowy,
  - b) wydawca środków strzałowych,
  - c) operator agregatów cementacyjnych, zasobników oraz urządzeń do intensyfikacji wydobycia ropy naftowej i gazu ziemnego albo składowania dwutlenku węgla,
  - d) elektromonter maszyn i urządzeń elektrycznych o napięciu do 1 kV,
  - e) elektromonter maszyn i urządzeń elektrycznych o napięciu powyżej 1 kV.

Art. 54. Wykonywanie czynności, o których mowa w art. 53 ust. 1 pkt 1–7, wymaga posiadania następujących kwalifikacji w zakresie przygotowania zawodowego:

- 1) w przypadku czynności, o których mowa w art. 53 ust. 1 pkt 1–6 – znajomości, w stopniu niezbędnym do wykonywania tych czynności, przepisów prawa geologicznego i górnictwa oraz innych przepisów stosowanych w ruchu zakładu górnictwa albo zakładu oraz w przypadku:
  - a) czynności, o których mowa w art. 53 ust. 1 pkt 1–3 – zagadnień związanych z prowadzeniem ruchu określonego rodzaju zakładów górniczych albo zakładów oraz występujących w nich zagrożeń,
  - b) czynności, o których mowa w art. 53 ust. 1 pkt 4 – zagadnień związanych z wykonywaniem czynności mierniczego górnictwa, czynności kierownika ruchu w odkrywkowych zakładach górniczych wydobywa-

- jących kopaliny bez użycia środków strzałowych, czynności kierownika działu mierniczego w zakładach górniczych albo zakładach oraz czynności w wyższym dozorze ruchu w specjalności mierniczej w zakładach górniczych albo zakładach,
- c) czynności, o których mowa w art. 53 ust. 1 pkt 5 – zagadnień związanych z wykonywaniem czynności geologa górniczego, czynności kierownika ruchu w odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających kopaliny bez użycia środków strzałowych, czynności kierownika ruchu w zakładach górniczych wydobywających wody lecznicze, wody termalne i solanki, czynności kierownika działu geologicznego w zakładach górniczych albo zakładach oraz czynności w wyższym dozorze ruchu w specjalności geologicznej w zakładach górniczych albo zakładach,
  - d) czynności, o których mowa w art. 53 ust. 1 pkt 6 – zagadnień związanych z wykonywaniem czynności geofizyka górniczego w podziemnych zakładach górniczych, czynności kierownika działu tąpań w podziemnych zakładach górniczych oraz czynności w wyższym dozorze ruchu w specjalności geofizycznej w podziemnych zakładach górniczych, a także czynności kierownika działu geofizyka i technika strzałowa w zakładach wykonujących roboty geologiczne służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż węglowodorów, lub służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż kopalin innych niż węglowodory oraz wody podziemne będące kopalinami, oraz czynności w wyższym dozorze ruchu w specjalności geofizyka i technika strzałowa w zakładach wykonujących roboty geologiczne służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż węglowodorów, lub służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż kopalin innych niż węglowodory oraz wody podziemne będące kopalinami;
- 2) w przypadku czynności, o których mowa w art. 53 ust. 1 pkt 7, znajomości:
    - a) przepisów określających zasady prowadzenia ruchu zakładu górnictwa oraz prowadzenia akcji ratowniczych i wykonywania prac profilaktycznych w zakładzie górnictwa,
    - b) organizacji i zadań ratownictwa górnictwa,
    - c) wyposażenia jednostek ratownictwa górnictwa,
    - d) metod prowadzenia akcji ratowniczych i wykonywania prac profilaktycznych,
    - e) metod prowadzenia szkoleń i ćwiczeń ratowniczych,
    - f) zasad udzielania pomocy przedmedycznej,
    - g) działalności pogotowia specjalistycznych;
  - 3) posiadania tytułu zawodowego lub kwalifikacji zawodowych w zawodach wymienionych w przepisach wydanych na podstawie art. 69 ust. 1 pkt 1 lit. b, ukończenia określonych w tych przepisach studiów wyższych lub ukończenia określonych w tych przepisach studiów podyplomowych;
  - 4) w przypadkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 69 ust. 1 pkt 1 lit. b:
    - a) posiadania odpowiednich kwalifikacji w zawodzie lub odpowiednich uprawnień zawodowych,
    - b) złożenia określonych w tych przepisach egzaminów uzupełniających.

Art. 55. 1. Wykonywanie czynności, o których mowa w art. 53 ust. 1 pkt 1–7, wymaga posiadania kwalifikacji w zakresie doświadczenia zawodowego, którymi jest odbycie, również przed uzyskaniem kwalifikacji w zakresie przygotowania zawodowego, o których mowa w art. 54 pkt 3 lub 4, praktyki:

- 1) w zakresie obejmującym czynności, o których mowa w art. 53 ust. 1 pkt 1–3 albo ust. 2, lub w ruchu zakładu górnictwa albo zakładu,
- 2) mierniczej,
- 3) geologicznej,
- 4) geofizycznej,
- 5) ratowniczej

– określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 69 ust. 1 pkt 1 lit. b, czasem jej trwania oraz rodzajem wykonywanych czynności.

2. Praktyką w zakresie obejmującym czynności, o których mowa w art. 53 ust. 1 pkt 1–3 albo ust. 2, lub w ruchu zakładu górnictwa albo zakładu jest wykonywanie na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej czynności w dziale ruchu lub specjalności technicznej w:

- 1) zakładach górniczych prowadzących działalność tą samą metodą lub
- 2) zakładach wykonujących roboty geologiczne, o których mowa w art. 86, lub
- 3) zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1, lub

4) podmiotach wykonujących w zakresie swojej działalności zawodowej powierzone im czynności w ruchu zakładu górnictwa prowadzącego działalność tą samą metodą albo zakładu.

3. Praktyką mierniczą jest wykonywanie na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej czynności w zakresie miernictwa górnictwa w:

1) zakładzie górnictwem lub

2) podmiocie wykonującym w zakresie swojej działalności zawodowej powierzone mu czynności w ruchu zakładu górnictwa.

4. Praktyką geologiczną jest wykonywanie na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej czynności w zakresie geologii górniczej w:

1) zakładzie górnictwem lub

2) podmiocie wykonującym w zakresie swojej działalności zawodowej powierzone mu czynności w ruchu zakładu górnictwa.

5. Praktyką geofizyczną jest wykonywanie na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej czynności w zakresie geofizyki górniczej w:

1) zakładzie górnictwem albo zakładzie lub

2) podmiocie wykonującym w zakresie swojej działalności zawodowej powierzone mu czynności w ruchu zakładu górnictwa albo zakładu.

6. Praktyką ratowniczą jest wykonywanie na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej czynności:

1) w służbach ratownictwa górnictwa przedsiębiorcy w określonym w art. 53 ust. 4 rodzaju zakładu górnictwego lub

2) na stanowisku ratownika górnictwa w określonym w art. 53 ust. 4 rodzaju zakładu górnictwego, lub

3) na stanowisku zawodowego ratownika górnictwa w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem górnictwem, wykonujących czynności ratownictwa górnictwa dla określonego w art. 53 ust. 4 rodzaju zakładu górnictwa, lub

4) na stanowisku kierownictwa w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem górnictwem, wykonujących czynności ratownictwa górnictwa dla określonego w art. 53 ust. 4 rodzaju zakładu górnictwa.

7. Praktyką w zakresie uregulowanym w niniejszym rozdziale jest również udział osób zatrudnionych w urzędzie obsługującym organ nadzoru górnictwa lub inny organ nadzoru i kontroli warunków pracy w wykonywaniu nadzoru i kontroli nad czynnościami określonymi w art. 53.

Art. 56. Wykonywanie czynności, o których mowa w art. 53 ust. 5, wymaga:

1) ukończenia szkoły:

a) ponadpodstawowej lub ponadgimnazjalnej dającej wykształcenie średnie albo

b) ponadpodstawowej i posiadania tytułu zawodowego, albo

c) ponadgimnazjalnej i posiadania kwalifikacji w zawodzie;

2) odbycia praktyki, określonej, w przepisach wydanych na podstawie art. 69 ust. 1 pkt 1 lit. c, stażem pracy lub okresem szkolenia praktycznego na stanowisku oraz rodzajem wykonywanych czynności;

3) posiadania aktualnego zaświadczenie o odbyciu kursu specjalistycznego lub aktualnych zaświadczeń o odbyciu kursów specjalistycznych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 69 ust. 1 pkt 1 lit. c;

4) posiadania dodatkowych kwalifikacji określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 69 ust. 1 pkt 1 lit. c – w przypadku osób wykonujących czynności wymienione w art. 53 ust. 5:

a) pkt 1 lit. i oraz j,

b) pkt 3 lit. d oraz e;

5) posiadania aktualnego orzeczenia psychologicznego wydawanego na podstawie wyniku badań psychologicznych prowadzonych w ramach służby medycznej pracy, obejmujących zagadnienia określone w przepisach wydanych na podstawie art. 69 ust. 1 pkt 1 lit. c – w przypadku osób wykonujących czynności wymienione w art. 53 ust. 5:

a) pkt 1 lit. c–j,

b) pkt 3 lit. c–e;

6) posiadania aktualnych orzeczeń lekarskiego i psychologicznego stwierdzających brak zaburzeń, o których mowa w art. 11 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy z dnia 21 czerwca 2002 r. o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego (Dz. U. z 2015 r. poz. 1100) – w przypadku osób wykonujących czynności wymienione w art. 53 ust. 5:

- a) pkt 1 lit. a oraz b,
- b) pkt 2,
- c) pkt 3 lit. a oraz b;

7) posiadania minimalnego wieku określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 69 ust. 1 pkt 1 lit. c.

Art. 57. 1. Zakres ukończonych studiów wyższych potwierdza się na podstawie:

1) nazw kierunków studiów lub

2) nazw specjalności, lub

3) wykazu przedmiotów lub efektów kształcenia, określonych w suplementie do dyplomu.

2. Złożenie egzaminów uzupełniających potwierdza się zaświadczenie wydanym przez uczelnię realizującą program studiów w zakresie określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 69 ust. 1 pkt 1 lit. b.

Art. 58. 1. Wykonywanie czynności:

1) kierowników działów ruchu: górnictwa, techniki strzałowej, tąpań, wentylacji, energomechanicznego oraz energomechanicznego do spraw obiektów podstawowych w:

a) podziemnych zakładach górniczych wydobywających:

- węgiel kamienny lub
- rudy metali, lub
- kopalinę inną niż węgiel kamienny i rudy metali, lub

b) zakładach górniczych prowadzących podziemne bezbiornikowe magazynowanie substancji metodą podziemną, lub

c) zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie odpadów metodą podziemną, lub

d) zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1:

- pkt 1 lub 5 lub
- pkt 2 lub 5, lub
- pkt 3 lub 5, lub
- pkt 4 lub 5,

2) w wyższym dozorze ruchu oraz w dozorze ruchu w specjalnościach: górniczej, geofizycznej, górnicze wyciągi szybowe, mechanicznej – maszyn i urządzeń dołowych, elektrycznej – maszyn i urządzeń dołowych, elektrycznej – teletechnicznej i automatyki, mierniczej oraz geologicznej w podziemnych zakładach górniczych wydobywających:

a) węgiel kamienny lub

b) rudy metali, lub

c) kopalinę inną niż węgiel kamienny i rudy metali,

3) kierownika ruchu i kierowników działów ruchu: górnictwa oraz energomechanicznego oraz w wyższym dozorze ruchu w specjalnościach: górniczej, mierniczej oraz geologicznej w odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających:

a) węgiel brunatny lub

b) kopalinę z użyciem środków strzałowych, lub

c) kopalinę bez użycia środków strzałowych,

4) kierownika ruchu w:

a) zakładach górniczych wydobywających otworami wiertniczymi:

- węglowodory lub
- kopalinę inną niż węglowodory, lub

- b) zakładach górniczych prowadzących podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji metodą otworową, lub
  - c) zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie odpadów metodą otworową, lub
  - d) zakładach wykonujących roboty geologiczne:
    - służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż węglowodorów lub
    - służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż kopalin innych niż węglowodory oraz wody podziemne będące kopalinami, lub
    - służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu wód podziemnych lub wykonywane w celu wykorzystania ciepła Ziemi, lub
    - w ramach poszukiwania i rozpoznawania kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla,
- 5) kierowników działów ruchu: górnego oraz energomechanicznego w zakładach górniczych:
- a) wydobywających otworami wiertniczymi:
    - węglowodory lub
    - kopaliny inne niż węglowodory, lub
  - b) prowadzących podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji metodą otworową, lub
  - c) prowadzących podziemne składowanie odpadów metodą otworową,
- 6) kierowników działów ruchu: wiertniczego oraz energomechanicznego w zakładach wykonujących roboty geologiczne:
- a) służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż węglowodorów lub
  - b) służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż kopalin innych niż węglowodory oraz wody podziemne będące kopalinami, lub
  - c) służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu wód podziemnych lub wykonywane w celu wykorzystania ciepła Ziemi, lub
  - d) w ramach poszukiwania i rozpoznawania kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla,
- 7) w wyższym dozorze ruchu w specjalnościach: górniczej, mierniczej oraz geologicznej w zakładach górniczych wydobywających otworami wiertniczymi:
- a) węglowodory lub
  - b) kopaliny inne niż węglowodory,
- 8) w wyższym dozorze ruchu w specjalnościach: wiertniczej, mierniczej oraz geologicznej w zakładach wykonujących roboty geologiczne:
- a) służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż węglowodorów lub
  - b) służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż kopalin innych niż węglowodory oraz wody podziemne będące kopalinami, lub
  - c) służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu wód podziemnych lub wykonywane w celu wykorzystania ciepła Ziemi, lub
  - d) w ramach poszukiwania i rozpoznawania kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla,
- 9) kierownika działu geofizyka i technika strzałowa oraz czynności w wyższym dozorze ruchu w specjalności geofizyka i technika strzałowa w zakładach wykonujących roboty geologiczne:
- a) służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż węglowodorów lub
  - b) służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż kopalin innych niż węglowodory oraz wody podziemne będące kopalinami, lub
  - c) w ramach poszukiwania i rozpoznawania kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla,
- 10) kierownika działu ochrony środowiska w:
- a) podziemnych zakładach górniczych lub
  - b) zakładach górniczych prowadzących podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji metodą podziemną, lub
  - c) zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie odpadów metodą podziemną, lub
  - d) zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1, lub

- e) odkrywkowych zakładach górniczych, lub
  - f) zakładach górniczych wydobywających otworami wiertniczymi:
    - węglowodory lub
    - kopaliny inne niż węglowodory, lub
  - g) zakładach górniczych prowadzących podziemne bezbiornikowe magazynowanie substancji metodą otworową, lub
  - h) zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie odpadów metodą otworową, lub
  - i) zakładach wykonujących roboty geologiczne:
    - służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż węglowodorów lub
    - służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż kopalin innych niż węglowodory oraz wody podziemne będące kopalinami, lub
    - służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu wód podziemnych lub wykonywane w celu wykorzystania ciepła Ziemi, lub
    - w ramach poszukiwania i rozpoznawania kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla,
- 11) w wyższym dozorze ruchu w specjalnościach: budowlanej oraz ochrona środowiska w:
- a) podziemnych zakładach górniczych lub
  - b) odkrywkowych zakładach górniczych, lub
  - c) zakładach górniczych wydobywających otworami wiertniczymi:
    - węglowodory lub
    - kopaliny inne niż węglowodory, lub
  - d) zakładach wykonujących roboty geologiczne:
    - służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż węglowodorów lub
    - służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż kopalin innych niż węglowodory oraz wody podziemne będące kopalinami, lub
    - służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu wód podziemnych lub wykonywane w celu wykorzystania ciepła Ziemi, lub
    - w ramach poszukiwania i rozpoznawania kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla,
- 12) w dozorze ruchu w specjalnościach: budowlanej oraz ochrona środowiska w podziemnych zakładach górniczych
- wymaga stwierdzenia posiadania kwalifikacji do wykonywania tych czynności, w drodze świadectwa wydanego przez dyrektora okręgowego urzędu górnictwa.

2. Wykonywanie czynności:

- 1) kierownika ruchu w:
  - a) podziemnych zakładach górniczych wydobywających:
    - węgiel kamienny lub
    - rudy metali, lub
    - kopaliny inne niż węgiel kamienny i rudy metali, lub
  - b) zakładach górniczych prowadzących podziemne bezbiornikowe magazynowanie substancji metodą podziemną, lub
  - c) zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie odpadów metodą podziemną, lub
  - d) zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1:
    - pkt 1 lub 5 lub
    - pkt 2 lub 5, lub
    - pkt 3 lub 5, lub
    - pkt 4 lub 5,
- 2) kierownika ruchu oraz kierowników działów ruchu: górniczego, energomechanicznego oraz ochrony środowiska, a także czynności w wyższym dozorze ruchu w specjalnościach: górniczej, mierniczej, geologicznej, budowlanej oraz ochrona środowiska – w zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie dwutlenku węgla,

- 3) mierniczego górnego w:
  - a) zakładach górniczych, zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1 oraz zakładach wykonujących roboty geologiczne, o których mowa w art. 86, albo
  - b) zakładach górniczych innych niż podziemne zakłady górnicze oraz zakładach wykonujących roboty geologiczne, o których mowa w art. 86,
- 4) geologa górnego w:
  - a) zakładach górniczych, zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1 oraz zakładach wykonujących roboty geologiczne, o których mowa w art. 86, albo
  - b) zakładach górniczych innych niż podziemne zakłady górnicze oraz zakładach wykonujących roboty geologiczne, o których mowa w art. 86,
- 5) geofizyka górnego w podziemnych zakładach górniczych,
- 6) kierownika jednostki ratownictwa górnego albo kierownika okręgowej stacji ratownictwa górnego – w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem górnym, wykonujących czynności dla podziemnych zakładów górniczych,
- 7) kierownika jednostki ratownictwa górnego – w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem górnym, wykonujących czynności dla zakładów górniczych innych niż podziemne zakłady górnicze
– wymaga stwierdzenia posiadania kwalifikacji do wykonywania tych czynności, w drodze świadectwa wydanego przez Prezesa Wyższego Urzędu Górnego.

3. Wykonywanie czynności kierownika działu mierniczego w:

- 1) podziemnych zakładach górniczych lub
- 2) zakładach górniczych prowadzących podziemne bezbiornikowe magazynowanie substancji metodą podziemną, lub
- 3) zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie odpadów metodą podziemną, lub
- 4) zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1
– wymaga stwierdzenia posiadania kwalifikacji do wykonywania czynności, o których mowa w ust. 2 pkt 3 lit. a.

4. Wykonywanie czynności kierownika działu mierniczego w:

- 1) odkrywkowych zakładach górniczych lub
- 2) zakładach górniczych wydobywających kopalinę otworami wiertniczymi, lub
- 3) zakładach górniczych prowadzących podziemne bezbiornikowe magazynowanie substancji metodą otworową, lub
- 4) zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie odpadów metodą otworową, lub
- 5) zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie dwutlenku węgla, lub
- 6) zakładach wykonujących roboty geologiczne, o których mowa w art. 86
– wymaga stwierdzenia posiadania kwalifikacji do wykonywania czynności, o których mowa w ust. 2 pkt 3 lit. a albo b.

5. Wykonywanie czynności kierownika działu geologicznego w:

- 1) podziemnych zakładach górniczych lub
- 2) zakładach górniczych prowadzących podziemne bezbiornikowe magazynowanie substancji metodą podziemną, lub
- 3) zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie odpadów metodą podziemną, lub
- 4) zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1
– wymaga stwierdzenia posiadania kwalifikacji do wykonywania czynności, o których mowa w ust. 2 pkt 4 lit. a.

6. Wykonywanie czynności kierownika działu geologicznego w:

- 1) odkrywkowych zakładach górniczych lub
- 2) zakładach górniczych wydobywających kopalinę otworami wiertniczymi, lub
- 3) zakładach górniczych prowadzących podziemne bezbiornikowe magazynowanie substancji metodą otworową, lub
- 4) zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie odpadów metodą otworową, lub

- 5) zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie dwutlenku węgla, lub
- 6) zakładach wykonujących roboty geologiczne, o których mowa w art. 86
- wymaga stwierdzenia posiadania kwalifikacji do wykonywania czynności, o których mowa w ust. 2 pkt 4 lit. a albo b.
7. Powierzenie wykonywania czynności:
- 1) w kierownictwie i dozorze ruchu zakładu górnego albo zakładu, niewymienionych w ust. 1 lub 2, następuje po sprawdzeniu przez pracodawcę spełnienia wymagań określonych:
- w art. 54 pkt 1, 3 i 4, art. 55 ust. 1 pkt 1–4, ust. 2–5 i 7 albo
  - na podstawie art. 53 ust. 2;
- 2) w wyższym dozorze ruchu w specjalności:
- mierniczej w zakładach górniczych prowadzących podziemne bezbiornikowe magazynowanie substancji metodą podziemną, zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie odpadów metodą podziemną lub zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1 – osobom, które uzyskały stwierdzenie posiadania kwalifikacji do wykonywania czynności, o których mowa w ust. 2 pkt 3 lit. a,
  - mierniczej w zakładach górniczych prowadzących podziemne bezbiornikowe magazynowanie substancji metodą otworową lub zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie odpadów metodą otworową – osobom, które uzyskały stwierdzenie posiadania kwalifikacji do wykonywania czynności, o których mowa w ust. 2 pkt 3 lit. a albo b,
  - geologicznej w zakładach górniczych prowadzących podziemne bezbiornikowe magazynowanie substancji metodą podziemną, zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie odpadów metodą podziemną lub zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1 – osobom, które uzyskały stwierdzenie posiadania kwalifikacji do wykonywania czynności, o których mowa w ust. 2 pkt 4 lit. a,
  - geologicznej w zakładach górniczych prowadzących podziemne bezbiornikowe magazynowanie substancji metodą otworową lub zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie odpadów metodą otworową – osobom, które uzyskały stwierdzenie posiadania kwalifikacji do wykonywania czynności, o których mowa w ust. 2 pkt 4 lit. a albo b
- następuje na podstawie świadectwa stwierdzającego posiadanie tych kwalifikacji;
- 3) specjalistycznych w ruchu zakładu górnego następuje po sprawdzeniu przez pracodawcę spełnienia wymagań, o których mowa w art. 56.

8. W przypadkach określonych w ust. 7 pkt 1 i 3 pracodawca wystawia zaświadczenie o spełnieniu wymagań określonych w tych przepisach i przechowuje je w aktach osobowych pracownika.

Art. 59. 1. Stwierdzenie posiadania kwalifikacji do wykonywania czynności:

- kierownika ruchu zakładu górnego albo zakładu,
  - kierowników działów ruchu zakładu górnego albo zakładu,
  - kierownika jednostki ratownictwa górnego oraz kierownika okręgowej stacji ratownictwa górnego – w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem górnym, wykonujących czynności dla podziemnych zakładów górniczych,
  - kierownika jednostki ratownictwa górnego – w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem górnym, wykonujących czynności dla zakładów górniczych innych niż podziemne zakłady górnicze
- stanowi równocześnie stwierdzenie posiadania kwalifikacji do wykonywania czynności zastępów tych osób.

2. Stwierdzenie posiadania kwalifikacji do wykonywania czynności mierniczego górnego w:

- zakładach górniczych, zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1 oraz zakładach wykonujących roboty geologiczne, o których mowa w art. 86, stanowi równocześnie stwierdzenie posiadania kwalifikacji do wykonywania czynności:
  - kierownika oraz zastępcy kierownika ruchu w odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających kopalin bez użycia środków strzałowych,
  - kierownika oraz zastępcy kierownika działu mierniczego w zakładach górniczych, zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1 oraz zakładach wykonujących roboty geologiczne, o których mowa w art. 86,
  - w wyższym dozorze ruchu w specjalności mierniczej w zakładach górniczych, zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1 oraz zakładach wykonujących roboty geologiczne, o których mowa w art. 86;

2) zakładach górniczych innych niż podziemne zakłady górnicze oraz zakładach wykonujących roboty geologiczne, o których mowa w art. 86, stanowi równocześnie stwierdzenie posiadania kwalifikacji do wykonywania czynności:

- a) kierownika oraz zastępcy kierownika ruchu w odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających kopaliny bez użycia środków strzałowych,
- b) kierownika oraz zastępcy kierownika działu mierniczego w zakładach górniczych innych niż podziemne zakłady górnicze oraz zakładach wykonujących roboty geologiczne, o których mowa w art. 86,
- c) w wyższym dozorze ruchu w specjalności mierniczej w zakładach górniczych innych niż podziemne zakłady górnicze oraz zakładach wykonujących roboty geologiczne, o których mowa w art. 86.

3. Stwierdzenie posiadania kwalifikacji do wykonywania czynności geologa górnego w:

1) zakładach górniczych, zakładach prowadzących działalność określona w art. 2 ust. 1 oraz zakładach wykonujących roboty geologiczne, o których mowa w art. 86, stanowi równocześnie stwierdzenie posiadania kwalifikacji do wykonywania czynności:

- a) kierownika oraz zastępcy kierownika ruchu w:
  - odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających kopaliny bez użycia środków strzałowych,
  - zakładach górniczych wydobywających wody lecznicze, wody termalne i solanki,
- b) kierownika oraz zastępcy kierownika działu geologicznego w zakładach górniczych, zakładach prowadzących działalność określona w art. 2 ust. 1 oraz zakładach wykonujących roboty geologiczne, o których mowa w art. 86,
- c) w wyższym dozorze ruchu w specjalności geologicznej w zakładach górniczych, zakładach prowadzących działalność określona w art. 2 ust. 1 oraz zakładach wykonujących roboty geologiczne, o których mowa w art. 86;

2) zakładach górniczych innych niż podziemne zakłady górnicze oraz zakładach wykonujących roboty geologiczne, o których mowa w art. 86, stanowi równocześnie stwierdzenie posiadania kwalifikacji do wykonywania czynności:

- a) kierownika oraz zastępcy kierownika ruchu w:
  - odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających kopaliny bez użycia środków strzałowych,
  - zakładach górniczych wydobywających wody lecznicze, wody termalne i solanki,
- b) kierownika oraz zastępcy kierownika działu geologicznego w zakładach górniczych innych niż podziemne zakłady górnicze oraz zakładach wykonujących roboty geologiczne, o których mowa w art. 86,
- c) w wyższym dozorze ruchu w specjalności geologicznej w zakładach górniczych innych niż podziemne zakłady górnicze oraz zakładach wykonujących roboty geologiczne, o których mowa w art. 86.

4. Stwierdzenie posiadania kwalifikacji do wykonywania czynności geofizyka górnego w podziemnych zakładach górniczych stanowi równocześnie stwierdzenie posiadania kwalifikacji do wykonywania czynności w wyższym dozorze ruchu w specjalności geofizycznej w podziemnych zakładach górniczych.

Art. 60. 1. Osoba posiadająca stwierdzone kwalifikacje do wykonywania czynności kierownika ruchu zakładu górniczego albo zakładu określonych w art. 58 ust. 1 pkt 3 i 4 oraz ust. 2 pkt 1 i 2 oraz kwalifikacje w zakresie przygotowania zawodowego, o którym mowa w art. 54 pkt 3 i 4, i kwalifikacje w zakresie doświadczenia zawodowego, o którym mowa w art. 55, wymagane od kierownika określonego w art. 58 ust. 1 pkt 1, 3, 5, 6, 9 i 10 oraz ust. 2 pkt 2 działu ruchu zakładu górnego albo zakładu może wykonywać czynności kierownika tego działu.

2. Osoba posiadająca stwierdzone kwalifikacje do wykonywania czynności kierownika określonego w art. 58 ust. 1 pkt 1, 3, 5, 6, 9 i 10 oraz ust. 2 pkt 2 działu ruchu, w określonej w art. 58 ust. 1 pkt 2, 3, 7–9 i 11 oraz ust. 2 pkt 2 specjalności w wyższym dozorze ruchu zakładu górnego albo zakładu albo w określonej w art. 58 ust. 1 pkt 2 i 12 specjalności w dozorze ruchu podziemnego zakładu górnego może wykonywać czynności na stanowisku obejmującym więcej niż jeden z tych rodzajów czynności.

3. Osoba posiadająca stwierdzone kwalifikacje do wykonywania czynności kierownika ruchu zakładu górnego, czynności kierownika działu ruchu lub czynności w wyższym dozorze ruchu w zakładach górniczych wydobywających węglowodory otworami wiertniczymi lub w zakładach górniczych wydobywających otworami wiertniczymi kopaliny inne niż węglowodory może wykonywać te czynności w odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających kopaliny lecznicze.

4. Osoba posiadająca stwierdzone kwalifikacje do wykonywania czynności kierownika działu ruchu w odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających:

- 1) węgiel brunatny lub
- 2) kopaliny z użyciem środków strzałowych, lub
- 3) kopaliny bez użycia środków strzałowych

– może wykonywać czynności kierownika oraz zastępcy kierownika ruchu zakładu górnego w odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających kopaliny na podstawie koncesji udzielonej przez starostę.

5. Osoba posiadająca stwierdzone kwalifikacje do wykonywania czynności w wyższym dozorze ruchu w odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających:

- 1) węgiel brunatny lub
- 2) kopaliny z użyciem środków strzałowych, lub
- 3) kopaliny bez użycia środków strzałowych

– może wykonywać czynności kierownika i zastępcy kierownika ruchu zakładu górnego oraz kierownika i zastępcy kierownika działu ruchu zakładu górnego w odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających kopaliny na podstawie koncesji udzielonej przez starostę.

6. Osoba posiadająca stwierdzone kwalifikacje do wykonywania czynności geofizyka górnego w podziemnych zakładach górniczych może wykonywać czynności:

- 1) kierownika oraz zastępcy kierownika działu tąpań w podziemnych zakładach górniczych, jeżeli odbyła praktykę wymaganą dla tych czynności;
- 2) kierownika oraz zastępcy kierownika działu geofizyka i technika strzałowa w zakładach wykonujących roboty geologiczne służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż węglowodorów, lub służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż kopalin innych niż węglowodory oraz wody podziemne będące kopalinami, jeżeli odbyła praktykę wymaganą dla tych czynności;
- 3) w wyższym dozorze ruchu w specjalności geofizyka i technika strzałowa w zakładach wykonujących roboty geologiczne służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż węglowodorów, lub służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż kopalin innych niż węglowodory oraz wody podziemne będące kopalinami, jeżeli odbyła praktykę wymaganą dla tych czynności.”;

5) w art. 61:

- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Stwierdzenie posiadania kwalifikacji, o których mowa w art. 50 oraz art. 58 ust. 1 i 2, następuje na wniosek osoby ubiegającej się o stwierdzenie posiadania kwalifikacji, zwanej dalej „kandydatem”, po przeprowadzeniu egzaminu.”,

b) w ust. 2 po pkt 6 dodaje się pkt 6a w brzmieniu:

„6a) w przypadkach określonych w przepisach rozdziału 1 albo 2:

- a) studia podyplomowe ukończone przez kandydata,
- b) posiadane przez kandydata: tytuł zawodowy lub kwalifikacje zawodowe w zawodzie, lub kwalifikacje w zawodzie, lub uprawnienia zawodowe,
- c) złożone przez kandydata egzaminy uzupełniające;”,

c) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. W przypadku kwalifikacji w zakresie górnictwa i ratownictwa górnego określenie kwalifikacji, o których stwierdzenie posiadania ubiega się kandydat, następuje z uwzględnieniem art. 58 ust. 1 lub 2.”,

d) w ust. 3 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) odpis albo uwierzytelnioną kopię dokumentów potwierdzających dane określone w ust. 2 pkt 6a;”;

6) art. 62 otrzymuje brzmienie:

„Art. 62. Organ właściwy do stwierdzenia posiadania kwalifikacji:

- 1) dopuszcza kandydata do egzaminu po ustaleniu, że kandydat spełnia wymagania dla określonej we wniosku kategorii kwalifikacji do wykonywania, dozorowania i kierowania pracami geologicznymi albo posiada wymagane kwalifikacje w zakresie przygotowania zawodowego, o którym mowa w art. 54 pkt 3 i 4, oraz kwalifikacje w zakresie doświadczenia zawodowego, o którym mowa w art. 55;

- 2) odmawia, w drodze decyzji, dopuszczenia do egzaminu, w przypadku ustalenia, że kandydat nie spełnia wymagań dla określonej we wniosku kategorii kwalifikacji do wykonywania, dozorowania i kierowania pracami geologicznymi albo nie posiada wymaganych kwalifikacji w zakresie przygotowania zawodowego, o którym mowa w art. 54 pkt 3 i 4, oraz kwalifikacji w zakresie doświadczenia zawodowego, o którym mowa w art. 55.”;
- 7) art. 64 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 64. Podczas egzaminu sprawdzeniu podlega w przypadku:
- 1) kwalifikacji do wykonywania, dozorowania i kierowania pracami geologicznymi – znajomość przez kandydata przepisów prawa geologicznego i górnictwa w kategorii I–IX oraz XIII, prawa wodnego w kategorii IV i V, prawa budowlanego w kategorii VI i VII oraz prawa ochrony środowiska w kategorii I–IX, a także posiadanie przez kandydata umiejętności praktycznego zastosowania wiedzy zawodowej – w zakresie niezbędnym do wykonywania czynności objętych kwalifikacjami;
  - 2) kwalifikacji w zakresie górnictwa – posiadanie przez kandydata wymaganych kwalifikacji w zakresie przygotowania zawodowego, o którym mowa w art. 54 pkt 1;
  - 3) kwalifikacji w zakresie ratownictwa górniczego – posiadanie przez kandydata wymaganych kwalifikacji w zakresie przygotowania zawodowego, o którym mowa w art. 54 pkt 2.”;
- 8) w art. 65 ust. 8 otrzymuje brzmienie:
- „8. Kandydat, który uzyskał negatywny wynik egzaminu, może przystąpić do ponownego egzaminu w przypadku:
- 1) kwalifikacji w zakresie górnictwa i ratownictwa górniczego – nie wcześniej niż po upływie 6 miesięcy od dnia, w którym przeprowadzono egzamin;
  - 2) kwalifikacji w zakresie geologii – w najbliższym możliwym terminie ustalonym przez organ administracji geologicznej.”;
- 9) art. 69 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 69. 1. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia:
- 1) szczegółowe wymagania:
    - a) dotyczące wykształcenia, kwalifikacji zawodowych w poszczególnych zawodach oraz odpowiadającego im zakresu i wymiaru praktyki, o której mowa w art. 52 ust. 4, dla poszczególnych kategorii kwalifikacji do wykonywania, dozorowania i kierowania pracami geologicznymi,
    - b) dotyczące kwalifikacji w zakresie przygotowania zawodowego, o którym mowa w art. 54 pkt 3 i 4, oraz w zakresie doświadczenia zawodowego, o którym mowa w art. 55, które są obowiązane posiadać osoby wykonujące czynności, o których mowa w art. 53 ust. 1 pkt 1–7,
    - c) w zakresie określonym w art. 56 pkt 2–4 i 7, które są obowiązane spełniać osoby wykonujące czynności, o których mowa w art. 53 ust. 5, w tym okresy ważności zaświadczenie o odbyciu kursów specjalistycznych, oraz zagadnienia objęte badaniami psychologicznymi, o których mowa w art. 56 pkt 5;
  - 2) wymagania dotyczące ustalania składów komisji egzaminacyjnych i zespołów egzaminacyjnych;
  - 3) wysokość wynagrodzenia przysługującego osobom wchodzących w skład komisji egzaminacyjnych;
  - 4) wzór świadectwa stwierdzającego posiadanie kwalifikacji.
2. Określając wymagania, o których mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw środowiska uwzględnia klasyfikację zawodów szkolnictwa zawodowego oraz kieruje się odpowiednio potrzebą zapewnienia prawidłowego wykonywania czynności zawodowych, a dodatkowo w przypadku kwalifikacji w zakresie górnictwa i ratownictwa górniczego – potrzebą zapewnienia wysokiego poziomu bezpieczeństwa w zakładach górniczych albo zakładach, a także adekwatności przygotowania zawodowego i doświadczenia zawodowego do usytuowania w schemacie organizacyjnym zakładu górniczego, zakładu albo podmiotu zawodowo trudniącego się ratownictwem górniczym oraz adekwatności zakresu zagadnień objętych badaniami psychologicznymi oraz pozostałych wymagań do wykonywanych czynności specjalistycznych, oraz rodzaju zagrożeń związanych z wykonywaniem czynności w zakresie górnictwa i ratownictwa górniczego, a także zapewnienia adekwatności składów komisji egzaminacyjnych i zespołów egzaminacyjnych do zakresu wymagań podlegających sprawdzeniu podczas egzaminu, ustalenia wynagrodzenia odpowiadającego nakładowi pracy osób wchodzących w skład komisji egzaminacyjnych, komunikatywności treści oraz wzorów świadectw stwierdzających posiadanie kwalifikacji.”;
- 10) w art. 70 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Wykaz osób, którym stwierdzono posiadanie kwalifikacji określonych w art. 50 oraz art. 58 ust. 1 i 2, zamieszcza się i aktualizuje na stronach Biuletynu Informacji Publicznej urzędów obsługujących organy właściwe do stwierdzenia ich posiadania.”;

11) w art. 112 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Szkolenie osób, o których mowa w art. 53 ust. 5, oraz osób kierownictwa i dozoru ruchu podziemnego zakładu górnictwa odbywa się na podstawie programów szkolenia zatwierdzanych, w drodze decyzji, przez właściwe organy nadzoru górnictwa. Odmowa zatwierdzenia następuje, jeżeli program szkolenia nie zapewnia przekazania osobom szkolonym niezbędnych informacji dotyczących prawidłowego wykonywania czynności specjalistycznych w ruchu zakładu górnictwa.”;

12) w art. 181 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) kierownictwa w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem górniczym.”.

Art. 18. W ustawie z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1238) art. 15 otrzymuje brzmienie:

„Art. 15. 1. Przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 35 ust. 4, art. 97 ust. 1, art. 110, art. 116 ust. 7 oraz art. 137 ust. 7 ustawy, o której mowa w art. 1, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 97 ust. 1, art. 110, art. 116 ust. 7, art. 137 ust. 7 oraz art. 152a ust. 5 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż przez 24 miesiące od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 69 ustawy, o której mowa w art. 1, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 69 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż przez 30 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.”.

Art. 19. 1. Osoby, które ukończyły szkolenie specjalistów ochrony przeciwpożarowej na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 2 w brzmieniu dotychczasowym, mogą wykonywać czynności, o których mowa w art. 4 ust. 2a tej ustawy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, do czasu utraty ważności zaświadczenie o ukończeniu tego szkolenia.

2. Osoby, o których mowa w ust. 1, których zaświadczenie o ukończeniu szkolenia specjalistów ochrony przeciwpożarowej utraciło ważność po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, nabuwają uprawnienia inspektora ochrony przeciwpożarowej i mogą wykonywać czynności, o których mowa w art. 4 ust. 2b ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, przez rok od dnia utraty ważności zaświadczenie o ukończeniu szkolenia specjalistów ochrony przeciwpożarowej.

3. Zaświadczenie o stwierdzeniu posiadania wymaganego przygotowania zawodowego i powołania do sprawowania funkcji rzeczników i aktów powołania na rzeczników, wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, zachowują ważność.

4. Osoby, które posiadają dokumenty, o których mowa w ust. 3, mogą wykonywać zawód rzeczników do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych, o którym mowa w art. 6 ust. 7 ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, o ile ich prawo do sprawowania funkcji rzeczników nie jest zawieszone w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy. Do osób, których prawo do sprawowania funkcji rzeczników w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy jest zawieszone, stosuje się przepis art. 11s pkt 2 ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

5. Do postępowań w sprawie nadzoru nad działalnością rzeczników do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych, wszczętych na podstawie ustawy zmienianej w art. 2 i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 20. 1. Strażacy Państwowej Straży Pożarnej, którzy w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy posiadają ukończone szkolenie podstawowe, o którym mowa w art. 16a ust. 4 ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu dotychczasowym, otrzymują pierwszy stopień podoficerski po ukończeniu szkolenia uzupełniającego, o którym mowa w art. 16a ust. 4 tej ustawy, w brzmieniu dotychczasowym.

2. Szkolenia uzupełniające, o których mowa w art. 16a ust. 4 ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu dotychczasowym, prowadzi się do czasu wyczerpania potrzeb szkoleniowych, nie dłużej jednak niż do dnia 31 grudnia 2016 r. na podstawie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 16a ust. 6 ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 21. 1. Strażacy Państwowej Straży Pożarnej, którzy w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy nie spełniają wymagań kwalifikacyjnych określonych w art. 36 ust. 3–5 ustawy zmienianej w art. 3, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, zachowują prawo do zajmowania dotychczasowych stanowisk służbowych.

2. Wymagania kwalifikacyjne do zajmowania stanowisk służbowych, o których mowa w art. 36 ust. 3–5 ustawy zmienianej w art. 3, w brzmieniu dotychczasowym, nabyte przez strażaków Państwowej Straży Pożarnej przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, uznaje się za równorzędne z wymaganiami kwalifikacyjnymi określonymi w art. 36 ust. 3 lub 4 ustawy zmienianej w art. 3, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się w przypadku, o którym mowa w art. 53 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 3, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

4. Strażacy Państwowej Straży Pożarnej, którzy przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy ukończyli przeszkołenie zawodowe przygotowujące do zajmowania stanowisk związanych z kierowaniem działaniami ratowniczymi lub rozpoczęli to przeszkołenie na podstawie dotychczasowych przepisów i ukończą je po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy spełniają wymagania określone w art. 36 ust. 4 i art. 53 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 3, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 22. 1. Wartość odpowiadającą niezamortyzowanej części wartości początkowej podlegających amortyzacji aktywów trwałych otrzymanych nieodpłatnie lub sfinansowanych z dotacji, których wartość zwiększyła przed dniem 1 stycznia 2012 r. fundusz instytucji kultury, podlega przeniesieniu na rozliczenia międzyokresowe przychodów, o których mowa w art. 41 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330, z późn. zm.²⁸⁾).

2. Wartość odpowiadającą niezamortyzowanej części wartości początkowej podlegających amortyzacji aktywów trwałych ustala się na dzień 31 grudnia 2014 r.

3. Przeniesienie, o którym mowa w ust. 1, następuje nie później niż na dzień 31 grudnia 2015 r.

4. Rozliczenie wartości przychodów przeniesionych, na podstawie ust. 1, następuje zgodnie z art. 41 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

5. Rozliczenie, o którym mowa w ust. 4, ma zastosowanie do odpisów amortyzacyjnych dokonanych od dnia 1 stycznia 2015 r.

Art. 23. 1. Osoba zatrudniona w muzeum w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy na stanowisku starszego konserwatora, która spełniała wymagania kwalifikacyjne uprawniające do zajmowania tego stanowiska na podstawie dotychczasowych przepisów, zachowuje nabycie uprawnienia do zajmowania tego stanowiska.

2. Do wniosków o stwierdzenie posiadania dorobku zawodowego wymaganego na stanowisku kustosza dyplomowanego i kustosza złożonych i nierożpatrzonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 5, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

3. Komisja kwalifikacyjna działająca na podstawie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 32 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 5, w brzmieniu dotychczasowym, staje się komisją kwalifikacyjną, o której mowa w art. 33d ust. 1 ustawy zmienianej w art. 5, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 24. Orzeczenia lekarskie i psychologiczne potwierdzające zdolność fizyczną i psychiczną do wykonywania zadań kwalifikowanego pracownika ochrony fizycznej wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 6 zachowują ważność do czasu upływu terminów w nich wskazanych.

Art. 25. 1. Orzeczenia lekarskie i psychologiczne wydane przez upoważnionych lekarzy lub upoważnionych psychologów przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 7, zachowują ważność.

2. Lekarze i psychologowie, którzy nabyli uprawnienia do wydawania orzeczeń, o których mowa w art. 15 ust. 3–5 ustawy zmienianej w art. 7, na podstawie dotychczasowych przepisów, zachowują je.

3. Postępowania wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, dotyczące nabycia uprawnień do wydawania orzeczeń, o których mowa w art. 15 ust. 3–5 ustawy zmienianej w art. 7, prowadzi się na podstawie dotychczasowych przepisów.

4. Dotychczasowy rejestr lekarzy upoważnionych i rejestr psychologów upoważnionych stają się rejestrami, o których mowa w art. 15b ust. 2 i art. 15c ust. 2 ustawy zmienianej w art. 7, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

5. Komendant wojewódzki Policji, w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, dostosuje prowadzony na podstawie dotychczasowych przepisów rejestr lekarzy upoważnionych i rejestr psychologów upoważnionych do wymogów określonych w ustawie zmienianej w art. 7, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. Jeżeli informacje zawarte w tych rejestrach nie zawierają wszystkich danych, o których mowa w art. 15b ust. 2 i art. 15c ust. 2 ustawy zmienianej w art. 7, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, komendant wojewódzki Policji wzywa lekarza lub psychologa wpisanych do odpowiedniego rejestru do uzupełnienia wymaganych danych w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania. Po bezskutecznym upływie tego terminu komendant wojewódzki Policji wykreśla lekarza lub psychologa z rejestru.

²⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 613, z 2014 r. poz. 768 i 1100 oraz z 2015 r. poz. 4, 978, 1045, 1166 i 1333.

Art. 26. 1. Zezwolenia i decyzje wydane na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 9, w brzmieniu dotychczasowym, zachowują ważność.

2. Zezwolenia wydane na podstawie art. 38 ust. 1 oraz art. 50b ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 9, w brzmieniu dotychczasowym, zachowują ważność pod warunkiem przekazania regulaminów i procedur, o których mowa w art. 39 ust. 2 pkt 3a–3c, oraz listy osób i regulacji wewnętrznych, o których mowa odpowiednio w art. 39 ust. 2 pkt 4 oraz art. 41a ust. 3 ustawy zmienianej w art. 9, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. Przekazanie następuje najpóźniej w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

3. W przypadku postępowań wszczętych na podstawie art. 38 ust. 1 oraz art. 50b ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 9, w brzmieniu dotychczasowym, i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, wnioskodawca jest obowiązany do przekazania regulaminów i procedur, o których mowa w art. 39 ust. 2 pkt 3a–3c, oraz listy osób i regulacji wewnętrznych, o których mowa odpowiednio w art. 39 ust. 2 pkt 4 oraz art. 41a ust. 3 ustawy zmienianej w art. 9, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w terminie 14 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

4. Maklerów giełd towarowych wpisanych na listę maklerów giełd towarowych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, na podstawie art. 27 ustawy zmienianej w art. 9, w brzmieniu dotychczasowym, uznaje się za osoby spełniające wymogi określone w art. 41a ust. 1 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 9, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

5. Postępowania dotyczące przystąpienia do egzaminu przed komisją egzaminacyjną dla maklerów giełd towarowych, począwszy od zakwalifikowania kandydata do tego egzaminu przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, a także postępowania dotyczące wpisu na listę maklerów giełd towarowych oraz skreślenia z tej listy lub zawieszenia uprawnień maklera giełd towarowych do wykonywania zawodu są prowadzone na podstawie dotychczasowych przepisów i zakończą się najpóźniej w terminie trzech miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

6. Opłaty egzaminacyjne wniesione przez osoby, które nie przystąpią do egzaminu, o którym mowa w ust. 5, w terminie trzech miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, podlegają zwrotowi.

7. Osoby, wobec których postępowania dotyczące wpisu na listę maklerów giełd towarowych zostały zakończone wpisem na listę maklerów giełd towarowych stosownie do przepisu ust. 5, uznaje się za osoby spełniające wymogi określone w art. 41a ust. 1 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 9, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

8. Nie uznaje się za osoby spełniające wymogi określone w art. 41a ust. 1 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 9, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, osób, wobec których:

- 1) ma zastosowanie art. 32 ust. 5 ustawy zmienianej w art. 9, w brzmieniu dotychczasowym,
- 2) Komisja Nadzoru Finansowego wydała decyzję o zawieszeniu uprawnień maklera giełd towarowych do wykonywania zawodu na podstawie art. 32 ust. 1–3 ustawy zmienianej w art. 9, w brzmieniu dotychczasowym
– przez okres wynikający z tych przepisów.

9. Obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej określony w art. 53 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 9, w brzmieniu dotychczasowym, spoczywa nadal po wejściu w życie niniejszej ustawy na osobach wpisanych na listę maklerów giełd towarowych oraz osobach, o których mowa w art. 53 ust. 1 pkt 3 lit. d ustawy zmienianej w art. 9, w brzmieniu dotychczasowym.

10. Postępowania w sprawach wszczętych i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, prowadzone przez ministra właściwego do spraw instytucji finansowych na podstawie art. 7 ust. 1 i 4, art. 8, art. 14 i art. 24 ustawy zmienianej w art. 9, w brzmieniu dotychczasowym, przejmuje minister właściwy do spraw gospodarki.

11. Dokumentację w sprawach, o których mowa w ust. 10, prowadzonych dotychczas przez ministra właściwego do spraw instytucji finansowych, minister ten przekaże ministrowi właściwemu do spraw gospodarki do dnia wejścia w życie art. 9 niniejszej ustawy.

12. Umowy o prowadzenie rachunku pieniężnego, do których ma zastosowanie art. 38b ust. 6 ustawy zmienianej w art. 9, w brzmieniu dotychczasowym, zostaną dostosowane do art. 38b ust. 6 tej ustawy, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w terminie miesiąca od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

13. Do postępowań egzekucyjnych lub upadłościowych wszczętych wobec towarowych domów maklerskich, którym zostały powierzone środki pieniężne w związku ze świadczeniem przez nie usług brokerskich, i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, nie stosuje się art. 38g ust. 2 i 3 ustawy zmienianej w art. 9, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 27. 1. Uprawnienia do zajmowania stanowiska mającego istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 12b ust. 1 ustawy zmienianej w art. 10, w brzmieniu dotychczasowym, uprawniają do zajmowania stanowiska mającego istotne znaczenie dla zapew-

nienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej o odpowiedniej specjalności określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 12b ust. 1 ustawy zmienianej w art. 10, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, przez czas określony w dotychczasowym uprawnieniu.

2. Do zakresów szkoleń i zakresów egzaminów rozpoczętych przed dniem wejścia w życie art. 10 stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 28. 1. Do aplikacji rzecznikowskiej rozpoczętej i niezakończonej przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe z wyjątkiem przepisów dotyczących wysokości opłaty rocznej za aplikację oraz za przeprowadzenie egzaminu kwalifikacyjnego, do których stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 12, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Opłata roczna za aplikację w wysokości określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 28a ust. 3 ustawy zmienianej w art. 12, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, obowiązuje od roku szkoleniowego, który rozpocznie się po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

3. Do zakresu, trybu i sposobu przeprowadzenia egzaminu kwalifikacyjnego dla osób, które w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy odbywają aplikację rzecznikowską, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 12, w brzmieniu dotychczasowym, z tym że egzamin nie obejmuje części ustnej.

4. Lista rzeczników patentowych prowadzona na podstawie dotychczasowych przepisów staje się listą, o której mowa w art. 18 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 12, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

5. Rzecznik patentowy albo aplikant rzecznikowski zatrudnieni w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw gospodarki w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy są obowiązani powiadomić o tym Krajową Radę Rzeczników Patentowych, w terminie miesiąca od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy; przepisy art. 23a ust. 3 i 4 ustawy zmienianej w art. 12 stosuje się odpowiednio.

Art. 29. 1. Osoby, które przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy uzyskały uprawnienia w zakresie kierowania pracami konserwatorskimi lub ich samodzielnego wykonywania albo kierowania robotami budowlanymi lub wykonywania nadzoru inwestorskiego na podstawie dotychczasowych przepisów, zachowują te uprawnienia.

2. Do postępowań w sprawach wydawania pozwoleń, w zakresie ustalania kwalifikacji niezbędnych do kierowania i samodzielnego wykonywania prac konserwatorskich, prac restauratorskich, badań konserwatorskich i architektonicznych, kierowania robotami budowlanymi oraz wykonywania nadzoru inwestorskiego przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, a także kierowania i samodzielnego wykonywania badań archeologicznych, wszczętych na podstawie ustawy zmienianej w art. 13 i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 13, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 30. 1. Do wniosków o wpis na listę maklerów papierów wartościowych lub na listę doradców inwestycyjnych, złożonych na podstawie ustawy zmienianej w art. 15 i nierożpatrzonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 15 w brzmieniu dotychczasowym.

2. Postępowania w sprawie wpisu do rejestru agentów firm inwestycyjnych, o którym mowa w art. 79 ust. 8 ustawy zmienianej w art. 15, w brzmieniu dotychczasowym, wszczęte na podstawie ustawy zmienianej w art. 15, w brzmieniu dotychczasowym i niezakończone do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, są prowadzone na podstawie przepisów dotychczasowych, i nie mogą zakończyć się później niż w terminie trzech miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

3. Rejestr, o którym mowa w ust. 2, podlega zamknięciu po upływie trzech miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. Zamknięty rejestr zachowuje znaczenie dokumentu.

4. Uznaje się, że wpisane do rejestru, o którym mowa w ust. 2, w dniu jego zamknięcia:

- 1) osoby fizyczne – posiadają odpowiedni poziom wiedzy i doświadczenia zawodowego w zakresie, o którym mowa w art. 81 ust. 1 pkt 1 lit. g ustawy zmienianej w art. 15, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą;
- 2) osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej – posiadają doświadczenie w zakresie, o którym mowa w art. 81 ust. 1 pkt 2 lit. h ustawy zmienianej w art. 15, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, oraz że doświadczenie takie posiadają osoby kierujące ich działalnością, a także, że doświadczenie to oraz struktura organizacyjna tych osób lub jednostek gwarantują wykonywanie czynności, o których mowa w art. 79 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 15, w sposób prawidłowy z dolożeniem należytej staranności.

5. Do wniosków o wpis do rejestru, o którym mowa w art. 79 ust. 8 ustawy zmienianej w art. 15, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, składanych po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy przez podmioty, o których mowa w:

- 1) ust. 4 pkt 1 – nie dołącza się opinii, o których mowa w art. 81 ust. 1 pkt 1 lit. g ustawy zmienianej w art. 15, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą;
- 2) ust. 4 pkt 2 – nie dołącza się opinii, o których mowa w art. 81 ust. 1 pkt 2 lit. h ustawy zmienianej w art. 15, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

6. Do osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej wpisanej do rejestru, o którym mowa w ust. 2, której struktura organizacyjna zmieniła się po wejściu w życie niniejszej ustawy, nie stosuje się przepisów ust. 4 pkt 2 oraz ust. 5 pkt 2.

7. Od dnia następującego po dniu ogłoszenia niniejszej ustawy nie przeprowadza się egzaminu na agenta firmy inwestycyjnej. W razie wyznaczenia egzaminu na dzień przypadający po dniu jej ogłoszenia, wniesione opłaty egzaminacyjne podlegają zwrotowi w terminie 90 dni od dnia ogłoszenia niniejszej ustawy.

8. Komisja Nadzoru Finansowego w rejestrze, o którym mowa w art. 79 ust. 8 ustawy zmienianej w art. 15, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, uwzględnia podmioty wpisane do rejestru, o którym mowa w ust. 2, jeżeli zgodnie z danymi zawartymi w tym rejestrze lub informacjami przekazanymi zgodnie z art. 81 ust. 8 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 15, w brzmieniu dotychczasowym, mają one, na dzień zamknięcia rejestru, o którym mowa w ust. 2, zawarte z firmami inwestycyjnymi umowy, o których mowa w art. 79 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 15.

Art. 31. 1. Kwalifikacje:

- 1) kategorii IV i VI stwierdzone na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 17, w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1238), stają się kwalifikacjami kategorii IV i VI określonymi w przepisach ustawy zmienianej w art. 17, w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw;
- 2) kategorii IX stwierdzone na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 17, w brzmieniu dotychczasowym, stają się kwalifikacjami kategorii IX określonymi w przepisach ustawy zmienianej w art. 17, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Osoby, które na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 17, w brzmieniu dotychczasowym, uzyskały stwierdzenie posiadania kwalifikacji kategorii XI lub XII, mogą wykonywać czynności kategorii XIII określone w przepisach ustawy zmienianej w art. 17, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 32. 1. Decyzje, świadectwa, zaświadczenie oraz inne dokumenty dotyczące kwalifikacji w zakresie geologii, górnictwa i ratownictwa górniczego oraz ograniczeń dotyczących ich wykonywania, wydane przed dniem wejścia w życie art. 17 niniejszej ustawy, zachowują moc przez okres, na jaki zostały wydane.

2. Pozostają w mocy uprawnienia do wykonywania czynności, nabyte przed dniem wejścia w życie art. 17 niniejszej ustawy łącznie ze stwierdzeniem posiadania kwalifikacji, o których mowa w ust. 1.

Art. 33. 1. Osoby, które przed dniem wejścia w życie art. 17 niniejszej ustawy uzyskały stwierdzenie posiadania kwalifikacji osób kierownictwa lub dozoru ruchu w podziemnych zakładach górniczych, niezależnie od rodzaju wydobywanej kopaliny, mogą wykonywać czynności osób kierownictwa tego samego szczebla lub w tym samym dziale ruchu lub czynności osób dozoru ruchu tego samego szczebla w tej samej specjalności technicznej w:

- 1) zakładach górniczych prowadzących podziemne bezbiornikowe magazynowanie substancji metodą podziemną;
- 2) zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie odpadów metodą podziemną;
- 3) zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 17.

2. Osoby, które na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 17, w brzmieniu dotychczasowym, uzyskały stwierdzenie posiadania kwalifikacji do wykonywania czynności:

- 1) mierniczego górniczego w zakładach górniczych oraz zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 17, mogą wykonywać czynności:
  - a) kierownika oraz zastępcy kierownika ruchu w odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających kopaliny bez użycia środków strzałowych,
  - b) kierownika oraz zastępcy kierownika działu mierniczego w zakładach górniczych oraz zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 17,

- c) w wyższym dozorze ruchu w specjalności mierniczej w zakładach górniczych oraz zakładach prowadzących działalność określona w art. 2 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 17;
- 2) mierniczego górnictwa w zakładach górniczych innych niż podziemne zakłady górnicze, mogą wykonywać czynności:
- kierownika oraz zastępcy kierownika ruchu w odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających kopalinę bez użycia środków strzałowych,
  - kierownika oraz zastępcy kierownika działu mierniczego w zakładach górniczych innych niż podziemne zakłady górnicze,
  - w wyższym dozorze ruchu w specjalności mierniczej w zakładach górniczych innych niż podziemne zakłady górnicze;
- 3) geologa górnictwa w zakładach górniczych oraz zakładach prowadzących działalność określona w art. 2 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 17, mogą wykonywać czynności:
- kierownika oraz zastępcy kierownika ruchu w:
    - odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających kopalinę bez użycia środków strzałowych,
    - zakładach górniczych wydobywających wody lecznicze, wody termalne i solanki,
  - kierownika oraz zastępcy kierownika działu geologicznego w zakładach górniczych oraz zakładach prowadzących działalność określona w art. 2 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 17,
  - w wyższym dozorze ruchu w specjalności geologicznej w zakładach górniczych oraz zakładach prowadzących działalność określona w art. 2 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 17;
- 4) geologa górnictwa w zakładach górniczych innych niż podziemne zakłady górnicze, mogą wykonywać czynności:
- kierownika oraz zastępcy kierownika ruchu w:
    - odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających kopalinę bez użycia środków strzałowych,
    - zakładach górniczych wydobywających wody lecznicze, wody termalne i solanki,
  - kierownika oraz zastępcy kierownika działu geologicznego w zakładach górniczych innych niż podziemne zakłady górnicze,
  - w wyższym dozorze ruchu w specjalności geologicznej w zakładach górniczych innych niż podziemne zakłady górnicze;
- 5) geofizyka górnictwa w podziemnych zakładach górniczych, mogą wykonywać czynności:
- kierownika oraz zastępcy kierownika działu tąpań w podziemnych zakładach górniczych, jeżeli odbyły praktykę wymaganą dla tych czynności,
  - w wyższym dozorze ruchu w specjalności geofizycznej w podziemnych zakładach górniczych,
  - kierownika oraz zastępcy kierownika działu geofizyka i technika strzałowa w zakładach wykonujących roboty geologiczne służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż węglowodorów lub służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż kopalin innych niż węglowodory oraz wody podziemne będące kopalinami, jeżeli odbyły praktykę wymaganą dla tych czynności,
  - w wyższym dozorze ruchu w specjalności geofizyka i technika strzałowa w zakładach wykonujących roboty geologiczne służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż węglowodorów lub służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż kopalin innych niż węglowodory oraz wody podziemne będące kopalinami, jeżeli odbyły praktykę wymaganą dla tych czynności.

3. Osoby, które przed dniem wejścia w życie art. 17 niniejszej ustawy uzyskały stwierdzenie posiadania kwalifikacji do wykonywania czynności:

- 1) mierniczego górnictwa, mogą wykonywać czynności:
- kierownika oraz zastępcy kierownika działu mierniczego w zakładach wykonujących roboty geologiczne, o których mowa w art. 86 ustawy zmienianej w art. 17,
  - w wyższym dozorze ruchu w specjalności mierniczej w zakładach wykonujących roboty geologiczne, o których mowa w art. 86 ustawy zmienianej w art. 17,

- c) mierniczego górnictwa w zakładach wykonujących roboty geologiczne, o których mowa w art. 86 ustawy zmienianej w art. 17;
- 2) geologa górnictwa, mogą wykonywać czynności:
  - a) kierownika oraz zastępcy kierownika działu geologicznego w zakładach wykonujących roboty geologiczne, o których mowa w art. 86 ustawy zmienianej w art. 17,
  - b) w wyższym dozorze ruchu w specjalności geologicznej w zakładach wykonujących roboty geologiczne, o których mowa w art. 86 ustawy zmienianej w art. 17,
  - c) geologa górnictwa w zakładach wykonujących roboty geologiczne, o których mowa w art. 86 ustawy zmienianej w art. 17.

4. Osoby, które przed dniem wejścia w życie art. 17 niniejszej ustawy uzyskały stwierdzenie posiadania kwalifikacji do wykonywania czynności osób średniego lub niższego dozoru ruchu w zakładach górniczych albo zakładach, mogą wykonywać czynności osób dozoru ruchu inne niż czynności wyższego dozoru ruchu, w rodzaju zakładu górnictwa albo zakładu oraz w specjalności technicznej, określonych w decyzji albo świadczeniu, stwierdzających posiadanie kwalifikacji.

5. Osoby, które na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 17, w brzmieniu dotychczasowym, wykonywały czynności osób średniego lub niższego dozoru ruchu w zakładach górniczych albo zakładach, niewymagające stwierdzenia posiadania kwalifikacji do wykonywania tych czynności, mogą wykonywać te czynności jako czynności osób dozoru ruchu inne niż czynności wyższego dozoru ruchu, w rozumieniu ustawy zmienianej w art. 17, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w tym samym rodzaju zakładu górnictwa albo zakładu oraz w tej samej specjalności technicznej.

6. Praktyka w średnim lub niższym dozorze ruchu zakładu górnictwa albo zakładu, odbyta przed dniem wejścia w życie art. 17 niniejszej ustawy, jest równoznaczna z praktyką w dozorze ruchu w rozumieniu przepisów ustawy zmienianej w art. 17, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, wymaganą dla stwierdzenia posiadania kwalifikacji albo wykonywania czynności w wyższym dozorze ruchu zakładu górnictwa albo zakładu.

7. Orzeczenia psychologiczne stwierdzające brak istotnych zaburzeń funkcjonowania psychologicznego, dotyczące osób wykonujących czynności, o których mowa w art. 53 ust. 5 ustawy zmienianej w art. 17, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, pozostają w mocy do dnia upływu okresów przeprowadzania tych badań, określonych w przepisach dotychczasowych.

Art. 34. 1. Do postępowań w sprawie stwierdzenia posiadania kwalifikacji, wszczętych na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 17 i niezakończonych do dnia wejścia w życie art. 17 niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 17, w brzmieniu dotychczasowym.

2. Z dniem wejścia w życie art. 17 niniejszej ustawy umarza się postępowania o stwierdzenie posiadania kwalifikacji:
- 1) kategorii X, o których mowa w art. 50 ust. 2 pkt 10 ustawy zmienianej w art. 17, w brzmieniu dotychczasowym;
  - 2) kategorii XI, o których mowa w art. 50 ust. 2 pkt 11 ustawy zmienianej w art. 17, w brzmieniu dotychczasowym, dla osób, które:
    - a) złożyły także wniosek o stwierdzenie posiadania kwalifikacji kategorii XII albo
    - b) posiadają stwierdzone kwalifikacje kategorii XII;
  - 3) kategorii XII, o których mowa w art. 50 ust. 2 pkt 12 ustawy zmienianej w art. 17, w brzmieniu dotychczasowym, dla osób, które posiadają stwierdzone kwalifikacje kategorii XI;
  - 4) wszczęte przed dniem 1 stycznia 2012 r.

3. Wnioski o stwierdzenie posiadania kwalifikacji kategorii XI lub XII, o których mowa w art. 50 ust. 2 pkt 11 i 12 ustawy zmienianej w art. 17, złożone przed dniem wejścia w życie art. 17 niniejszej ustawy, traktuje się jako wnioski o stwierdzenie posiadania kwalifikacji kategorii XIII, o której mowa w art. 50 ust. 2 pkt 13 ustawy zmienianej w art. 17, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 35. 1. Dotychczasowe, zatwierdzone przez właściwy organ nadzoru górnictwa, programy szkolenia osób kierownictwa i wyższego dozoru ruchu podziemnego zakładu górnictwa oraz osób wymienionych w art. 53 ust. 6 ustawy zmienianej w art. 17, w brzmieniu dotychczasowym, mogą być nadal stosowane do osób kierownictwa i wyższego dozoru ruchu podziemnego zakładu górnictwa oraz osób wymienionych w art. 53 ust. 5 ustawy zmienianej w art. 17, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Dotychczasowe, zatwierdzone przez właściwy organ nadzoru górnictwa, programy szkolenia osób średniego dozoru ruchu podziemnego zakładu górnictwa mogą być nadal stosowane do osób dozoru ruchu podziemnego zakładu górnictwa.

Art. 36. 1. Ilekroć w dotychczasowych przepisach jest mowa o osobach wykonujących czynności w średnim lub niższym dozorze ruchu zakładu górnictwa albo zakładu, należy przez to rozumieć osoby wykonujące czynności w dozorze ruchu zakładu górnictwa albo zakładu w rozumieniu ustawy zmienianej w art. 17, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Ilekroć w dotychczasowych przepisach jest mowa o osobach wykonujących czynności w dozorze ruchu zakładu górnictwa albo zakładu, należy przez to rozumieć osoby wykonujące czynności w wyższym dozorze ruchu oraz dozorze ruchu zakładu górnictwa albo zakładu w rozumieniu ustawy zmienianej w art. 17, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 37. 1. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 36 ust. 9 i art. 53 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 3, art. 20 ust. 8 ustawy zmienianej w art. 11 oraz art. 128 ust. 11 i art. 129 ust. 4 i 7 ustawy zmienianej w art. 15, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych odpowiednio na podstawie art. 36 ust. 13 i 14 ustawy zmienianej w art. 3, art. 20 ust. 8 ustawy zmienianej w art. 11 oraz art. 128 ust. 11 i art. 129 ust. 4 i 7 ustawy zmienianej w art. 15, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 17 ust. 8 ustawy zmienianej w art. 6, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 17 ust. 8 ustawy zmienianej w art. 6, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez 6 miesięcy od dnia wejścia w życie art. 6 niniejszej ustawy.

Art. 38. Ustawa wchodzi w życie po upływie 60 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 26 ust. 11 oraz art. 30 ust. 7, które wchodzą w życie z dniem ogłoszenia;
- 2) art. 18, który wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia;
- 3) art. 4 pkt 5 w zakresie art. 31a ust. 2, art. 9 pkt 16, art. 12 pkt 7 oraz art. 28 ust. 1, które wchodzą w życie z dniem 1 stycznia 2016 r.;
- 4) art. 6 pkt 3, art. 10, art. 17, art. 27, art. 31–36 oraz art. 37 ust. 2, które wchodzą w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia;
- 5) art. 15 pkt 5 lit. c, który wchodzi w życie po upływie 2 lat od dnia ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Duda*